DANION VASILE

DĂRÂMAREA IDOLILOR

Despre rătăcirile contemporane

Text reprodus după ediția a doua apărut la
Editura Bunavestire, Galați, 2002

APOLOGETICUM
2004

Mult folos află creştinii care se ostenesc citind cărţi duhovniceşti. Citirea îndelungată le va fi socotită o nevoinţă, mai ales atunci când este însoţită de rugăciune şi de urmarea faptelor bune care ne sunt puse înainte.

Şi după ce terminăm de citit o carte care ni s-a părut deosebită, să o împrumutăm şi altora. Sau, dacă putem, chiar să le-o dăruim celor pe care cele scrise i-ar putea ajuta. Să nu credem că ajutorarea aproapelui se mărgineşte numai la mâncare şi îmbrăcăminte. Nu, hrana duhovnicească este cu mult mai importantă. Să îi ajutăm pe alţii cât ne stă în putinţă şi Dumnezeu care a primit cei doi bani ai văduvei va primi şi mica noastră „jertfă".

Păcate avem cu toţi şi ca să ne ridicăm ne poate ajuta mult o carte bine scrisă. Şi ajutându-i pe alţii să se ridice, şi punându-le înainte o carte se zidesc mai mult decât dacă ar auzi neputincioasele noastre cuvinte, nu mică va fi răsplata noastră. Şi chiar preoţilor – care poate că fiind prinşi cu atâtea treburi nu mai au timp să caute prin librării – le-am putea dărui câte o carte.

Ca să nu mai vorbim despre cei căzuţi în erezie: ce îi poate ajuta mai mult decât expunerea învăţăturii ortodoxe? Să dăruim cât mai multe cărţi, să dăruim cât mai multe pâini duhovniceşti. Că hrănindu-se alţii, şi noi ne vom sătura...

Din învăţăturile ieromonahului Bartolomeu de la Ţigăneşti

În loc de introducere:

Scrisoare către un prieten[1]

Hristos a Înviat, frate Toma!

Toți zic zilele acestea: „Hristos a Înviat!”. Dar puțini își dau seama cât de adânci sunt aceste cuvinte, puțini își dau seama că aceste cuvinte ar trebui să aibă un puternic ecou în ființa noastră, că nimic nu ar trebui să fie mai important pentru noi decât faptul că, odată, vom învia. Şi că trebuie să facem tot ceea ce ne stă în putință pentru ca propria înviere să nu ne fie spre osândă.

Bunul meu prieten, noi doi o să ne reîntâlnim cu siguranță, dacă nu în lumea aceasta, atunci cel târziu la Înfricoşătoarea Judecată. Eu cred că ne vom revedea chiar mai devreme (şi mult mi-ar plăcea să ne aducem aminte de locurile frumoase pe care le-am văzut împreună sau de oamenii pe care i-am întâlnit; amintirile acestea păstrează în ele ceva din farmecul vârstei la care ne bucuram de copilărie). Oricum, la Judecata de pe urmă te vei convinge singur de adevărul celor pe care ți le scriu acum.

Mărturisesc că m-a bucurat faptul că mi-ai scris, că ai avut deschiderea să îmi scrii, să mă faci părtaş frământărilor tale. Chiar numai faptul că mi-ai scris cu atâta sinceritate m-a făcut să mă rog cu râvnă pentru mântuirea ta, şi mai ales pentru ca Dumnezeu să îți arate calea pe care trebuie să mergi pentru a dobândi mântuirea.

Tu ştii cât de bine am cunoscut practicile „spirituale” de care pomeneşti. Numai Dumnezeu m-a putut izbăvi de ele (într-un fel mă simt vinovat că te-am molipsit şi pe tine de dorința cunoaşterii „adevărurilor tainice”; vraja Orientului mă fascinase atât de tare încât mi se părea că nu am dreptul să nu vorbesc despre ea şi altora).

La nelămuririle din scrisoarea ta voi răspunde pe larg mai jos. Dar înainte de a răspunde consider că este bine să ştii că nu mă pot lăuda cu cine ştie ce doctorate, nu mă pot lăuda cu cine ştie ce înțelepciune. Dar dacă îmi este îngăduit a mă lăuda cu ceva, îmi este îngăduit tocmai a mă lăuda că sunt creştin, adică mărturisitor al Dumnezeului celui Viu, mădular al Sfintei Biserici care este Trupul lui Hristos...

Înainte de toate vreau să înțelegi că centrul vieții creştine este Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Aici este piatra de poticnire. Nu poate mintea

[1] Am introdus în ultimul moment această scrisoare ca introducere a volumului “Dărâmarea idolilor”; chiar dacă unele elemente se regăsesc şi în volum, ea conține elemente de folos pentru cei care, fără a fi interesați de studii teologice savante, vor să cunoască abordarea creştină a fenomenului neopăgân.

omenească să priceapă cum este aceasta, cum Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om pentru mântuirea noastră. Aşa ne-a învăţat Însuşi Hristos, aşa au propovăduit Sfinţii Apostoli, aşa mărturiseşte Biserica. Nu eşti creştin numai dacă împlineşti poruncile din Legea cea Nouă. Eşti creştin numai atunci când crezi că Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

Ştiu că ceea ce îţi voi scrie nu are puterea pe care ar avea-o o scrisoare scrisă de un părinte cu viaţă sfântă. Îmi ştiu neputinţele şi îmi dau seama că argumentele mele nu te pot convinge automat. Dar să ştii, iubite frate, că nici dacă ţi-ar fi scris Însuşi Hristos tot nu te-ar fi putut convinge mecanic (între cei care au văzut minunile Sale s-au aflat şi oameni care nu au crezut că El este Mesia cel aşteptat).

Poate nu îţi este clar. Cum, Hristos este neputincios, nu poate să te convingă? O, frate Toma, Dumnezeul cel Atotputernic un singur lucru nu face: nu calcă în picioare libertatea oamenilor. El nu impune să fie ascultat, nu impune să fie iubit. Şi de aceea nici nu mântuieşte cu forţa. Dacă Dumnezeu nu respecta libertatea oamenilor, atunci iadul nu ar fi existat (ce bucurie!...). Iar raiul ar fi fost plin de oameni fără personalitate, de roboţi fără suflet, de vieţuitoare care nu iubesc. Şi nu ar mai fi fost rai. Dacă ar fi putut să existe dragoste fără libertate, atunci cu siguranţă Dumnezeu ne mântuia cu forţa pe toţi.

Să ştii că şi dacă există mai multe dovezi „raţionale" despre existenţa lui Dumnezeu, El nu vrea să avem credinţa limitată de o dovadă incontestabilă. Imaginează-ţi că Dumnezeu ar sta ca un Sfinx, aşezat în mijlocul pieţei. Îţi dai seama cum s-ar purta trecătorii? Credinţa oamenilor ar fi nimicită pe loc, s-ar transforma în certitudine. Dacă te întrebi ce rol au avut numeroasele minuni despre care vorbeşte Biserica, află că ele au avut doar rolul de a întări credinţa, şi nu de a o anula prin transformarea ei în certitudine.

Să ştii că oricât de mult s-ar chinui oamenii de ştiinţă să demonstreze existenţa lui Dumnezeu, demersurile lor vor fi neputincioase (ei pot să găsească numai argumente care să întărească credinţa, nu să o determine). Până la sfârşitul lumii, când Hristos Se va arăta întru slavă şi toţi vor şti că este Fiul lui Dumnezeu, nimeni nu va putea ucide acest mare dar - al libertăţii omului de a crede.

Aceasta nu înseamnă că Dumnezeu Se retrage din istorie, ci doar că - dacă Se ascunde - o face tocmai pentru a-i lăsa omului şansa de a-L descoperi şi de a se uni cu El.

Poate că te întrebi de ce introducerea scrisorii este cam lungă şi de ce nu răspund întrebărilor tale. Dar tu mi-ai propus pentru dialog un teren foarte alunecos, acela al raţionamentelor logice, şi îmi ceri ca, limitându-mă la acest teren, să argumentez de ce susţin unii preoţi că ai concepţii eretice.

Eu refuz să dialoghez pe terenul pe care mi-l propui, pentru că nu am face altceva decât să ne contrazicem la nesfârşit. Eu îţi propun altceva: să înţelegi rostul pentru care Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om, şi că a fi credincios al Bisericii înseamnă tocmai a fi mădular al Trupului Său mistic, mădular al Bisericii. Sper ca după ce citeşti această scrisoare să ai clară alternativa: ori intri în Biserică, şi crezi ceea ce învaţă ea, ori stai deoparte şi nu mai afirmi în chip mincinos că eşti creştin.

Poate ţi se pare prea dură alegerea. Dar aşa este şi viaţa, dură, şi aşa va fi şi Judecata pentru cei care nu L-au cunoscut pe Hristos. Nu încerc să te sperii cu chinurile iadului - nu ştiu cât le-ai lua în serios, dar totuşi nu pot să nu pomenesc că îmi este teamă pentru tine (şi pentru orice om care fără să îşi dea seama se lasă păcălit de forţele întunericului).

Încearcă să vezi că pentru cel care crede că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, tot ceea ce ţine de propovăduirea Bisericii se leagă direct de aceasta. Că nimic nu este artificial şi nimic nu este fals şi nimic nu este denaturat în ceea ce priveşte adevărurile de credinţă.

Ascultă, iubite frate, ceea ce cred eu - şi ceea ce mărturiseşte toată Sfânta Tradiţie.

Dumnezeul cel în Treime lăudat, în Atotputernicia Sa, a vrut să împărtăşească şi altor fiinţe lumina şi dragostea Sa. De aceea l-a creat pe om, după ce a creat mai întâi cosmosul ca un fel de „casă” a omului. Cosmosul nu are rost în sine, a fost creat din nimic numai pentru ca în el oamenii să poată creşte - atât trupeşte cât şi duhovniceşte.

Cât despre crearea omului, zic simplu că Dumnezeu l-a înzestrat cu tot ceea ce îi era necesar: ca să vadă frumuseţile din jurul său, Domnul l-a înzestrat cu ochi. Ca să poată comunica cu semenii săi, Domnul i-a dat gură ca să vorbească şi urechi ca să audă. Ca să se deplaseze i-a dat picioare, şi ca să poată lucra i-a dat mâini. Mai mult decât atât, Domnul i-a dat omului toate acestea ca prin ele să fie lăudat El. Şi mai mult decât trupul de care am vorbit, Dumnezeu i-a dat omului suflet viu, ca să Îl cunoască şi să Îl iubească.

„Ce vrea Danion cu toate astea? Eu nu constat că am ochi şi urechi?” Frăţioare, dacă tu ai fi înţeles cât de minunat a fost făcut omul, nu-ţi mai spuneam acestea ca unui copil. Dar omul pe care îl descrii tu, care are puteri paranormale, este foarte diferit de omul despre care îţi scriu eu. Tu îmi scrii despre omul chemat să devină supraom, să devină un fel de semi-zeu. Eu îţi scriu despre omul chemat să se îndumnezeiască. „Sfântul” tău are tot felul de puteri misterioase. Sfântul meu nu are decât dragoste, smerenie, rugăciune şi nevoinţă. Dar este pătruns de energiile dumnezeieşti şi este mai presus de orice plăsmuire omenească.

Stai să termin ceea ce am început: dacă omul creat de Dumnezeu ar fi mers pe calea ascultării, nu ar fi cunoscut niciodată durerea, păcatul sau

răul. Dar Adam a „profitat” de marele dar al libertății și a ales calea morții. Şi toți urmașii săi au purtat pecetea căderii sale.

Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om tocmai pentru a-l ridica pe om din adâncurile morții. S-a întrupat, a trăit între oameni, le-a propovăduit calea mântuirii, și pentru aceasta a pătimit moarte pe cruce. Şi a Înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, pentru ca toți cei din mormântul păcatului să moară morții și să trăiască viața cea adevărată.

Firea oamenilor fiind slabă nu era de ajuns ca oamenii să știe care fapte să le facă și care fapte să nu le facă. Dacă ar fi fost așa, nici nu mai era nevoie să se întrupeze Hristos, ci ar fi fost de-ajuns să trimită un nou prooroc, asemenea proorocilor din vechime, și acesta ar fi răspândit el singur adevărurile credinței creștine.

Dar omul a avut nevoie de mult mai mult pentru a-și îndrepta viața. De aceea a apărut Biserica, a apărut ca o școală a mântuirii, dacă îmi este permis să vorbesc astfel. Sfinții Apostoli au fost aleși pentru a boteza popoarele, pentru a împărtăși oamenilor harul sfințitor și pentru a-L aduce pe Hristos în mijlocul acestora, pentru a veghea ca turma cuvântătoare să ducă o viață sfântă și să fie ferită de rătăciri.

La care tu întrebi: de ce sunt preoții păcătoși? Dacă Biserica este bună, de ce slujitorii ei sunt răi? Dar dacă Dumnezeu ar fi putut crea o Biserică în care toți slujitorii să fie sfinți, oare nu ar fi făcut-o? Să ținem cont că Dumnezeu a ales preoți dintre oameni ca noi, și că dacă noi suntem păcătoși, preoții sunt pe măsura noastră (ca să nu zic că sunt și în zilele noastre destui preoți cu viață sfântă, preoți plini de harul Duhului Sfânt.) Dumnezeu ar fi vrut într-adevăr o biserică ai cărei toți slujitori - și nu numai ei, ci și credincioșii - să fie sfinți. Dar răspunsul pe care l-au dat oamenii nu a fost pe măsură.

Domnul, știind slăbiciunea firii omenești, a rânduit Biserica astfel încât mântuirea credincioșilor să nu depindă în exclusivitate de sfințenia slujitorilor ei. Dacă mântuirea turmei ar fi depins numai de sfințenia păstorilor, iadul ar fi fost supraaglomerat de mult. Dar indiferent de vrednicia sau nevrednicia lor, păstorii au puterea de a săvârși Sfintele Taine, de a boteza, de a da iertare de păcate, de a liturghisi. Şi chiar dacă pentru diferitele lor păcate unii păstori se duc în iad, totuși turma poate merge spre rai. Nu contest marele rol pe care îl are păstorul, acela de a fi model pentru turmă, vreau doar să explic că mântuirea credincioșilor nu depinde de păcătoșenia preotului.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „a făcut desfrânare un preot? Păcatul lui este culmea tuturor păcatelor”. Dar oricât de păcătos este un preot, până când nu este caterisit sau atâta vreme cât nu gustă și din mărul ereziei, are încă puterea de a săvârși Sfintele Taine.

(Poate că tu eşti nerăbdător să citeşti despre reîncarnare sau altele asemenea. Tocmai asta fac acum, încerc să îți explic de ce este adevărată învățătura Bisericii.)

Sfânta Tradiție mărturiseşte că este de-ajuns ca preotul să păstreze dreapta-credință pentru ca turma pe care o păstoreşte să poată merge pe calea mântuirii.

Credința noastră nu este născocită de mintea omenească. Fundamentele ei sunt Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiție. Învățătura dogmatică a Bisericii este hotărâtă de Sinoadele Ecumenice, în care Duhul Sfânt îi luminează pe arhierei şi aceştia stabilesc normele credinței. Un Sinod Ecumenic nu poate greşi tocmai pentru că acolo nu oamenii decid, ci Duhul Sfânt care îi luminează. Unul din criteriile care arată că un Sinod este Ecumenic este acela că nu intră în contradicție cu nici unul dintre Sinoadele anterioare şi că Trupul Bisericii - adică atât clerul cât şi poporul, primesc învățăturile sale.

Acesta este marele dar al Bisericii: că învățăturile ei de credință nu sunt plăsmuiri omeneşti, ci sunt adevăruri insuflate de Duhul Sfânt. Un împărat bizantin, înțeleptul Leon, mărturisea: „primesc cele şapte Sfinte Sinoade Ecumenice ca pe Sfânta Evanghelie". Iar un sfânt, Nicodim Aghioritul, afirma ferm că „cel ce se împotriveşte Sfintelor Sinoade Ecumenice se împotriveşte Duhului Sfânt, Celui care grăieşte prin Sinoadele Ecumenice, şi se face eretic şi cade sub osânda anatemei."

Aici este toată filozofia creştină: vrei să fii al lui Hristos - atunci trebuie să crezi că El este Fiul lui Dumnezeu şi să faci parte din trupul Lui mistic care este Biserica. Iar dacă vrei să faci parte din Biserică, atunci trebuie să primeşti că toate învățăturile ei sunt adevărate.

Cine primeşte cu bună-ştiință toate învățăturile Bisericii în afară de una (cum ar fi despre fecioria Născătoarei de Dumnezeu, despre combaterea apocatastazei sau despre viața de după moarte), acela este în afara Bisericii. Acela poate să fie un om postitor, sau om care se roagă, sau un iubitor de săraci. Dar cu siguranță nu este creştin. Ba se află chiar sub anatema Sinoadelor Bisericii.

Nu ştiu cum aş fi răspuns scrisorii tale dacă nu-mi precizai convingerea ta că eşti creştin-ortodox. De fapt acesta a fost cel mai important motiv pentru care ți-am scris - nădejdea că vei înțelege ce înseamnă să fii ortodox (ceea ce tu doar îți imaginezi că eşti), şi că te vei uni cu Biserica cea adevărată.

Una dintre întrebările cel mai des auzite este aceasta: de unde ştiu care este Biserica adevărată? Biserica adevărată este cea care a păstrat neschimbată învățătura Mântuitorului Hristos şi a Sfinților Apostoli.

Ce să zicem despre protestanți şi neoprotestanți? Au vrut să refacă Biserica primelor veacuri şi au lepădat toată Sfânta Tradiție. I-a interesat

doar Scriptura, şi au lepădat Predania apostolică. Dar Scriptura nu a apărut din haos, ci ea a apărut tocmai în cadrul Sfintei Tradiţii. Căci altfel cum s-ar mai fi mântuit creştinii care au murit înaintea scrierii primelor cărţi nou-testamentare? După ce s-au ghidat ei, care nu aveau Scriptură? Îi aveau pe Sfinţii Apostoli şi pe urmaşii acestora.

Sfânta Scriptură aparţine Bisericii. Ca să zicem aşa, Biserica are copyright-ul asupra ei. Şi Sfânta Tradiţie este tocmai dicţionarul fără de care nu se poate înţelege Sfânta Scriptură.

Catolicii sunt îndepărtaţi de adevărul în care ei înşişi au crezut vreme de o mie de ani. Dacă la al doilea Sinod Ecumenic atât părinţii din Răsărit cât şi cei din Apus au hotărât că cine schimbă Crezul stă sub osânda anatemei, şi apoi catolicii au schimbat Crezul, nimeni nu are cum să îi ierte de acest păcat. De s-ar aduna toţi ierarhii ortodocşi ca să îi „ierte” pe catolici, câtă vreme aceştia nu revin la învăţătura cea curată, iertarea primită nu are valoare.

În învăţătura ortodoxă nu se poate găsi nici o inovaţie teologică; dimpotrivă, toată Sfânta Tradiţie a fost păstrată cu fidelitate. Succesiunea apostolică nu înseamnă doar trecerea harului prin hirotonie de la Sfinţii Apostoli la episcopi şi de la aceştia la urmaşii lor, şi tot aşa până în zilele noastre (aşa ceva au şi catolicii). Succesiunea apostolică implică şi păstrarea predaniei înaintaşilor: ori aceasta s-a păstrat întreagă numai în Biserica Ortodoxă.

Gata cu „introducerea.” Am vrut să înţelegi că dacă îţi scriu, încerc să îţi scriu nu după mintea mea cea slabă ci după cum au învăţat Sfinţii Părinţi. Ca fiu al Bisericii nu pot crede altceva decât au învăţat ei.

Dacă ai înţelege cât de firesc sunt aşezate lucrurile în Biserica noastră, atunci vei înţelege şi ceea ce îţi scriu mai jos. Dar dacă nu înţelegi autoritatea dogmatică a Bisericii, s-ar putea ca ceea ce îţi scriu să te rupă şi mai mult de Biserică. Ceea ce poate că nu ar fi cel mai rău lucru. Poate că este mai bine să recunoşti că nu vrei să fii ortodox decât să te amăgeşti şi pe tine şi să îi amăgeşti şi pe alţii. Şi poate că, stând departe de lumină, îţi vei da seama că te afli în întuneric.

Haide, frate Toma, să vedem ce e cu scrisoarea pe care mi-ai trimis-o. Zici că ai puteri vindecătoare, crezi în reîncarnare şi altele asemenea. Aş putea să îţi scriu o carte întreagă, nu doar o scrisoare. Voi încerca să îmi expun pe scurt părerea despre ideile tale.

1. *„Nu îmi place deloc ce văd prin biserici. Asta nu e credinţă. Prefer să am modul meu de a comunica cu Dumnezeu.”*

Chiar dacă nu toţi oamenii din biserică duc o viaţă curată, aceasta nu este treaba noastră. Biserica este Casa Domnului şi numai în ea putem

participa la sfintele slujbe; cu Hristos nu te poţi uni de unul singur, ci numai ca mădular al trupului Său.

Să ştii că nu eşti singurul nemulţumit de vieţuirea unora dintre credincioşi. Crezi că Mirele Bisericii nu suferă văzând cum unele mădulare păcătuiesc? Şi nu numai Hristos are această durere, ci toţi preoţii şi toţi credincioşii care duc viaţă de sfinţenie. Aceştia, fără să îi judece pe păcătoşi, dar judecând păcatul lor, se roagă ca Dumnezeu să îi aducă pe calea cea bună. Schimbarea în bine nu porneşte din afară: porneşte de la noi. Pentru că dacă noi suntem mai bine, Biserica este mai bine (iar dacă ai vrea cu adevărat ca Bisericii să îi fie puţin mai bine, ai face şi tu un prim pas - părăsind rătăcirea în care te afli; pentru că aşa, criticând fără să facem ceva bun, nu cred că ne este de folos).

Iar privitor la „modul personal" în care vrei să comunici cu Dumnezeu, mi se pare că eşti ca un naufragiat care se află în largul mării pe o şalupă de salvare. În barcă se află ghidul de folosire al şalupei, hărţi şi alte instrumente cu ajutorul cărora naufragiatul poate ajunge la ţărm. Dar, refuzând să folosească instrucţiunile de conducere a şalupei, el o foloseşte ca pe o barcă. Îşi face două vâsle şi începe să vâslească la întâmplare.

Omule, nu ai puterea să vâsleşti până la ţărm. Nu te juca cu viaţa. La Dumnezeu nu poţi ajunge de capul tău, ci numai folosindu-se de harta pe care El ţi-a dat-o. Şi harta o înţeleg numai fiii Bisericii, cei care primesc înţelepciunea de a folosi şalupa aşa cum trebuie - nu doar ca pe o barcă.

2. *„Cred şi ce zice Biserica despre judecata sufletelor, dar cred şi în reîncarnare şi în legea karmei".*

Nu îţi dai seama că nu poţi să crezi simultan în reîncarnare şi în Judecata de după moarte? Ori ne reîncarnăm, că aşa cere implacabila lege a karmei, ori ne aşteaptă răsplata sau osânda veşnică - după cum a învăţat Însuşi Hristos.

Zici că ţi-a murit duhovnicul care te lăsa să crezi în reîncarnare. Ba chiar te şi împărtăşea. Ei bine, un preot care împărtăşeşte ereticii poartă în chip mincinos numele de preot. Pe unul ca acesta Hristos îl va aşeza la Judecată alături de cei pe care i-a împărtăşit. Şi împărtăşania le-a fost spre osândă.

Prima întrebare pe care ar trebui să o pună orice preot celui care vine la spovedanie (şi dacă nu mă crezi fă rost de un Molitfelnic şi uită-te în el), este: „Crezi tu că învăţăturile Bisericii sunt adevărate?".

Cel ce crede într-o altă învăţătură decât cea a Bisericii nu poate fi spovedit. Ştiu că mai sunt radiestezişti şi yoghini şi tot felul de oameni cu practici bioenergetice care vin şi se împărtăşesc „ca să ia putere." O să vadă

ei la Judecată ce putere o să ia pentru că au luat cu nevrednicie Sfintele Taine.

Auzi prostie: un yoghin să se împărtăşească. Dacă ar fi adevărate credinţele yoghinilor, dacă ar trebui să ne topim în esenţa dumnezeiască, atunci împărtăşania ar fi otrăvitoare; pentru că prin Împărtăşanie te-ai uni cu Hristos, ceea ce ar fi o piedică dacă vrei să îţi anihilezi personalitatea. Babă frumoasă şi yoghin împărtăşit. Aoleu, câte năzbâtii mai apar...

Încearcă să pricepi că până nu te vei lepăda de toată erezia nici un preot nu îţi poate da iertare de păcate. Are preotul puterea să ierte orice păcat, dar numai atunci când spovedania este completă. Or, dacă tu ascunzi la spovedanie păcatul ereziei, care este cel mai mare păcat, cum crezi că poţi primi iertare de păcate? Doar nu îţi imaginezi că preotul este un fel de vrăjitor care poate ierta şi păcatele ascunse la spovedanie?

Dacă până acum ai fost părtaş celor care au „furat" Sfânta Împărtăşanie, fără a fi mădulare ale Bisericii, îţi atrag atenţia cât se poate de serios că pentru un asemenea păcat poţi să şi mori. Sfântul Apostol Pavel le scria corintenilor despre o astfel de împărtăşire că „cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, osândă îşi mănâncă şi bea, nesocotind trupul Domnului. De aceea, mulţi dintre voi sunt neputincioşi şi bolnavi şi mulţi au murit" (I Cor. 11, 29-30).

Gândeşte-te bine ce vrei: dacă vrei să te uneşti cu Hristos şi să te împărtăşeşti de Sfintele Taine, trebuie să te lepezi de orice erezie. Deocamdată însă, nu pot să te ajut cu nimic; ci doar aştept întoarcerea ta. Nu există păcat care să nu poată fi iertat prin Taina Spovedaniei, şi numai prin pocăinţă sufletul se poate vindeca de rana pe care i-a făcut-o erezia.

Să ştii că pentru lepădarea de erezie şi primirea în Biserica Ortodoxă a celor rătăciţi există o slujbă impresionantă, care apare în Molitfelnic. Cei care vor să fie primiţi în Biserica Ortodoxă trebuie să mărturisească faptul că se leapădă de toate rătăcirile.

Nu ştiu dacă se va face vreodată o slujbă asemănătoare pentru cei convertiţi de la credinţe asiatice, pentru cei care au crezut în reîncarnare, horoscop şi yoga. Pe cei asemenea ţie ar trebui să îi întrebe preotul: "Te lepezi de credinţa necurată în reîncarnare, de idoleasca ghicire în stele, de toate superstiţiile şi de toate celelalte învăţături potrivnice adevărului?" Şi numai în cazul unui răspuns afirmativ i-ar putea primi să se spovedească.

3. *„Iisus este cel mai mare maestru al tuturor timpurilor, de la început şi până la sfârşit".*

Ţi se pare că dacă Îl consideri pe Dumnezeu-Omul doar cel mai mare om este de ajuns? Unul dintre semnele după care se recunosc foarte uşor ereticii zilelor noastre este că aproape toţi neagă faptul că Iisus Hristos este

Dumnezeu adevărat. Ei nu înţeleg diferenţa dintre un om, fie el şi mare „învăţător”, şi Cel Ce S-a întrupat pentru mântuirea noastră. Ei consideră că toţi avem în noi scântei din Dumnezeu, că purtăm în noi fărâme de dumnezeire. Dar noi nu suntem fărâme de dumnezeire, ci suntem fiinţe create pentru a ne uni în veşnicie cu Cel Care ne-a creat.

Sfântul Ioan Damaschin afirma că „tot cel ce nu mărturiseşte că Fiul lui Dumnezeu a venit în trup, că este Dumnezeu desăvârşit şi că s-a făcut om desăvârşit, fiind în acelaşi timp şi Dumnezeu, este antihrist.” Şi învăţătura aceasta nu este o născocire omenească, căci Sfânta Scriptură spune acelaşi lucru: „Orice duh, care nu mărturiseşte pe Iisus Hristos, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui antihrist.”(I Ioan 4, 3). Şi cine îşi imaginează că face bine mărturisind un alt Hristos decât cel pe care Îl cunoaşte şi Îl propovăduieşte Biserica, acela se face fără să vrea unealtă a diavolului. Dar câţi oare îşi dau seama că poartă acest „duh al lui antihrist”? Şi tot privitor la această idee că Iisus ar fi fost cel mai mare maestru spiritual. A apărut un text despre aşa-zisa viaţă a lui Iisus în Orient, între 12 şi 30 de ani, cu o sumedenie de „dovezi” care de care mai grăitoare. M-am mirat cât de creduli pot să fie unii creştini, şi să ia în serios un text care nu are nimic în comun cu duhul Sfintei Scripturi, un text care denaturează adevărul istoric numai pentru a deforma înţelegerea faptului că Iisus este cu adevărat Dumnezeu.

4. *„Deşi preoţii neagă cunoaşterea ocultă, cu siguranţă ei cunosc învăţătura ezoterică a lui Hristos”.*

Ce învăţătură, frate? Doar Hristos S-a întrupat pentru toţi oamenii, nu doar pentru o ceată de „iniţiaţi.” Nimic nu e ezoteric în Biserică. Nu există nici măcar o carte pe care să o ţină numai preoţii. Uită-te şi tu că se găsesc de cumpărat toate cărţile pe care le foloseşte preotul. Şi chiar aşa să fie, să existe vreo carte ezoterică care să scape ochiului flămând al mass-mediei? Să fim serioşi! Calea mântuirii este cea pe care Hristos a propovăduit-o oamenilor la loc deschis; pe această cale au mers toţi sfinţii noştri şi nu pe alta. Pentru că dacă El ar fi transmis Sfinţilor Apostoli un „creştinism ezoteric”, înseamnă că ceea ce ar fi cunoscut masele nu era de-ajuns. Ar fi însemnat că esenţa credinţei creştine nu este dragostea pentru Dumnezeu şi pentru om, ci o oarecare tehnică de meditaţie. Ar fi însemnat că predania Bisericii este lipsită de valoare. Tu eşti liber să alegi între ceea ce îţi pune înainte această predanie şi ceea ce îţi oferă „creştinismul ezoteric” de care nu numai că Părinţii nu s-au împărtăşit, ci dacă ar fi auzit de el l-ar fi respins din toate puterile (iar „creştinismului ezoteric” i-ar fi spus pe nume: apostazie).

Se spune în mod greşit despre Părinţii făcători de minuni că deţin această cunoaştere ezoterică, şi că au puteri paranormale. Părinţii care au dobândit darul facerii de minuni nu au făcut altceva decât să meargă pe calea Evangheliei şi să ducă crucea cea grea a ascultării şi a nevoinţelor. Ei nu au practicat nici o tehnică specială (am auzit teoria conform căreia puterea lor vine de la „tehnica isihastă"; dar isihasmul nu este o tehnică asemănătoare celei yoghine, ci este o rugăciune de care ştie toată lumea, nu este ezoterică. Şi o parte dintre Părinţii care au dobândit darul facerii de minuni nu se rugau cu „rugăciunea lui Iisus", aşa că nu putem găsi aici cheia facerii de minuni. Ci numai cheia sălăşluirii lui Hristos în inimă - ceea ce este cu adevărat o minune).

Cred că cea mai clară dovadă a superficialităţii „creştinismului ezoteric" a dat-o Însuşi Hristos când, întrebat fiind de arhiereul Anna asupra învăţăturii Sale, a răspuns: „Eu am vorbit pe faţă lumii; Eu am învăţat întotdeauna în sinagogă şi în templu, unde se adună toţi iudeii şi nimic nu am vorbit în ascuns. De ce mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am vorbit. Iată aceştia ştiu ce am spus Eu." (Ioan 18, 20-21).
Iată cât de simplu este nimicită teoria diavolească despre existenţa unui creştinism pe care Hristos l-ar fi propovăduit numai unui număr restrâns de iniţiaţi. Chiar dacă Sfinţii Apostoli, fiind cei chemaţi de Dumnezeu să răspândească dreapta-credinţă în lumea întreagă, au ştiut mai multe din învăţăturile Sale decât cei care L-au auzit vorbind doar de câteva ori, totuşi ceea ce ştiau Sfinţii Apostoli era tocmai învăţătura pe care au primit-o pentru a o propovădui la rândul lor oamenilor. Hristos a precizat foarte clar că învăţătura Sa despre dobândirea Împărăţiei Cerurilor era tocmai cea rostită în sinagogă în faţa mulţimilor, şi deci orice tentativă de a vorbi despre anumite scurtături rezervate iniţiaţilor este străină de învăţătura Mântuitorului

5. *„De când fac exerciţii cu bioenergie m-am lăsat de fumat".*

Îţi garantez că puteai să te laşi şi dacă făceai „exerciţii" cu spovedania sinceră. Aşa diavolul fumatului a plecat din politeţe, ca să cedeze locul unui diavol mai mare... Şi ce bioenergie, frăţioare? Ai auzit tu că sfinţii noştri au făcut cursuri speciale înainte de a vindeca? Istoria Bisericii nu cunoaşte astfel de tehnici vindecătoare, dar în acelaşi timp istoria ereziilor este plină de aşa ceva. S-au trezit toţi ereticii plini de „puteri dumnezeieşti", şi spun că au aceleaşi puteri pe care le-au avut sfinţii doctori fără-de-arginţi... Chiar aşa să fie? Înseamnă că este mai importantă vindecarea trupească decât păstrarea învăţăturii de credinţă.

Numai că Hristos nu a fost doar Doctor al trupurilor; El a vindecat trupurile numai atunci când aceasta se făcea şi spre tămăduire sufletească.

Orice tămăduire „miraculoasă” ce presupune practici vindecătoare străine experienței Bisericii se face cu puterea diavolului. Pentru tămăduirile trupeşti Biserica are Taina Sfântului Maslu, unde până în zilele noastre au loc tămăduiri minunate, numai că din smerenie nu sunt trâmbițate peste tot. Ca să nu mai vorbim despre Părinții cu viață sfântă, pentru ale căror rugăciuni sunt uşurate atâtea şi atâtea suferințe...

„Da, vor zice unii eretici, dar noi nu tot prin rugăciune vindecăm? Şi doar tot lui Iisus ne rugăm.” Pot ereticii să se roage până obosesc, erezia lor stă ca un perete între ei şi Dumnezeu. Şi faptul că bolnavul pentru care s-au rugat se vindecă este pentru ei semn că ruga le-a fost ascultată. Nu îşi dau seama săracii că cel care le-a „ascultat-o” era chiar duşmanul adevăratei sănătăți.

Ține minte: vechile predanii spun că ereticii nu au voie nici măcar să intre în vreo biserică, pe atât de mare este rătăcirea lor. Chiar dacă în zilele noastre mai intră, de obicei fără ca preotul să ştie cu cine are de-a face (sau, chiar dacă ştie, îi îngăduie doar-doar or porni pe drumul cel bun).

La un părinte de lângă Moscova, care nu vroia să facă uitată nici una dintre predaniile Părinților, a venit la slujbă un „mare învățător” (nu-mi amintesc numele lui) cu vreo cinci discipoli. Ştiind că nu au venit să ia aminte la slujbă, ci numai ca să se „încarce” de energie, părintele a oprit Sfânta Liturghie şi i-a rugat să iasă afară, precizând că nu are cum să continue slujba câtă vreme ei se află în biserică. Au făcut gălăgie, că în alte biserici sunt primiți (unul i-a arătat chiar o icoană pe care o ținea în brațe), dar părintele nu i-a băgat în seamă. Au plecat de bunăvoie, amenințându-l că îl dau la ziar. Dar pe părinte l-a ferit Dumnezeu de asemenea spectacol.

După vreo săptămână la el au venit doi dintre acei discipoli: „Părinte, noi simțeam că este ceva în neregulă, dar dacă ne tot ducea pe la slujbe, ce era să facem... De-acum vrem să fim ai Bisericii.” Şi i-a primit cu multă dragoste. Unul dintre ei, care era student la filozofie, a intrat apoi şi la Teologie.

6. *„ştiu că totuşi sunt oameni care au primit de la Dumnezeu talantul vindecării şi care nu au fost condiționați să se lase de fumat.”*

Îți spun un lucru despre aceşti vindecători: deşi pozează în mari sfinți, puțini dintre ei duc o viață curată - cel puțin din punct de vedere moral; cei mai mulți dintre ei ori trăiesc în curvie, ori fumează, ori cine ştie de care alte păcate mai sunt stăpâniți (mândria se simte „la ea acasă”; vindecătorii neştiind ce însemnă adevărata smerenie, ci doar confundând-o cu un altoi între politețe şi iubire dulceagă...).

Totuşi oamenii nu sunt conştienți că aceşti vindecători nu au cum să vindece cu putere de la Dumnezeu. Bine, unii afirmă că bioenergia pe care

o folosesc nu are nimic în comun cu Dumnezeu, că este o energie cosmică pe care o poți folosi indiferent de credința pe care o ai.

7. *„dacă mă convingi că este ceva greşit în mulțimea de practici spirituale în care m-am implicat, nu voi şovăi să le părăsesc şi să mă spovedesc după aceea; dar numai dacă mă convingi.”*

Semeni cu oamenii care sunt atraşi de „vindecările” pe care le fac falşii tămăduitori, şi nu vor să țină cont de detaliile care le-ar putea trezi neîncredere (deşi astfel de detalii există); vor să se vindece şi după aceea, dacă li se pare că au greşit când au apelat la „doctori” care folosesc puteri demonice, se pocăiesc. Consideră că aşa rezolvă situația: s-au vindecat de boală, s-au spovedit apoi şi totul e bine. Aşa fac şi cei care din diferite motive merg la „ghicitoare” (ca să afle cine le vrea răul, dacă sunt înşelați de soțiile lor,...), şi apoi aleargă victorioşi la spovedanie. Au aflat ce vroiau şi acum consideră că pocăința va şterge tot, ca un burete. Acesta este însă un mod pueril de înțelegere a pocăinței.

Atunci când cazi din cauza slăbiciunii, prin spovedanie poți primi de la Dumnezeu iertarea păcatelor. Dar când cazi premeditat, gândindu-te că apoi te vei pocăi, lucrurile sunt ceva mai complicate. E ca şi cum ai ucide cu gândul că te vei spovedi ulterior (cam aşa era la catolici în perioada de vârf a indulgențelor, când pentru o sumă de bani ți se iertau unele păcate - printre care şi crima - înainte să le săvârşeşti).

Dacă ar fi atât de simplă obținerea iertării păcatelor, atunci să ştii că oamenii ar cădea mult mai uşor în păcate şi spovedania ar fi „deznodământul” fiecărei aventuri pătimaşe. Că doar nu „costă” nimic.

Fiecare cădere în păcat - şi mai ales în păcatul căderii în rătăcire, înseamnă părtăşie cu diavolul. Chiar dacă preotul poate da iertare de păcate unui bețiv, de multe ori bețivul revine la sticla sa iubită... Importantă este nu numai iertarea păcatelor, ci şi îndreptarea vieții - şi acesta este rostul pentru care duhovnicii dau anumite canoane celor ce se spovedesc.

De foarte multe ori cei care vor să se pocăiască au de dus lupte extrem de dure cu patimile care au pus stăpânire pe sufletele lor. Cu atât mai dură este lupta pe care o ai de dus împotriva demonului rătăcirii căruia i-ai fost fără să vrei prieten.

8. *„Mi se arată deseori în vis un înger care îmi spune dacă să fac sau să nu fac anumite lucruri, care îmi spune când sunt sărbători şi când trebuie să merg la biserică. Tot el m-a şi învățat unele rugăciuni către Maica Domnului. De ce Biserica zice să nu crezi în vise, când tot ce spune el să fac e bine? Ba chiar datorită lui o fată a scăpat „întreagă”..., că mi-a zis îngerul că dacă păcătuiam cu ea îmi scădeau imediat vibrațiile energetice”.*

I-auzi ce înger binefăcător ai. Dar pesemne că îngerul tău nu ştie că vibraţiile tale „scad" şi din alte motive. Câtă vreme eşti în erezie nu te poţi împărtăşi de harul lui Hristos. Şi dacă „îngerul" pe care l-ai văzut ar fi fost înger, înainte de toate te-ar fi sfătuit să lepezi degrabă rătăcirea. Că mai mare desfrâu decât erezia nu există. Află că, deşi te învaţă rugăciuni, chiar dacă pare cel mai bun prieten al tău, cu multă vreme în urmă „îngerul" care ţi se arată s-a despărţit de Dumnezeu şi l-a urmat pe Lucifer în iad.

Ştiu că îţi este greu să accepţi asta. Noi, oamenii, avem multă nevoie de ocrotire, avem nevoie să ştim că cineva veghează asupra noastră. Când eram mic mă tot întrebam: „Dacă Dumnezeu mi-a dat un înger păzitor, de ce nu îl văd? De ce nu mi se arată când sunt singur şi trist?" O, cât mi-am dorit să îmi văd îngerul...

Mi s-a întâmplat să fiu de două ori la un pas de moarte: o dată era să mă înec şi a doua oară să cad în prăpastie. Ştii, în clipele acelea am avut atât de clar senzaţia că cineva este lângă mine, cum nu îţi pot spune. Am simţit că într-adevăr un înger stătea aproape.

Cu trecerea timpului mi-am dat seama că e bine că îngerii nu ni se arată. Dumnezeu ne vrea oameni liberi, vrea ca noi să ştim şi să alegem binele. Dacă îngerul ţi s-ar arăta des, atunci din slăbiciune omenească ai prefera să asculţi la fiecare pas îndrumările lui, şi nu te-ai mai osteni să asculţi ce învaţă Biserica. Dar, din motive pe care noi nu le putem înţelege, Dumnezeu a rânduit pentru noi o altă cale de mântuire - cea arătată de Biserică şi nu cea arătată la tot pasul de îngeri. Nimic nu îi lipseşte omului care vrea să se mântuiască dacă ţine seama de învăţătura Bisericii; iar pe cel care vrea să facă abstracţie de aceasta, nici un înger nu îl poate ajuta.

Să revin la îngerul tău. Îţi dai seama cât de mult ţi-a crescut încrederea în el de când te-a sfătuit să nu cazi cu fata aceea? Aşa fac dracii, ne spun să facem lucruri bune numai ca să ne crească încrederea în ei. Şi aşa lanţurile noastre devin şi mai mari. Pentru că dacă te-ar fi sfătuit să cazi, atunci poate ţi-ai fi dat seama şi tu ce fel de înger este.

9. *„luminile pe care le văd atunci când meditez sunt la fel cu cele observabile ştiinţific prin metoda Kirlian, la fel cu cele care au apărut în unele fotografii speciale. Ce văd eu este realitatea energetică şi nimic altceva. Cine mă poate păcăli?"*

Frate Toma, am văzut şi eu fotografii Kirlian, şi nu pot nega faptul că sunt spectaculoase; am văzut şi fotografii în care, din întâmplare, prin biserică se vedeau nişte lumini interesante. Am văzut însă fotografii în care duşmani ai lui Hristos - precum indianca aceia enormă cu Sahaja Yoga -

erau înconjurați de lumină puternică. O lumină care semăna cu aura sfinților.

Mi-a fost cât se poate de clar că diavolul poate face să apară cele mai diversificate lumini... şi oamenii lipsiți de darul deosebirii duhurilor se grăbesc să se plece în fața unor astfel de arătări. În zilele noastre înşelarea împrăştiată de diavol este atât de mare încât până şi „ştiința" este chemată să intre în horă.

Afirm cât se poate de categoric că în fotografiile în care apar lucruri nesesizabile cu ochiul liber (şi în cele de tip Kirlian în mod special) vrăjmaşul îşi vâră coada. Aşa face şi atunci când morții apar în poze sau chiar sună la telefon din alte lumi. Cât despre luminile prinse de peli culă în biserică, stai liniştit că Duhul Sfânt nu se lasă imortalizat. Că doar nu e mai duhovnicesc un aparat foto decât un muritor; şi chiar dacă într-adevăr există situații în care omul obişnuit nu vede nimic decât cu ajutorul tehnicii performante, cu ajutorul razelor de nu ştiu care tip, energia de care se împărtăşesc credincioşii în Biserică nu este sesizabilă de nici un aparat, oricât ar fi de performant

Cât despre luminile care ies din obiecte, plante, ani male sau oameni - şi sunt observabile la fel de „ştiințific", nu ştiu exact ce să zic. Mulți oameni îşi pun o mână pe frunte atunci când îi doare capul, şi parcă durerea se linişteşte puțin. Dar de aici până la a face o întreagă filozofie a energiei care iese din palme după ce trece prin nu ştiu ce canale este un drum lung.
Ştiind însă cât de uşor se poate infiltra diavolul în încercarea de a vedea cum stau lucrurile cu aceste energii, Părinții cu viață sfântă au fost cât se poate de circumspecți. Ei, care vedeau atâtea lucruri prin darul „vederii cu duhul", au considerat că nu este de folos oamenilor să cerceteze astfel de zone în care diavolul de-abia aşteaptă să intri. Dacă nu ar fi fost aşa, am fi avut de la Sfinții Părinți cele mai bune scrieri despre acest subiect. Şi tot aşa, dacă era cazul, ar fi scris şi despre cele nu ştiu câte corpuri energetice despre care vorbesc ocultiştii.

Dacă aveam şapte sau cinci asemenea corpuri, oare Părinții nu ştiau? În această privință ei au învățat clar că omul are doar trup şi suflet. Orice altă împărțire este nejustificată. Părinții au învățat deci că nici măcar sufletul nu este separat de duh (trihotomia trup - suflet - duh provenind de la o înțelegere superficială a unor versete scripturistice), în vreme ce ocultiştii se găsesc să mai facă şi alte despărțiri.

Ştii care este argumentul lor forte? Aşa numitele călătorii astrale, despre care doar ai citit şi tu. Cu puterea diavolului unii „inițiați" părăsesc trupul fizic şi pleacă la distanțe mai mici sau mai mari. Ei consideră că această independență iluzorie a sufletului de trup se datorează sfințeniei pe care au dobândit-o, când de fapt alimentarea unui astfel de drum se face de la

benzinăria diavolului. Într-adevăr, mare este îngăduința lui Dumnezeu care ar putea să se opună unor astfel de „excursii mistice”, şi totuşi nu o face.

Totuşi, indiferent ce susțin astfel de „pelerini”, experiența lor nu dovedeşte că omul are mai multe corpuri energetice. Dacă aceste călătorii sunt într-adevăr reale - şi depăşesc nivelul literaturii mistico-fantastice, ele nu dovedesc decât o anumită independență temporară şi relativă a sufletului față de trup. O independență oarecum asemănătoare - numai că datorată harului dumnezeiesc şi nu diavolului, o întâlnim la unii sfinți care au avut anumite trăiri duhovniceşti aparte (nici chiar Sfântul Apostol Pavel neputând să precizeze anumite detalii despre o trăire oarecum asemănătoare „Şi-l ştiu pe un astfel de om - fie în trup, fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - că a fost răpit în rai”... II Cor. 12, 4-5)

10. *„am încercat să citesc tot ce mi-a căzut în mână despre găsirea lui Dumnezeu.”*

Să ştii că oamenii nu sunt în măsură să discearnă binele de rău decât după ce au urcat pe culmile sfințeniei. De aceea Biserica interzice creştinilor să citească cărți eretice. Şi această poruncă se aplică foarte uşor şi la filmele care tratează astfel de subiecte. Adică cum, - poți să mă întrebi, Biserica ne opreşte să citim reviste despre paranormal şi să vedem filme ca “Dosarele X”?

Iată o altă piatră de poticnire (şi cine vrea să cunoască învățătura Bisericii fără să fie fiu al ei va găsi la tot pasul pietre de poticnire). Poruncile Bisericii interzic creştinilor să păcătuiască, deoarece orice formă a păcatului este poartă spre iad. Încerc o comparație simplă. De exemplu, orice creştin ştie că este un păcat să se îmbete. De aceea, nu numai că nu va bea prea mult, dar va şi evita locurile care îl îmbie la băut - localuri,... . El evită atât păcatul cât şi prilejul de a păcătui. Tot aşa este şi cu cărțile eretice: ele sunt prilejuri de a cădea în erezie.

Oamenii care nu au o cultură teologică solidă se lasă foarte uşor înşelați de ceea ce citesc. Cărțile eretice sunt scrise în aşa fel încât să dea impresia că în ele se găsesc numai lucruri adevărate. Dar adevărul alternează cu minciuna într-un mod atât de subtil încât omul obişnuit nu îşi poate da seama. Iar faptele prezentate descriu numai ce poate vedea un om obişnuit - adică dacă pe o fotografie apare în mod „minunat” chipul unui răposat, concluzia firească este că mortul a vrut să îşi facă simțită prezența. Dar în cartea care conține reproducerea unor astfel de poze nu scrie că de fapt diavolul, care se arată şi ca înger de lumină, a imprimat pe filmul fotografic imaginea răposatului numai ca să convingă lumea de existența unei comunicări speciale între cele două lumi (comunicare care nu are nimic în comun cu modul în care sfinții veghează asupra creştinilor).

Te împiedică Biserica să vezi “Dosarele X”? Nu, Biserica nu te poate împiedica nici să faci păcate mult mai mari. Eşti liber să faci ce vrei (de fapt, oamenii care îşi trâmbiţează libertatea faţă de Dumnezeu nu îşi dau seama că sunt legaţi de lanţurile groase ale păcatului şi ale diavolului).

Pare paradoxal, dar a vedea “Dosarele X” nu este foarte diferit de a vedea filme erotice (iarăşi sunt cam tranşant, dar folosesc această metodă pentru a te ajuta să înţelegi acrivia dogmatică a Bisericii). Nu toţi cei care văd filme erotice fac apoi ceea ce au văzut pe ecran, dar minţile tuturor se spurcă prin gânduri necuviincioase. Tot astfel, deşi nu toţi cei care văd “Dosarele X“ cad în erezie (cum e credinţa în reîncarnare), aproape toţi îşi murdăresc minţile cu gânduri eretice.

Lumea Dosarelor X este o lume fascinantă, o lume pe care după ce ai descoperit-o simţi nevoia să o cunoşti, de care simţi nevoia să te apropii din ce în ce mai mult. Vraja ei este de necontestat. Şi datorită ei mii de creştini au lepădat învăţătura Bisericii şi au primit rătăcirea. Nu o mie de suflete, nu zece, nu o sută, ci un singur suflet să se fi vătămat prin cărţile şi filmele de acest gen şi era de ajuns pentru ca preoţii să ia măsuri imediate. De ce preoţii? Pentru că ei sunt păstorii turmei.

Nici un creştin nu are de ce să cadă în păcatul de a vedea astfel de filme şi de a citi astfel de cărţi (călcând a şaptea poruncă bisericească: “Nu citiţi cărţi eretice”). Ce poate găsi un creştin în “Dosarele X”? Exemple de virtute? Exemplele acestea se găsesc în altă parte. Evadarea din apăsătoarea lume cotidiană? De fapt evadezi de crucea pe care ţi-o dă Dumnezeu pentru a te deschide pe nesimţite ajutorului diavolesc. Poate găsi lucruri interesante? Lucrurile interesante pe care le prezintă “Dosarele X” fac parte dintr-un univers imaginar creat de diavol pentru a îndepărta oamenii de realitate. Ca să nu mai vorbim de faptul că multe din „minunile” pe care le propagă mass-media sunt inventate tocmai pentru că astfel de materiale se cumpără bine de tot.

Să revenim la citirea cărţilor eretice. Ar fi absurd ca Biserica să întocmească o listă cu zecile de mii de titluri eretice şi să o distribuie credincioşilor. Porunca de a nu citi cărţi eretice este mai simplă. Dar mulţi nu ştiu care cărţi sunt eretice şi care nu. O precizare poate fi de folos. Dacă vrei să citeşti o carte care apare fără binecuvântarea arhierească şi ştii că se referă la lucruri pe care Biserica le combate, atunci este foarte probabil ca respectiva carte să fie eretică.

Dacă vrei să citeşti o carte „religioasă” despre care nu ştii cum este văzută de Biserică, atunci lucrurile sunt ceva mai complicate. Era simplu să te duci la Biserică şi să întrebi un preot cum e cartea, numai că au apărut atâtea rătăciri încât preoţii nici nu au timp să le cerceteze îndeaproape, şi de aceea până nu citesc o anumită carte nu pot să spună dacă este rătăcită sau nu.

Iar până nu ştii dacă o carte e „bună” sau nu, de ce să o citeşti? Vrei să afli adevărul? Dacă ai vreo nelămurire într-o anumită problemă religioasă, poţi citi una dintre cărțile ortodoxe privitoare la acest subiect (prin carte ortodoxă înțelegând carte care prezintă învățăturile Bisericii, carte care de obicei apare cu binecuvântare arhierească). Dacă nu ştii să existe cărți ortodoxe despre subiectul respectiv, înseamnă că nu pierzi nimic necitind cartea, deoarece despre toate lucrurile de folos în Biserică s-au scris o mulțime de cărți. Şi dacă totuşi insişti îți asumi responsabilitatea pentru faptul că deschizi uşa ereziei.

Ei, dar sfaturile privitoare la citit ar trebui să le dau cuiva care crede învățăturile Bisericii. Pentru tine cred că nu sunt prea convingătoare.

11. *„toată lumea zice că vine o Nouă Eră: până şi stelele spun asta şi nu ai cum să conteşti acest lucru”.*

Nu zice chiar toată lumea că vine Noua Eră, mai sunt alții care zic că vine chiar Apocalipsa şi alții care zic că nu se va schimba nimic... Eu ce pot zice: nici unul dintre Sfinții Părinți nu ne-a pomenit de vreo eră nouă, aşa că teoria aceasta mi se pare o bazaconie.

Frate Toma, dacă tu confunzi o configurație astronomică cu un mesaj religios faci o mare greşeală. Ai vreun motiv anume să dai crezare stelelor? De fapt stelele nu spun nimic, ci oamenii tot scornesc asemenea aiureli. Iar „cercetarea” stelelor în scopuri spirituale, care poartă numele de astrologie, nu este decât o altă față a vrăjitoriei.

Nu vine nici o Eră Nouă; sau poate vine tocmai o eră nouă în care oamenii se lasă păcăliți de astfel de rătăciri, o eră a apostaziei care atrage după sine pedeapsa lui Dumnezeu. Ar fi trist, chiar foarte trist să fie aşa.

12. *„Danion prietene, eu vreau să fac cât mai mult bine celor din jurul meu, cum a zis şi Hristos.”*

Din acest motiv îți şi scriu această scrisoare (şi nu m-aş adresa cu „frate”, dacă nu aş nădăjdui că vei iubi mai mult adevărul decât orice altceva, şi dacă nu aş aştepta să te întorci în Biserica pe care ai părăsit-o fără să ştii prea bine ce faci. Sper să nu fie ultima dată când îți mai spun „frate”; cred că şi tu vrei să fim frați în Hristos. Dar dacă vei prefera să crezi minții tale şi nu adevărului, atunci nu ştiu cum ar fi mai bine să te numesc. Ştii, dragostea mea nu cere nimic în schimb, eu te voi iubi şi dacă rămâi în rătăcire, numai că atunci nu vei avea cum să simți că țin la tine. Dragostea adevărată vine de la Hristos şi se simte numai dacă eşti al lui Hristos.)

Acum văd câte pagini ți-am scris... Crezi că dacă mi-ai fi fost indiferent aş fi stat atâta vreme la masa de scris? Poate că aveam şi altceva de făcut. Frate Toma, îți vreau tot binele cu putință. Adică vreau să mergi pe calea mântuirii. Că ce bine ar fi acela dacă pe pământ ai avea parte numai de bunătăți, dar pe lumea cealaltă numai de chinuri? Că acolo duce erezia, direct în iad.

Şi numele tău, Toma, parcă cere o dovadă, cum a cerut Sfântul Apostol. Parcă ar trebui să îți dovedesc că adevărul este al Bisericii şi numai al Bisericii.

Zi, vrei să fac o minune? Vrei să ți se deschidă brusc geamurile? Sau vrei să apar în această clipă în camera ta? Sunt convins că dacă m-ai vedea acum în cameră nu ai mai avea nevoie de nici o altă explicație.

Dar, frate, nu aşa vrea Hristos să credem în El. Dacă ar fi atât de simplu, toți ar crede în El. Dar metoda aceasta de convingere îi este proprie vrăjmaşului.

Hristos vrea să Îl alegem în deplină libertate. Ascultă pentru ultima dată ce variante îți stau înainte: ori crezi învățătura Mântuitorului, învățătura Evangheliei şi învățătura Bisericii şi mergi pe calea mântuirii, ori crezi în valul de rătăciri şi după învățătura Bisericii mergi în iad.

Ştii şi tu faimosul pariu al lui Pascal: „Dacă Dumnezeu nu există şi totuşi crezi în El, nu pierzi nimic. Dar dacă există şi nu crezi, ai pierdut totul."

Iată un „pariu" asemănător, pe care mi l-a zis un părinte de la Optina: „Dacă credințele păgâne ar fi mântuitoare, cei care țin cont de învățăturile învechite ale Bisericii ar ajunge, chiar dacă mai greu, să fie una cu Dumnezeu. Dar dacă învățăturile Bisericii sunt cele adevărate, atunci cine crede ideilor neopăgâne ajunge direct în iad."

Adică, frate Toma, dacă m-ai asculta şi ai primi ceea ce te învață Biserica, chiar dacă vine Noua Eră a împlinirii colective, nu pierzi cine ştie ce; ci chiar dacă te „spiritualizezi" mai lent, tot îți atingi scopul (de a fi una cu Dumnezeu). Dar dacă nu vine nici o Eră Nouă, şi lucrurile stau aşa cum învață Biserica, pierzi totul.

Eu nu vreau să te sperii cu pedeapsa veşnică, ți-am mai zis. Dar pariul de mai sus mi s-a părut realist şi de aceea ți-am vorbit despre el.

Şi acum îți pun înainte minunea: dacă te vei uni cu Hristos, sufletul şi trupul tău vor fi luminate. Vei cunoaşte dragostea adevărată de Dumnezeu şi de semeni. Vei merge pe calea mântuirii şi vei dobândi raiul.

Oare ce poate fi mai frumos decât să fii pentru totdeauna alături de Hristos şi de toți sfinții Săi? Oare ce poate fi mai frumos decât a-L cunoaşte pe Dumnezeu? Vrei să asişti la o minune? Îți stă în față: minunea convertirii tale. Nu poate fi o minune mai mare decât unirea unui om cu Dumnezeu.

Nu alături de mine te chem. Ci îți spun: „Vino la Hristos, frate Toma! Vino alături de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, de toți îngerii şi sfinții! Vino să mergi pe drumul cel bun!”

Vei dobândi cugetul Bisericii, vei cunoaşte dragostea lui Dumnezeu şi nimeni nu ți-o va putea lua. Ştiu că ți-e foame de cunoaştere, că acesta este motivul pentru care te-ai deschis atâtor practici oculte. Dar cunoaşterea adevărată nu o poate da decât Dumnezeu. Vino la Hristos şi vei găsi răspunsul la toate întrebările tale... Înțelege că dacă nu ne iubea atât de mult El nu S-ar fi răstignit pentru noi.

Hristos S-a răstignit şi pentru tine, frățioare. Iar pentru a te bucura de Învierea Sa trebuie să iei asupra ta crucea şi să Îl urmezi. Şi pentru aceasta trebuie să treci şi tu prin răstignirea propriei cugetări pe crucea dogmatică a învățăturilor Bisericii. Altfel nu se poate.

Închei aici, rugându-mă pentru întoarcerea ta.

Hristos a Înviat pentru ca tu şi cu mine şi cu toți cunoscuții noştri (adică toți prietenii şi duşmanii noştri), precum şi toți „necunoscuții” noştri (care bineînțeles sunt mult mai mulți), să avem parte de Înviere şi să ne bucurăm în veşnicie de frumusețile raiului.

Hristos a Înviat!
Al tău prieten, Danion -
Bucureşti, 15 aprilie 2001

Despre cugetul Bisericii şi şoaptele diavolului

„Suntem ai Bisericii pe cât suntem ai Sfinților Părinți”[2] [49, 187].
Mitropolitul Hierotheos Vlachos

Vremuri din ce în ce mai tulburi se arată la orizont. Norii negri ai ereziilor împânzesc cerul. Şi se aude din ce în ce mai tare glasul Ispititorului care întreabă: „De ce să păstrați învățătura Bisericii ? De ce nu vreți să primiți în sufletele voastre adevărul şi vă încăpățânați să păstrați o credință care şi-a pierdut valabilitatea? Nu vedeți că termenul ei de garanție a expirat?”

Ca un ecou al acestei voci, în rândurile creştinilor au apărut din ce în ce mai mulți „învățători” care încearcă să ia tot ceea li s-a părut mai de preț în ortodoxie şi să amestece cu o sumedenie de credințe religioase care par să fie apropiate de sufletul omului contemporan. Putem reduce mesajul lor la câteva teme esențiale: reîncarnare, câmpuri bioenergetice, puteri paranormale, vindecări miraculoase, incursiuni în timp.

În fața acestei oferte de practici spirituale, un refuz motivat de un simplu răspuns: „Sunt ortodox!”, pare să ascundă o teamă de cunoaştere, pare să ascundă o lipsă de interes pentru cunoaşterea adevărului.

Tipică în acest sens este discuția contradictorie dintre un creştin-ortodox şi un neoprotestant, discuție în care fiecare vrea să îl convertească pe celălalt. Nici unul nu ştie să argumenteze temeinic de ce adevărul ar fi de partea sa, dar totuşi insistă să îl convingă pe celălalt să se convertească. Nici unul nu vrea să renunțe la tradiția în care a fost crescut.

Dar adevărul nu este bicolor. Cine vrea să cunoască adevărul nu trebuie să pună nici o stavilă în calea acestuia. Şi noi suntem ortodocşi nu doar pentru că aceasta este credința în care ne-am născut. Nu doar pentru că moşii şi strămoşii noştri au fost ortodocşi. Suntem ortodocşi pentru că am înțeles că Biserica Ortodoxă este Trupul lui Hristos şi că este cea care deține adevărul de credință.

În fața rătăcirilor contemporane nu avem decât două opțiuni: ori primim învățătura Bisericii despre acestea, ori ne formăm o opinie personală şi încercăm să deosebim după mintea noastră ceea ce este bun de ceea ce este rău.

---

[2] Datorită numărului mare de citate folosit în această carte am folosit sistemul alternativ de indicare a sursei citate: între parantezele drepte se află numărul cărții din care s-a citat (aşa cum apare în bibliografia de la sfârşit), şi numărul paginii –citatul acesta este luat din cartea Mitropolitului Hierotheos Vlachos – “Cugetul Bisericii Ortodoxe”, de la pagina 187,.

Există două atitudini în cunoaşterea adevărului: ori să plecăm noi în căutarea lui, ori, dacă Adevărul vine spre noi, să îl primim cu braţele deschise.

Este trist că din ce în ce mai mulţi oameni pleacă în căutarea Adevărului şi, neştiind cum să caute, trec pe lângă el în grabă. Întrebarea lui Pilat din Pont răsună astăzi cu putere: „Ce este adevărul?”

Oamenii caută un adevăr care să corespundă imaginii pe care ei înşişi şi-au creat-o, caută un chip cioplit care să aibă dimensiunile standard. Oamenii au lucrat pantoful după cum au vrut şi acum caută o Cenuşăreasă căreia să i se potrivească. Au luat patul lui Procust şi acum încearcă să verifice dacă adevărul încape în el. Nu ar fi de mirare dacă am găsi în vreun ziar un anunţ gen: „Caut adevărul. Ofer recompensă substanţială.”

Nu este greu de observat faptul că oamenii nu ştiu să caute Adevărul. Adevărul nu este o idee, nu este un obiect. Adevărul este o Persoană care vine spre noi, care iese în întâmpinarea noastră. „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa - a spus Hristos. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine.” (Ioan 14, 6).

Iată piatra de poticnire: Adevărul este o Persoană. Şi noi putem respinge sau primi acest Adevăr. Dumnezeu ne-a lăsat liberi. Numai că dacă Îl vom ocoli pe Hristos nu vom putea ajunge la cunoaşterea lui Dumnezeu.

Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a întrupat pentru ca noi să ne mântuim. Dacă noi vrem să primim învăţăturile Sale şi să Îi ascultăm poruncile, vom dobândi mântuirea. Dacă vrem să găsim o altă cale şi încercăm să intrăm în Împărăţia Cerurilor pe vreo uşă lăturalnică, o vom afla cu siguranţă încuiată.

Nu noi L-am creat pe Dumnezeu, ci El ne-a creat pe noi. Nu Dumnezeu trebuie să corespundă tiparelor pe care noi ni le-am imaginat, ci pe Dumnezeu trebuie să Îl primim aşa cum El Însuşi S-a descoperit oamenilor.

Rătăcirile contemporane nu pot fi atacate decât în numele adevărului. O combatere a acestora doar în numele unei credinţe false - cum este cea musulmană - nu îşi are rostul. De aceea, înainte de a încerca să respingem valul de neopăgânism trebuie să ştim dacă este bine ce facem, să ştim dacă Adevărul este sau nu de partea noastră.

Pentru credinţa oricărui creştin ortodox există câteva elemente fundamentale: recunoaşterea lui Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, ca Unul dintre cele trei Ipostasuri ale Sfintei Treimi, înţelegerea Bisericii ca Trup mistic al lui Hristos, păstrarea dreptei credinţe şi trăirea unei vieţi în ascultare faţă de poruncile Bisericii.

Dacă noi recunoaştem dumnezeirea lui Hristos, dacă noi primim învăţăturile Bisericii şi ascultăm poruncile ei, atunci mergem pe calea

mântuirii. Numai în momentul în care am înțeles că Biserica deține adevărul de credință putem să venim în ajutorul celor care s-au lăsat înşelați de învățături necurate.

Fără nici un triumfalism afirmăm în fața lumii întregi că învățătura Bisericii este învățătura cea dreaptă; chiar dacă întotdeauna au fost oameni care au pus la îndoială adevărul pe care îl propovăduieşte Biserica. Putem spune că unul dintre simbolurile credinței noastre este mâna Sfântului Spiridon făcătorul de minuni, mâna prin care s-a vădit puterea Sfintei Treimi. În fața ucenicilor lui Arie, care nu credea că Hristos este ipostas al Dumnezeirii, ci credea doar că este cea mai importantă ființă creată, Sfântul Spiridon a luat în mână o cărămidă care, prin putere dumnezeiască, s-a despărțit în elementele din care a fost făcută: apa i-a curs sfântului printre degete, văpaia de foc s-a ridicat şi în mână i-a rămas doar lutul. Aşa a arătat Sfântul Spiridon cum cele trei ipostasuri ale Sfintei Treimi sunt unite într-o singură dumnezeire.

Ceea ce mintea omenească nu putea pricepe, Dumnezeu a arătat printr-o lucrare minunată. De ce a fost nevoie de o minune? Pentru că rațiunea nu poate deduce dogmele Bisericii în mod logic. Ceea ce ține de credință nu poate fi înțeles numai cu ajutorul rațiunii. Oricât s-a străduit Arie să înțeleagă taina Sfintei Treimi, folosindu-se numai de rațiune, nu a reuşit.

Totuşi, arianismul nu a murit nici după minunea făcută de Sfântul Spiridon. Rătăcirile care neagă dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu se înmulțesc fără întrerupere şi ecourile lor se manifestă într-un perimetru din ce în ce mai larg.

Analizând impactul arianismului asupra culturii din vremurile noastre, Preacuviosul Părinte Justin Popovici constata că „arianismul nu a fost înmormântat încă; astăzi el este mai la modă şi mai răspândit decât oricând. E răspândit ca un adevărat suflet în trupul Europei contemporane. Dacă priviți la cultura Europei, în adâncul ei veți găsi ascuns arianismul: toate se rezumă aici la om şi numai la om, şi chiar Dumnezeul-om Hristos a fost redus la cadrele unui om. (...) Protestantismul l-a depăşit în arianism chiar şi pe Arie. Iar papismul cu etica lui este în mare măsură arian. Cine nu cunoaşte abominabilul arianism al intelectualilor noştri?...” [37,33].

În zilele noastre cultura nu numai că s-a îndepărtat cu mândrie de cult, ci chiar se străduie să fie duşman al cultului, coborându-se din poziția de unealtă a lui Dumnezeu în cea de unealtă a diavolului. Dacă cineva ar face o evaluare critică a culturii contemporane, ar observa deasupra ei pecețile ereziei. Şi aceste peceți nu au apărut la întâmplare, ci sunt rodul unei îndepărtări sistematice de ceea ce înseamnă cugetul Bisericii.

Diavolul găseşte tot timpul argumente pentru a-i ține lângă el pe cei care la un anumit moment s-au lăsat păcăliți. Chiar în fața unor minuni -

precum cea făcută de Sfântul Spiridon - unii eretici au rămas înțepeniți în rătăcire. Vedem chiar că istoria Bisericii este plină de minuni care au arătat neputința ereticilor, a păgânilor sau a slujitorilor idoleşti care au stat împotriva mărturisitorilor creştini. Totuşi, nici unul dintre aceste semne nu a avut rolul de a anihila libertatea umană. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca toți oamenii din lume să fie obligați a recunoaşte că singura credință adevărată este cea ortodoxă, ar fi făcut minuni înfricoşătoare şi, de spaimă, oamenii s-ar fi convertit. Pentru drept-credincioşi minunile care au vădit adevărul dreptei-credințe sunt dovezi ale dragostei lui Dumnezeu, sunt dovezi că Domnul veghează ca turma să nu meargă pe căi greşite.

Vom aminti aici de minunea pogorârii luminii sfinte în noaptea de Paşti, lumină care se pogoară în fiecare an peste Sfântul Mormânt, lumină care arată că adevărata credință este cea ortodoxă. Ar fi normal ca această minune, care mărturiseşte de secole care este Biserica adevărată, să fie cunoscută în toată lumea şi toți oamenii să ia aminte la „mesajul" ei. Dar pe cât este de clar pentru ortodocşi că această lumină este semn dumnezeiesc, pe atât de clar pare pentru cei de alte credințe că totul este o simplă scamatorie care stimulează credința pelerinilor. Minunea este evidentă şi totuşi unii o contestă, fiind asemenea celor despre care Hristos a zis că „văzând, nu văd şi auzind, nu aud, nici nu înțeleg" (Matei 13, 13). Totuşi, au fost multe cazuri de convertiri spontane în care unii oameni au înțeles de ce lumina sfântă se arată numai atunci când ortodocşii prăznuiesc Sfintele Paşti. Minunea pogorârii sfintei lumini vorbeşte despre modul în care Dumnezeu respectă libertatea oamenilor. El se face cunoscut prin anumite semne şi minuni care invită, dar nu forțează; cheamă, dar nu obligă pe nimeni să vină.

Creştinii ortodocşi nu au nevoie de semne. Ei cred că Hristos, Fiul lui Dumnezeu, îi cheamă la mântuire prin glasul Bisericii. Pentru creştinii ortodocşi nu poate exista minune mai mare decât Întruparea Fiului lui Dumnezeu. De aceea drept-credincioşii nu caută minuni, ci caută să devină părtaşi minunii care este viața veşnică în rai alături de Hristos. Dar deşi cei întăriți în credință nu au nevoie de minuni, minunile nu lipsesc din Biserică. Se cade să amintim aici cum a arătat Dumnezeu că numai Biserica Ortodoxă este Biserica adevărului, că sfânta lumină se pogoară numai la ortodocşi.

Iată relatarea unui arhimandrit, pe nume Calist, despre minunea întâmplată în anul 1580, pe vremea patriarhului Sofronie al Ierusalimului: „armenii erau în acel timp rău intenționați față de ortodocşi. Ei au făgăduit să dea guvernatorului Ierusalimului o sumă importantă de bani ca el să vină şi să îl împiedice pe patriarhul ortodox să intre în Biserica Învierii în Sfânta şi Marea Sâmbătă. Din cauza lăcomiei, guvernatorul a ascultat şi a poruncit să se facă aşa. Astfel numai armenii, cu mare veselie, au intrat în biserică,

nădăjduind să primească lumina sfântă, în timp ce ortodocşii stăteau cu patriarhul afară în curte şi cuprinşi de mâhnire se rugau la Dumnezeu cu inimi pline de căinţă să-Şi arate mila îndurării Sale.

În timpul rugăciunii lor o coloană de piatră (care a fost numită mai apoi «Stâlpul Ortodoxiei» n.n.) s-a despicat şi Lumina sfântă a ieşit prin ea. Văzând aceasta, patriarhul s-a ridicat repede şi închinându-se cu evlavie a aprins lumânările pe care le avea în mâna sa şi a împărţit lumina ortodocşilor, spre sfinţirea lor. Când au văzut minunea, portarii mahomedani au deschis de îndată porţile bisericii. Patriarhul şi marea mulţime împreună cu el au intrat în biserică slavoslovind: «Cine este Dumnezeu, mare ca Dumnezeul nostru... » şi astfel a fost slujită liturghia.

Ca urmare a acestei minuni, unul dintre acei portari mahomedani a mărturisit cu tărie pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu şi a crezut în El. Dar când au auzit aceasta foştii săi coreligionari (mahomedanii), s-au aprins de mânie şi l-au ars în curtea sfântă, şi în acest fel el a primit moarte de martir” [65,15-16]. De ce nu a venit lumina sfântă la armeni? De ce a venit şi vine numai la ortodocşi? Pentru că numai credinţa ortodoxă este cea adevărată. Şi Dumnezeu, care cu puterea Sa a făcut să se crape stâlpul de piatră ca să ţâşnească din el lumina pe care o aşteptau credincioşii, nu va conteni să reverse lumina Sa duhovnicească asupra celor care păstrează neschimbată învăţătura Sfinţilor Părinţi.

Până la sfârşitul veacurilor Stâlpul Ortodoxiei va rămâne alinare pentru drept-credincioşii care vor fi dispreţuiţi pentru credinţa lor şi sprijin pentru cei care se vor clătina în credinţă. Din păcate, din ce în ce mai mulţi oameni vor avea îndoieli privitoare la învăţăturile Bisericii.

Din experimentul comunist duşmanii credinţei creştine au înţeles că, oricât de puternic ar fi prigonită Biserica, sângele martirilor nu va înceta să rodească; şi cu cât mai mulţi oameni dobândesc cununa muceniciei, cu atât mai mult sporeşte slava Bisericii. Deşi au slăbit-o puternic, zeci de ani de prigoană nu au putut dărâma Biserica. Şi diavolul a înteţit lupta chiar din interior. Aşa cum un părinte îşi momeşte copilul cu ceva dulce atunci când vrea să îl liniştească, tot aşa diavolul i-a momit pe creştini cu „bunătăţile” eretice. De fapt, i-a servit cu cotorul care rămăsese de la mărul din care a muşcat Adam. Şi încetul cu încetul, ca vrăjiţi, oamenii au început să mănânce din acest cotor.

Nu mai este nevoie de prigoană: lepădarea vine de la sine, cu multă eleganţă. Sătui de discursul „învechit” al Bisericii, intelectualii au găsit învăţături care de care mai incitante, care de care mai misterioase. Scopul diavolului a fost atins - metoda a dat roade.

Încetul cu încetul rătăcirea s-a întins şi se întinde fără să ţină cont de stavile. Un părinte spunea că secolul XX a adus omenirii două rele: S.I.D.A. şi mentalitatea New-Age, mentalitatea Noii Ordini Spirituale. Pe

cât de grijuliu se feresc însă oamenii de S.I.D.A., pe atât de puţin se feresc de virusul new-age-ist, al păgânismului îmbrăcat în haină creştină.

Acest virus are în componenţa sa ispita cunoaşterii spirituale; aşa cum Dumnezeu îi ajută pe sfinţi să Îl cunoască, tot aşa diavolul îi ajută pe eretici să cunoască o sumedenie de „realităţi transcedentale.” Oamenii nu mai văd în erezie un pericol, nu mai sunt capabili să simtă prezenţa Ispititorului. Oamenii se duc de bunăvoie spre diavol crezând că se îndreaptă spre Dumnezeu. La drept vorbind, foarte puţini sunt cei care, în inconştienţa lor, vor să ajungă în chinurile veşnice. Majoritatea sunt bine intenţionaţi, dar vrând să se unească pentru totdeauna cu Hristos se unesc cu duşmanul Său.

Singurul remediu care există în această situaţie este căutarea adevărului Bisericii. Numai sorbind apă de la izvorul curat al Sfintei Tradiţii vom putea să Îl primim în sufletele noastre pe Hristos. Să nu încercăm să ne unim cu Hristos urmând calea pe care o arată diferiţii „învăţători” care nu au nimic în comun cu Sfinţii Părinţi ai Bisericii. Aşa cum atunci când vrem să urcăm un munte nu îi întrebăm despre dificultatea muntelui pe cei care au poze ale muntelui, ci pe cei care au urcat muntele, tot aşa despre mântuire, despre unirea cu Hristos şi despre dobândirea sfinţeniei trebuie să îi „întrebăm” pe cei care au dobândit sfinţenia.

Sfânta Tradiţie este ca o gazdă primitoare care îşi aşteaptă nerăbdătoare oaspeţii pentru a-i hrăni cu bunătăţi alese. Să avem curajul de a căuta răspunsuri la nelămuririle noastre în Tradiţie. Ea este calea cea dreaptă, ea este izvorul cel curat.

Mitropolitul Hierotheos Vlachos ne pune înainte o adâncă învăţătură patristică: „În Biserică, cum spune Sfântul Grigorie Palama, există «cei învăţaţi prin experiere» iar apoi cei care-i urmează şi-i cinstesc pe cei încercaţi. Deci, dacă nu avem propria experienţă în privinţa acestor lucruri, trebuie totuşi să urmăm învăţătura celor ce Îl văd pe Dumnezeu, sfinţii cei îndumnezeiţi şi încercaţi. Numai aşa putem avea cugetul Bisericii şi conştiinţa Bisericii. Altfel în multe chipuri deschidem calea propriei pierzanii” [49, 187].

Aceasta este calea smereniei: să primim în inimile noastre predania Sfinţilor Părinţi. Omul contemporan însă, plin de iubire de sine, vrea să ajungă el însuşi la cunoaşterea directă a adevărului. Biserica nu a rezervat această cunoaştere unui număr limitat de sfinţi: calea sfinţeniei este deschisă şi oricine merge pe această cale Îl va putea cunoaşte pe Dumnezeu „prin experiere”, cum l-au învăţat Sfinţii Părinţi (chiar dacă măsura lor este foarte dificil de atins în zilele noastre în care credinţa multora s-a răcit). În secolul XX, de exemplu, un monah precum Sfântul Siluan Athonitul a putut să ajungă asemenea marilor Părinţi ai Bisericii. Omul contemporan refuză calea „cunoaşterii prin experiere” deoarece aceasta presupune întâi

de toate smerenie, apoi nevoință, ascultare şi îndelungată rugăciune. Omul zilelor noastre caută trăiri mistice „la minut”, caută extazuri imediate şi sfinţire fără efort. Ceea ce nu se poate.

E interesant de remarcat că aceiaşi oameni care se sfiesc să meargă pe calea nevoinței pe care au arătat-o Părinții depun eforturi impresionante pentru a merge pe căi spirituale îndoielnice (de exemplu, oameni care spuneau că nu pot ține posturile pe care le-a rânduit Biserica țin cu uşurință regimuri mult mai aspre numai pentru a-şi îmbunătăți capacitățile vindecătoare; ca să practice o astfel de nevoință aceşti „asceți” primesc puteri de la diavol).

În zilele noastre este foarte răspândită ideea că Biserica propovăduieşte o învățătură pe care au născocit-o slujitorii ei, o învățătură care conține adevărul amestecat cu minciuna. Într-un moment istoric în care cele mai ciudate credin țe religioase au pretenția de a se aşeza la masa dialogului cu credința creştină, o astfel de idee nu mai poate surprinde pe nimeni.

Dar credința creştină nu are cum să dialogheze cu alte credințe deoarece este singura credință mântuitoare, este singura credință care îl uneşte pe om cu Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, ne-a arătat nouă calea spre cer şi pe aceasta o propovăduieşte Biserica. Cine vrea să separe Biserica de Hristos comite o crimă, deoarece separă Trupul de Cap.

Un gânditor indian, vrând să arate că recunoaşte frumusețea învățăturilor lui Hristos, a spus: „Dați-mi-L pe Hristos şi păstrați voi Biserica şi toate ale ei.” Cam asta încearcă omul zilelor noastre - să Îl separe pe Hristos de Biserică şi să Îl înțeleagă după cum îi place. O astfel de concepție este idolatră; cei care o au nu se închină lui Hristos, ci ideilor preconcepute după care vor să modeleze realitatea.

Hristos nu trebuie cunoscut după cum ni se năzare nouă, ci aşa cum a vrut El Însuşi să fie descoperit, aşa cum S-a arătat Bisericii. Hristos nu vrea să fie cunoscut decât ca Fiu al lui Dumnezeu şi ca mântuitor al sufletelor. Celor care încearcă să găsească în credința creştină tot felul de paralele cu alte credințe religioase, Hristos le este piatră de poticnire.

Este foarte greu de înțeles legătura dintre dogmă şi viețuirea duhovnicească a creştinilor. Pe cât de simplu este a înțelege de ce Sfinții Părinți s-au luptat cu atâta jertfelnicie pentru apărarea cultului sfintelor icoane, pe atât de greu este a înțelege de ce au fost atâtea polemici teologice între cei care susțineau că Hristos a avut o voință - cum susțineau ereticii monoteliți, sau două - cum învățau Părinții purtători de Dumnezeu. Acum se susține nu numai ideea că pe mireanul obişnuit nu l-au interesat niciodată astfel de probleme, că a mers pe calea mântuirii fără să îşi pună

probleme dogmatice, ci şi că oricare ar fi fost adevărul, viaţa sa morală ar fi fost aceeaşi.

Această problemă este una dintre problemele esenţiale şi cine nu o înţelege cum trebuie riscă să se îndepărteze de adevăr. Căci atât dogmele cât şi ereziile au ecou în vieţuirea celui ce şi le însuşeşte. Dar numai adevărul este mântuitor. Nu ne putem uni cu Adevărul decât pe calea adevărului. În momentul în care relativizăm importanţa unui anumit aspect al credinţei creştine atunci relativizăm propria noastră relaţie cu Hristos.

Uneori oamenii pot înţelege implicaţiile morale ale unora dintre rătăciri. De exemplu, oricine îşi poate da seama că teoria conform căreia toţi oamenii se vor mântui în cele din urmă (apocatastaza), deoarece Dumnezeu nu poate fi neîndurător cu propria Sa creaţie, are drept consecinţă directă un elan spre o viaţă de păcat; căci dacă suntem predestinaţi să ne unim cu Dumnezeu pe lumea cealaltă (chiar dacă stăm câtăva vreme prin iad), pe lumea asta putem să ne facem de cap „în linişte". Dar este aproape imposibil pentru marea majoritate a credincioşilor să conştientizeze care erau urmările acceptării unor erezii care celor neînvăţaţi li se par neesenţiale - cum ar fi monotelismul. Monotelismul arată cât de fină este deosebirea dintre adevăr şi erezie: credinţa duşmanilor Sfântului Maxim Mărturisitorul era aproape curată; singurul lucru pe care nu îl primeau era învăţătura despre cele două voinţe ale Mântuitorului, şi de aceea au fost anatemizaţi de Biserică. Astăzi, cei care au credinţe mult mai rătăcite, susţin că în privinţa dogmelor nuanţele nu sunt chiar atât de importante.

Dumnezeu nu vrea ca mirenii să fie doctori în teologie; dar vrea ca mirenii să primească învăţătura propovăduită de Biserică tocmai pentru că această învăţătură este mântuitoare. Un creştin nu trebuie să respingă o erezie numai după ce este conştient de urmările ei, ci chiar din momentul în care a luat cunoştinţă de ea. Creştinul trebuie să primească tot ceea ce au hotărât de Dumnezeu purtătorii Părinţi de la Sfintele Sinoade şi să respingă tot ceea ce au respins aceştia.

Afirmaţia potrivit căreia pe mireni nu îi interesează învăţătura dogmatică a Bisericii este rău-voitoare. Pe mireni îi interesează mai ales faptul că Biserica deţine adevărul de credinţă, şi aceasta le dă o mare siguranţă şi o linişte binecuvântată. Ei se împărtăşesc de această învăţătură dogmatică nu numai prin predicile pe care le ascultă, cât mai ales prin slujbele la care iau parte (căci nu numai predicile au conţinut dogmatic, ci şi textele liturgice).

Recunoscând că pentru mireni este extrem de important să dobândească aşa-numitul „cuget al Bisericii", Cuviosul Părinte Paisie Aghioritul observa că „mulţi sfinţi mucenici, atunci când nu ştiau dogma, spuneau: «Cred ceea ce au mărturisit Sfinţii Părinţi». Dacă cineva spunea asta, mărturisea! Adică nu ştia să aducă dovezi prigonitorilor pentru

credința lui și să îi convingă, dar avea încredere în Sfinții Părinți. Se gândea: «Cum să nu avem încredere în Sfinții Părinți?»” [32, 321].

Pe mireni îi interesează învățăturile bisericești, chiar dacă nu le cercetează amănunțit; adâncimea unor amănunte face dificilă înțelegerea lor de către cei fără pregătire teologică. De fapt, nici cea mai serioasă pregătire teologică nu este de ajuns pentru a înțelege dogmele. Un geniu ateu poate cerceta o dogmă şi totuşi nu o poate pătrunde. Necredincioşii nu poate înțelege de ce învățătura Bisericii este radical diferită față de orice sistem filozofico-religios al lumii acesteia. În Biserică nu geniile au stabilit dogmele. Ci adevărul mântuitor a fost descoperit prin Duhul Sfânt de Dumnezeu luminaților Părinți care l-au răspândit apoi lumii întregi. „Părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă...” (Fapte Ap. 15,29) este formula care arată clar că Sfinții Apostoli - şi urmaşii lor, Sfinții Părinți - nu vorbeau doar după propriile cugete, ci după cum le insufla Duhul adevărului.

Mărturisind faptul că numai în Biserică, singura deținătoare a adevărului, ne putem împărtăşi de adevăr, Sfântul Irineu al Lyonului învăța că „trebuie să ne adăpostim în Biserică, să ne lăsăm formați la sânul ei şi să ne hrănim din Scripturile Domnului. Căci Biserica a fost plantată ca un paradis în această lume” [40,69].

Credincioşii ştiu că în Biserică găsesc adevărul şi astfel merg pe calea pe care îi modelează dogmele, pe calea sfințeniei, în timp ce înțelepții închipuiți aşteaptă să înțeleagă dogmele cu propriile minți şi se lasă modelați de rătăcire. Şi pe cât sunt de contradictorii învățăturile înțelepților închipuiți, pe atât de unitară este învățătura Bisericii Ortodoxe, care prin Sfânta Tradiție se împărtăşeşte de adevărul propovăduit de Mântuitorul Hristos, de Sfinții Apostoli şi de urmaşii acestora.

„Biserica, după ce a primit, cum am spus, această propovăduire şi această credință, măcar că e răspândită în toată lumea, le păstrează cu grijă, ca şi cum ar locui într-o casă. De asemenea ea crede Apostolilor şi Ucenicilor acestora, ca şi cum ar avea un singur suflet şi aceeaşi inimă. Ea predică acestea în armonie cu Apostolii, învață şi transmite ca şi cum ar avea o singură gură. Deşi în lume limbile sunt deosebite, puterea Tradiției e una şi aceeaşi. După cum soarele, zidirea lui Dumnezeu, e unul şi acelaşi în toată lumea, tot aşa şi propovăduirea adevărului se arată pretutindeni şi luminează pe toți oamenii care vor să vină la cunoştința adevărului. Nici cel tare în cuvânt dintre Întâistătătorii Bisericilor nu va spune altceva decât aceste învățături, căci nimeni nu este mai presus de Învățătorul său (Matei 10,24; Luca 6,40), nici cel slab în cuvânt nu va împuțina Tradiția” - Sfântul Irineu al Lyonului [53, 33]. Una şi aceeaşi este învățătura Bisericii Ortodoxe, şi ea va rămâne neschimbată până la sfârşitul veacurilor, oricât de grele ar fi atacurile din partea vrăjmaşilor văzuți sau nevăzuți.

Privitor la cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „toate să le încercaţi, ţineţi ce este bine...” (I Tes. 5, 21), trebuie făcute unele precizări. În perioada comunistă se reproşa Bisericii că prosteşte lumea, că o aruncă în întuneric deoarece respinge cunoaşterea; şi multă cerneală „roşie” a curs împotriva dictonului „biblic”: „crede şi nu cerceta!” Mulţi oameni s-au îndepărtat de Biserică numai aflând acest „verset” care ucide aspiraţia firească a omului spre cunoaştere. Dar de fapt acest dicton - şi nimic nu pare mai contrar cunoaşterii decât el, nu se regăseşte în Sfânta Evanghelie.
Acelaşi diavol care susţinea că Biserica se opune cercetărilor ştiinţifice strigă astăzi că avem dreptul de a „cerceta toate”, şi de a alege numai după ce ştim precis ce alegem. Înveşmântându-se în veşminte teologice, acest diavol reuşeşte să capteze atenţia oamenilor. Căci ce este rău în a cerceta noi dacă există sau nu reîncarnare? Ce este rău în a vedea ce spun astrele? Că dacă ar fi ceva rău, ar părea clar că cercetarea „mesajului” lor este de la diavol.

Se uită prea uşor că Biserica a dat o poruncă peste care nu se poate trece. A şaptea poruncă bisericească spune răspicat: „Să nu citim cărţi eretice”. Iată că cei care vor să fie fii adevăraţi ai Bisericii nu au voie să citească cărţi eretice; şi dacă porunca s-ar fi dat astăzi ar fi fost extinsă la promovarea rătăcirii prin orice ramură a mass-mediei. Omul nu poate discerne singur care este adevărul (dacă ar fi fost aşa nu mai era nevoie să se adune Sfintele Sinoade). Atunci când le porunceşte credincioşilor să nu citească cărţi eretice, Biserica încearcă să îi ferească de rătăcire. Iată cum caracteriza Rolf Nosterud impactul cărţilor literaturii neopăgâne: „Prin deghizarea conceptelor oculte într-o terminologie creştină, cărţile new-age-iste au introdus, înşelător, o mulţime de aşa-zişi creştini în cercuri New-Age şi neopăgâne... Observaţi marea căutare de care se bucură îngerii contrafăcuţi şi distorsiunile feministe despre Dumnezeu. Întrucât cei mai mulţi dintre «căutătorii de adevăr» contemporani nu cunosc nici datele şi nu au nici voinţa de a rezista acestor iluzii seducătoare, o nouă paradigmă - o schimbare în viziunea Americii despre realitate - transformă cultura noastră... În timp ce naţiunea noastră raţionalizează păcatul şi idealizează păgânismul, creştinii ar trebui în schimb să ia aminte la avertismentele Scripturilor (...)” [24, 63].

Să nu se creadă că turma Bisericii e o turmă pe care păstorii o îngrijesc pentru ca să tragă foloase de pe urma ei. Biserica este ca o mamă care îi ocroteşte pe copii, o mamă care îşi însuşeşte durerea copiilor ei. Biserica vrea ca fiii ei să cunoască cât mai mult şi să fie cât mai sporiţi duhovniceşte. Dar cunoaşterea ruptă de adevăr este întuneric şi e de datoria Bisericii să arate credincioşilor care drumuri sunt bune şi care nu.

Se vehiculează ideea că mai sunt şi unele elemente (cum sunt centrii de forță sau circuitul energiei cosmice) pe care nu avem de ce să le căutăm în cărțile bisericeşti, pentru că Biserica nu s-a ocupat decât de dogme.

Despre orice lucru de folos duhovnicesc Sfinții Părinți şi urmaşii lor au scris sute de pagini. Dacă există un anumit aspect privitor la viețuirea duhovnicească despre care Părinții nu au scris nimic se poate afirma cu tărie că nu este decât rodul rătăcirii.

Să luăm exemplul „aurelor energetice". Oare Părinții văzători cu duhul nu ar fi putut scrie tratate întregi, dacă aceasta ar fi fost de folos celorlalți? Numai că în loc să facă tot felul de descrieri şi catalogări exacte ei s-au mulțumit într-un cor să afirme că e bine ca orice fel de vedenie să fie respinsă. Aceasta mai ales datorită faptului că un criteriu rațional de diferențiere a vedeniilor nu este suficient (darul deosebirii duhurilor nu este dobândit decât de cei sporiți în viața duhovnicească; aşa cum vedem în Viețile Sfinților, aceştia ştiau care descoperiri erau de la Dumnezeu şi care de la diavol).

Pe cât de simplu este expusă această idee în cărțile duhovniceşti, pe atât de sofisticat sunt prezentate în cărțile neopăgâne criteriile de deosebire a vedeniilor între „pozitive" şi „negative". Este uşor de înțeles că autorii acestor cărți nu au ajuns la măsura Sfinților Părinți şi dacă au scris altfel decât Părinții au făcut-o tocmai pentru că s-au aflat în înşelare. Criteriile expuse în aceste cărți, departe de a fi obiective, sunt rodul unei experiențe spirituale superficiale; se datorează tendinței de deosebire a duhurilor care ignoră experiența Bisericii, singura care poate să se pronunțe într-o problemă atât de delicată.

Exemplul de mai sus este definitoriu pentru cei care, dintr-o dorință sinceră de cunoaştere sau dintr-o curiozitate excesivă, încearcă să găsească răspunsuri în literatura new-age-istă. Fiind fascinați de subiectele interesante pe care le găsesc acolo nu îşi dau seama că prețul pe care îl plătesc este tocmai îndepărtarea de adevărul pe care pretind că îl căutau.

Putem să căutăm până la sfârşitul vieții noastre dovezi despre existența lumilor paralele sau despre centrii de forță ai universului. Nu vom putea epuiza subiectul. Sufletele noastre vor fi pline de o dragoste pietistă față de semeni şi față de întreaga creație, dar sufletele noastre vor fi departe de cunoaşterea Dumnezeului cel adevărat.

Oricât ar încerca omul să cucerească raiul prin propriile puteri nu face altceva decât să se lupte cu Dumnezeul pe care nu are cum să Îl învingă. Dacă El a rânduit ca omul să meargă pe calea mântuirii în Biserică, atunci cel ce va încerca să ajungă la destinație pe alt drum se va rătăci cu siguranță.

Dacă Dumnezeu ar fi deschis față de oricare formă de „spiritualitate" şi ar fi încurajat orice „experiență mistică", atunci ereticii zilelor noastre nu

ar avea de ce să se teamă. Dar atunci Dumnezeu ar fi cu totul altul față de Cel care S-a descoperit poporului ales şi i-a cerut să stârpească idolatria, ar fi altul decât Cel pe care Îl cunoaştem din Evanghelii.

Dar oricât am încerca noi să schimbăm rânduielile omeneşti (aceasta fiindu-ne uneori cu putință), pe Dumnezeu nimeni nu Îl poate schimba. Nu există mântuire pentru cel care de bunăvoie se rupe de învățătura Bisericii.

Vrem sau nu, trăim într-o lume eretică. Pe cât de mulți oameni afirmă că ei cred în Dumnezeu, pe atât de puțini cred că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat; mulți Îl consideră doar cel mai mare iluminat. Sfântul Chiril a atacat această erezie încă din secolul al V-lea: „Dacă cineva îndrăzneşte să spună că Hristos este un om purtător de Dumnezeu şi nu că este Dumnezeu cu adevărat, ca Fiu Unul şi prin natură, întrucât Cuvântul S-a făcut trup şi a fost părtaş la fel cu noi sângelui şi trupului, să fie anatema" [9, 47].

Anatema dată de Sfântul Chiril este valabilă şi în zilele noastre, dar oamenii nu mai vor să mai țină seama de ea; şi parcă preoții înşişi uită să o amintească poporului. Ar trebui poate ca astăzi un Sinod sau măcar vreun ierarh îngrijorat de rătăcirile care ispitesc turma să aibă curajul de a actualiza anatema Sfântului Chiril: „Oricine spune că Domnul nostru Iisus Hristos nu este Dumnezeu adevărat şi om adevărat, ci că este doar cel mai mare spirit sau cea mai elevată creatură, să fie anatema!"

Trăim o vreme în care cuvântul „anatema" a fost aproape exclus din limbajul teologic, o vreme în care dintr-o deschidere ecumenică îndoielnică acest cuvânt nu mai este pomenit. Dar oricine citeşte Hotărârile dogmatice şi canoanele Sfintelor Sinoade sau scrierilor Sfinților Părinți găseşte că singurul cuvânt pronunțat cu privire la eretici este acesta.

Primul Canon al celui de-al II-lea Sinod Ecumenic spune limpede: „Să fie dată anatemei orice erezie..."[3]. Prin acest canon sunt osândite toate ereziile trecute şi viitoare, şi nici o erezie nu va putea fi apărată sub pretextul lipsei unei condamnări speciale din partea Bisericii. Orice învățătură care intră în contradicție cu învățătura Bisericii este erezie, şi nici un artificiu logic nu o poate acoperi, nu o poate scăpa de acest verdict bine meritat. Este adevărat că ar fi de dorit ca şi în zilele noastre fiecare erezie să fie condamnată de Biserică cu aceeaşi precizie cu care au fost atacate ereziile primelor secole. Dar, chiar dacă din motive mai mult sau mai puțin întemeiate astfel de anateme nu se prea rostesc astăzi, glasul puternic al Sfinților Părinți nu îl poate sugruma nimeni. Iar aceştia au dat anateme ori de câte ori dreapta-credință a fost atacată de către eretici.

Pentru a rămâne în duhul Sfinților Părinți, fiecare dintre arhiereii Bisericii Ortodoxe au spus, pentru a fi hirotoniți episcopi, o mărturisire de

[3] Toate Canoanele Sinoadelor Ecumenice şi locale incluse în această lucrare sunt luate din cartea Arhidiaconului prof. dr. Ioan N. Floca – "Canoanele Bisericii Ortodoxe".

credință: „Mărturisesc că voi păstra şi voi urma cu sfințenie, până la suflarea mea cea mai de pe urmă, toate canoanele celor şapte Sinoade Ecumenice şi ale celor locale şi învățăturile de Dumnezeu purtătorilor Părinți şi tradițiile Sfintei Biserici ortodoxe...". Dar înainte de a mărturisi acestea, ei au repetat: „Tuturor ereticilor anatema! Tuturor ereticilor anatema!" [2,93]. Nimeni nu poate fi hirotonit episcop până nu îşi însuşeşte conştiința apologetică a Părinților, până nu mărturiseşte dreapta-credință şi până nu îi anatemizează pe eretici. Aşa cum „Crezul" este repetat la fiecare slujbă a Bisericii (orice rugăciune făcută de cei care nu mărturisesc „Crezul" fiind îndoielnică), tot aşa la fiecare hirotonie a unui arhiereu se repetă anatemele asupra ereticilor.

De altfel, nici un eretic care nu se pocăieşte de rătăcirea sa nu se poate împărtăşi din bogăția spirituală a Bisericii. După cum arată „Moliftelnicul", la începutul fiecărei spovedanii, înainte de a-l întreba despre păcatele săvârşite, preotul trebuie să îl întrebe pe cel care vine la el pentru întâia oară următoarele:

„«Mai întâi de toate spune-mi, fiule, crezi cu adevărat în Sfânta şi de-viață-făcătoare Treime? Crezi că soborniceasca şi apostoleasca Biserică este sădită şi crescută în Răsărit şi de la Răsărit s-a întins peste toată lumea, şi că de atunci stă neschimbată şi neclintită? Sau te îndoieşti de vreo oarecare poruncă sau învățătură?»

Şi de va crede drept şi fără îndoială şi de va şti carte, să zică Simbolul Credinței până la sfârşit. Iar neştiind carte, să-l înveți să zică acestea: «Cred într-una sfântă, sobornicească şi apostolească Biserică a Răsăritului, care stă din început în toate dogmele ei neclintită şi neschimbată" [3,54].

Cel care nu vrea să primească învățătura Bisericii nu poate fi spovedit, pentru că de bună voie stă departe de adevăr. Şi aşa cade sub osânda anatemei Sfinților Părinți.

Ortodoxia nu are cum să renunțe la acest cuvânt, „anatema", care îi este propriu, aşa cum nici păstorul nu va renunța niciodată la câinii care păzesc turma. Trebuie făcută o precizare: se reproşează Bisericii că a folosit prea des acest cuvânt dur şi că astfel s-a îndepărtat de Duhul lui Hristos. Adevărul este că dacă nu ar fi apărut ereticii Biserica nu ar fi folosit acest cuvânt. Deci vina este a celor care s-au îndepărtat de adevărul de credință. Biserica nu i-a pedepsit când i-a anatemizat, ci doar i-a ajutat să îşi conştientizeze starea de rătăcire.

Să presupunem că un om are lepră. Ce este mai bine să facă doctorul, să îi spună că are o răceală trecătoare sau să îi dea diagnosticul corect? Dacă nu i-ar spune adevărul şi i-ar da drumul, atunci leprosul i-ar mai îmbolnăvi şi pe alții. La fel este cu ereticii. Dacă Biserica i-ar lăsa „în pace", atunci ei nu şi-ar da seama cât de mare este distanța care îi separă de

adevăr. Deci nu Biserica îi molipseşte de „lepră”, ci ea constată doar că sunt leproşi.

Să nu se uite că Biserica dă anatema cu scop pedagogic, pentru a arăta ereticilor că merg pe calea întunericului, şi că pentru a merge pe calea mântuirii trebuie să se lepede de rătăcire. Erezia strică sufletele, le murdăreşte atât de tare încât ereticul care moare nepocăit se duce direct în iad. Numai dogmele dumnezeieşti oferă cadrul potrivit celui ce vrea să se mântuiască.

Putem spune că dogmele au şi rolul de garduri care separă poporul lui Dumnezeu de restul lumii. Cine vrea să stea în afara acestor „granițe” îşi asumă autodistrugerea, îşi asumă chinurile veşnice. Pentru apărarea acestor „granițe” Sfinții Părinți s-au luptat până la moarte, fiecare dintre ei fiind gata să apere cu prețul vieții adevărul de credință.

Ca să nu se creadă că vremea Părinților care au iubit Ortodoxia mai presus decât propria lor viață a trecut, amintim un fragment din mărturisirea de credință a cunoscutului avvă Filothei Zervakos, unul dintre sfinții secolului XX:

„Am fost şi sunt, prin harul lui Dumnezeu, pregătit să mă fi jertfit şi să mă jertfesc pentru credința ortodoxă şi tradițiile Părinteşti, dacă o va cere timpul. Nu primesc, resping şi anatemizez: orice impietate, necredință, slavă deşartă, erezie şi greşeală, veche sau nouă, care este potrivnică credinței ortodoxe şi tradițiilor Apostolice şi patristice. Nu accept nici un fel de inovație sau învățătură omenească străină, potrivnică învățăturii şi credinței ortodoxe sănătoase şi sfintelor tradiții despre care Sinodul VII Ecumenic declară: «Toate inovațiile sau adăugirile făcute pe lângă învățătura formulată de pururea pomeniții Părinți ai Bisericii, să fie anatema!»” [59, 182].

Scrierea unei cărți despre pericolul neopăgân şi despre modul în care Biserica îl respinge ar putea părea fără sens într-o țară creştină cum este România. Dar un studiu îndelungat asupra grupărilor eretice din țara noastră, precum şi discuțiile cu diferiți creştini care se consideră ortodocşi deşi se îndepărtează de învățătura Bisericii în înțelegerea unor anumite probleme dogmatice, a avut ca rezultat conştientizarea dezvoltării fenomenului neopăgân în țara noastră şi nevoia de a trage un semnal de alarmă.

România a fost realmente inundată de râurile rătăcirilor şi a ajuns să „clocească” ouăle multora dintre cucii întunericului (cucul este o pasăre care nu îşi cloceşte singură ouăle, ci le depune în cuiburile altor păsări; după ce puii de cuc ies din găoace încep să îi arunce afară din cuib pe ceilalți, pentru a rămâne singurii stăpâni ai teritoriului). Țara noastră este cuibul în care fel de fel de cuci, care de care mai „inițiați”, vin şi îşi lasă

ouăle. Din păcate puii lor cresc foarte repede şi se luptă din toate puterile să stăpânească cât mai mult din cuib.

Sondajele arată că populația României este majoritar ortodoxă, şi că Biserica Ortodoxă este recunoscută ca fiind Biserica națională. Problema rătăcirilor duhovniceşti nu ar fi prea îngrijorătoare dacă peste 80% dintre români (câți s-au declarat în sondaje ortodocşi) ar trăi ca fii ai Bisericii. Există însă trei probleme serioase privitoare la calcularea acestui procent.

Prima problemă este numărul mare de persoane care şi-au declarat formal apartenența la Biserica Ortodoxă, dar care chiar dacă vin din când în când la Biserică au anumite concepții eretice (cred în reîncarnare, merg la „vindecători”, fac yoga, ...). Or, o persoană care crede în reîncarnare sau în altele asemenea stă sub anatema Sfintelor Sinoade Ecumenice şi a Sfinților Părinți. Oricât de bună la suflet ar fi, oricât de multe fapte bune ar face, o asemenea persoană s-a rupt fără să îşi dea seama de Biserica din care a făcut parte.

A doua problemă este numărul mare de eretici care ascund faptul că au părăsit Biserica pentru a nu trezi în rândurile preoților o reacție promptă şi pentru ca lupta împotriva sectelor să fie de proporții reduse. Dacă de exemplu s-ar face public faptul că mai puțin de 40% dintre locuitorii unui anumit județ din țara noastră au rămas ortodocşi, atunci ierarhul locului ar fi obligat să ia măsurile necesare pentru a stârpi rătăcirea, după cum arată şi Canonul 123 al celui de-al optulea Sinod local de la Cartagina: „Dacă vreun episcop va fi neglijent față de eretici, ori în privința condicilor, ori în privința scaunelor, să se admonieze de către episcopii sârguincioşi vecini şi să i se arate neglijența lui ca să nu aibă cuvânt de apărare; iar dacă din ziua în care a fost admoniat, până în şase luni petrecând în aceeaşi eparhie, nu ar purta de grijă în privința celor ce sunt datori a se întoarce în unitatea sobornicească, cu unul ca acela să nu intre în comuniune, până când nu va îndeplini acest lucru (...).” În momentul de față, având sondaje care nu fac altceva decât să lase impresia că activitatea grupărilor eretice este redusă, nu putem fi conştienți de amploarea reală a fenomenului.

Cea de-a treia şi cea mai gravă problemă este următoarea: numărul de creştini îl recunoaştem nu după ce spun sondajele, ci după ce „spun” bisericile în zilele de duminică, după numărul de credincioşi care vin la Sfânta Liturghie (există în multe cazuri impedimente reale care îi împiedică pe creştini să vină la sărbătorile din timpul săptămânii - serviciu, şcoală,...,- deşi în unele cazuri - mai ales la unii pensionari, „impedimentul” principal este pierzătoarea de suflet patimă a comodității). Aşa cum într-o bătălie nu contează doar câți au rămas pe câmpul de luptă, ci contează şi câți au dezertat, tot aşa în ceea ce priveşte numărul de creştini nu contează atât ce spun sondajele, cât contează numărul celor care vin la slujbele Bisericii. Acest număr nu au cum să îl cunoască direct ierarhii. De fiecare dată când

la vreo parohie se slujeşte o liturghie arhierească pentru respectiva comunitate este sărbătoare şi vin la biserică şi tinerii şi bătrânii, nevrând să rateze un asemenea eveniment (din punct de vedere practic este foarte greu pentru episcopi să țină legătura cu sutele de parohii pe care le păstoresc). Când arhiereul vine la vreo parohie şi găseşte biserica arhiplină nu poate să nu se bucure. Dar numai preotul paroh ştie câți dintre acei oameni vin de obicei la slujbă, sau câți au venit chiar din parohiile vecine pentru a-l vedea pe episcop slujind.

Din păcate la astfel de momente festive prea puțini preoți consideră că este potrivit să aducă la cunoştința ierarhului starea reală a parohiei. Pentru a nu tulbura frumusețea momentului, mulți se mulțumesc să se bucure că a venit atâta lume.

După căderea dictaturii comuniste numărul celor care s-au apropiat de Biserică a crescut considerabil. Numărul celor care veneau la slujbă în perioada comunistă era, incontestabil, mult mai mic. Creşterea a fost firească şi s-a datorat libertății religioase recunoscute de către stat (ca să nu mai amintim elementele secundare care au facilitat-o: introducerea religiei în şcoli, crearea paracliselor în spitale...). În aceste condiții cel care afirmă că numărul real de credincioşi ortodocşi este mult mai mic decât arată statisticile riscă să intre sub incidența ridicolului.

De aceea pentru a argumenta semnalul de alarmă pe care încerc să îl trag prin intermediul acestor rânduri voi trece la statistici mult mai precise. Capitala României, oraşul Bucureşti, are peste 2.500.000 de locuitori şi aproximativ trei sute de parohii. Un calcul estimativ arată că şi dacă toate bisericile ar fi arhipline, mai mult de 10 % dintre bucureşteni nu ar avea – fizic - cum să încapă în ele. Dar tot aşa cum la bisericile unde slujesc preoți mai cunoscuți lumea se înghesuie ca la târg, tot aşa la celelalte biserici mai rămâne destul loc liber. O statistică obiectivă arată că mai puțin de 10% dintre bucureşteni vin duminica la slujbă.

Deşi procentul de mai sus poate părea ambiguu, întâlnim o situație asemănătoare în marea majoritate a parohiilor rurale. Deşi oamenii de la țară sunt mai credincioşi, întâlnim foarte puțini tineri în biserică (şi foarte mulți în locurile în care se pierd sufletele...). Dacă dintr-o parohie de 400 de persoane - dintre care s-au declarat ortodoxe 60%, la biserică vin numai 50, nu este obiectiv să ne mulțumim cu rezultatul sondajului „oficial”. Mai ales că sunt destule sate în care deşi sondajele arată liniştitor triumful Ortodoxiei, numărul persoanelor care merg la diferitele adunări neoprotestante depăşeşte numărul celor care merg la biserică. Numărul celor care merg în noaptea de Paşti la biserică este într-adevăr mare. Dar nu toți cei care merg atunci la biserică sunt cu adevărat credincioşi. Noaptea de Paşti este pentru mulți un spectacol, şi după ce vin „să ia lumină” se duc la cele mai pătimaşe petreceri.

Pentru unii ca aceştia se mâhnea Sfântul Calinic de la Cernica: „Ah! Aceştia sunt fiii luminii, cum îi numeşte Apostolul pe toţi creştinii? «Ca fiii luminii să umblaţi» (Efeseni 5, 8). Sunt oare aceştia ucenici ai lui Dumnezeu - Omul Iisus? Sunt ei copii ai Sfinţilor? Moştenitori ai atâtor mucenici, care ne călăuzesc şi care şi-au vărsat sângele şi care şi-au dat viaţa prin mii de chinuri, ca să nu facă vreun păcat care după înfăţişare era vrednic de iertare, adică să se lepede de credinţă numai cu gura, dar să o păstreze în inimă? De unde provin toate acestea? Din slăbirea credinţei. E limpede că ne-am apropiat de acele nenorocite timpuri de care a vorbit Domnul îndoindu-Se, că atunci când va veni pe pământ va găsi oare credinţa pe care a sădit-o cu atâtea pilde şi a cultivat-o cu dumnezeiescul Său sânge.” [22,9].

După învăţătura Sfinţilor Părinţi, creştin este numai cel care ia parte la slujbele Sfintei Biserici. A existat chiar o pravilă care spunea că „cel care lipseşte la mai mult de trei liturghii să fie scos din comunitate!”. Dacă s-ar mai ţine cont de ea astăzi atunci bisericile ar fi aproape goale (dar şi cei care ar rămâne, ar fi creştini adevăraţi, nu numai cu numele...).

E adevărat că Biserica dovedeşte îngăduinţă şi înţelegere pentru cei păcătoşi, şi că până când se va stabili mai precis de către un sinod dacă cei care vin la biserică numai la sărbătorile „mari” pot sau nu pot fi împărtăşiţi, aceştia mai au încă libertatea de a se considera „buni credincioşi”.

Totuşi putem considera modul în care ei înţeleg Biserica drept o erezie soteriologică: li se pare că dacă au fost botezaţi şi dacă îşi imaginează că se vor pocăi înainte de moarte atunci au tot ce le trebuie ca să se mântuiască. Dar nu aceasta este înţelegerea corectă a Bisericii: Biserica este Trupul lui Hristos în care cine nu trăieşte ca mădular viu, se usucă şi moare. Rolul Sfintei Biserici nu este numai de a boteza şi de a da iertare de păcate celor aflaţi în pragul morţii, ci este acela de a creşte sufletele în urcuşul duhovnicesc spre Împărăţia Cerurilor.

Revenind la ideea că foarte puţini clerici sunt conştienţi de amploarea fenomenului neopăgân, vom accentua ideea că lucrurile nu trebuie să rămână aşa. Încetul cu încetul, cu cât preoţii şi ierarhii vor înţelege cât de mare este asaltul neopăgân, cu atât replica dată va fi mai roditoare. Pentru a da un exemplu pentru felul în care ierarhia Bisericii poate afla starea reală a baricadelor rătăcirii, vom reproduce un chestionar alcătuit în 1984 de Vatican - prin Secretariatul pentru Unirea Creştinilor, chestionar trimis Conferinţelor episcopale şi dicasteriilor cu scopul de a înlesni cunoaşterea şi combaterea caracatiţei neopăgâne (oricât am critica spiritul iezuit al Vaticanului, uneori se dovedeşte mai folositor decât melancolia balcanică):

„1) Vă rugăm să indicaţi în ce măsură se pune problema sectelor în ţara sau regiunea dumneavoastră. Indicaţi, de exemplu: tipurile de secte (de

origine creştină sau de altă origine...), importanța numerică a adepților lor; ce atractivitate exercită asupra catolicilor?

2) Care sunt principalele probleme pastorale puse de acest fenomen? Care grupuri de catolici sunt mai lovite? Tinerii? Familiile?

3) Cum a intervenit Biserica din țara sau regiunea dumneavoastră în fața acestui fenomen? A făcut, de exemplu, un recensământ al sectelor, a făcut cercetări, a elaborat un directoriu, un plan de acțiune pastorală...?

4) Care sunt cauzele aparente ale succesului sectelor la catolicii din țara sau regiunea dumneavoastră? (Condiții socioculturale sau politice speciale, nevoi religioase sau psihologice nesatisfăcute...)?

5) Ce atitudine evanghelică este bine de adoptat în fața acestui fenomen?

6) Vă rugăm să ne indicați principalele documente sau cărți publicate (de către catolici sau şi de către membrii altor Biserici sau comunități ecleziale care trebuie, la rândul lor, să facă față acestei probleme) cu privire la problematica sectelor în țara sau regiunea dumneavoastră.

7) Care sunt persoanele cele mai competente care ar putea participa, în viitor, la aprofundarea acestei consultări?" [62, 36].

Chestionarul acesta (cu toate insuficiențele sale) ar putea să fie o lecție pentru cei care cred că nu trebuie să ne ostenim combătând mişcările eretice din vremurile noastre. Totuşi, un astfel de chestionar (chiar făcut de ierarhii ortodocşi) nu rezolvă prea multe probleme. Fețele înşelării sunt cât se poate de schimbătoare, asemenea culorii cameleonului. Doar chestionarul de mai sus provine din mediul catolic contemporan - mediu destul de pervertit prin mai multe „filiere" neopăgâne (de la „avva" Teilhard de Chardin până la tehnicile Zen practicate în unele mănăstiri catolice). Dar chiar dacă unele forme ale rătăcirii vor scăpa vigilenței celor care pot întocmi astfel de chestionare, cel puțin restul vor fi tratate cu seriozitate.

Din păcate foarte puțini dintre creştini iau în serios semnalele de alarmă privitoare la răspândirea rătăcirilor (tăcerea nu este totală - există şi clerici care prin predici sau scrieri combat aceste rătăciri). Pe cât de mare este vina clericilor care nu veghează asupra turmei, pe atât de mare este vina păstoriților care nu vor să ia aminte la povățuirile păstorilor. Mai mult chiar, cea mai mare parte dintre cei rătăciți nu vor să vadă în aceste povățuiri o chemare la pocăință, ci se mulțumesc să păstreze o atitudine de superioritate.

Pentru a înțelege modul în care creştinii aflați în rătăcire privesc încercările preoților de a feri turma de erezie cităm un fragment din „Scrisoarea către părinții care-şi prigonesc copiii":

„Nu era nici o sărbătoare religioasă în calendarul creştin ortodox. Era pur şi simplu într-o miercuri. Parohul a avut ca invitat un alt preot. S-au citit

douăsprezece evanghelii (se pare că se slujea Sfântul Maslu la care se citesc şapte sau opt şi nu douăsprezece evanghelii - n.n.). Răstimp în care cei doi predicau: «Fiţi cu băgare de seamă, iubiţi credincioşi, zise invitatul, că au apărut tot felul de secte, păziţi-vă copiii!»... «Da, completă parohul, şi la noi în oraş se află puternica sectă Elta, foarte periculoasă»... şi tot aşa, când cu o evanghelie, când cu puternica «sectă periculoasă», şi dă-i, şi dă-i, ca la minunatele lecţii de «ateism ştiinţific» de acum câţiva ani când, vai! deodată un urlet puternic a întrerupt slujba. Dacă sub domnia satanicului de acum câţiva ani cineva întrerupea slujba de ateism ştiinţific, îl păpau «băieţii cu ochi albaştri», acum însă, dă-i şi dă-i, când cu evanghelia, când cu «periculoasa sectă», a răsunat un urlet, şi iar o evanghelie, şi iar un urlet, în sfârşit, totul s-a terminat cu un scheunat prelung... Oameni buni, urlase şi scheunase în timpul slujbelor oficiale în sfânta catedrală a lui Ştefan cel Mare şi Sfânt o femeie! Lumea era îngrozită, şi atunci răsună altă voce în biserică: «oameni buni, nu acesta este adevărul despre ELTA, citiţi revista cu acest nume, duceţi-vă la cursurile filialei din oraşul nostru, adică mergeţi la izvoare... » Vocea era... un copil! O parte din oameni s-au înghesuit în jurul lui şi al prietenilor săi: «Spune-ne, spune-ne tu, copilule, adevărul!», îl rugau ei atât în biserică cât şi afară (...).

Am scris că «lupii au intrat în altarele Domnului». Să demonstrăm în continuare acest mecanism diabolic. Preotul a spus un neadevăr în Sfântul Altar (chipurile, prin avertizarea asupra sectei n.n.) . Adică o minciună. Aceasta se numeşte blasfemie. Lupul când urlă în pustie îi răspunde un alt lup. În cazul de faţă, al doilea lup a fost femeia care a urlat (...)

Când am relatat acest caz nemaipomenit cuiva care cunoaşte care sunt aceste relaţii în cadrul clerului, omul mi-a răspuns: «O, să nu crezi cumva că cei doi preoţi au făcut ce-au făcut de capul lor». Cu alte cuvinte, tot jalnicul spectacol (adică demascarea pericolului sectar! n.n.) a fost dirijat de mai sus, adică de superiorii în grad bisericesc” [68,17].

Am reprodus - cu strângere de inimă - acest fragment care arată foarte expresiv cum este privită misiunea păstorilor de a veghea asupra turmei. Nu era anormal ca o persoană posedată să urle în timpul slujbei (doar pentru aceasta sunt aduşi demonizaţii în biserică, pentru a fi eliberaţi din lanţurile diavoleşti). Dar este anormal ca cineva să tragă concluzia că aceste urlete, care dovedeau tocmai faptul că pe diavol îl ardea puterea dumnezeiască invocată în rugăciune, se datorau unei predici apologetice.

Dacă s-ar fi dus la ELTA sau la oricare altă grupare eretică, demonizatul nu ar fi avut de ce să urle, s-ar fi simţit „în familie”. Este bine să se înţeleagă că numai în Biserică demonizaţii pot afla tămăduire. Deşi există o sumedenie de grupări eretice sau de „vindecători” care pretind că alungă duhurile necurate, de fapt acolo liniştirea celui bolnav este superficială şi se datorează tocmai acceptării ereziei (există unele

„vindecări” care par atât de spectaculoase - cu urlete, zgomote stranii, miros de fum, încât sunt uşor de confundat cu cele reale care au loc numai în Casa Domnului).

Dacă bolnavul ar părăsi calea întunericului şi ar vrea să se întoarcă în Biserica Ortodoxă, atunci diavolul, simţind că îl pierde din gheare, l-ar chinui din nou până când Dumnezeu va socoti că este momentul să Îşi arate puterea tămăduitoare. Şi, o altă piatră de poticnire: mai de folos îi este celui demonizat să moară în suferinţă decât să accepte o vindecare de moment care îi va aduce chinuri veşnice.

Este tulburător modul în care ereticii se împotrivesc încercărilor păstorilor Bisericii de a-i întoarce pe drumul cel bun (cazul prezentat mai sus fiind clasic). Dacă cei rătăciţi ar fi căutat cu inima curată adevărul, atunci, după cum arată Sfântul Atanasie cel Mare, „n-ar fi căzut în atâta neruşinare încât să se împotrivească şi celor ce, căzând ei, voiesc să-i ridice, ba să-i socotească mai vârtos duşmani pe cei ce-i îndeamnă la dreapta credinţă. Dar precum se vede, ereticul este cu adevărat viclean şi are inima stricată şi aplecată spre necredinţă în toate privinţele. Căci, iată, fiind respinşi în toate şi goliţi de orice înţelegere, nu se ruşinează, ci ca fiara numită de miturile eline «hidră», după ce sunt ucişi şerpii dinainte, naşte alţi şerpi, întrecându-se cu ucigătorul lor prin naşterea altora, aşa şi duşmanii şi urâtorii lui Dumnezeu, plângând sufleteşte pe ruinele argumentelor ce le-au folosit, născocesc alte şi alte argumente prosteşti. Şi socotind că adevărul e duşman al lor, născocesc obiecţii noi împotriva lui, ca să se arate prin toate şi mai duşmani ai lui Hristos” [5,390].

Este oarecum delicat să afirmăm că toţi ereticii sunt vicleni şi aplecaţi spre necredinţă „în toate privinţele”. Este bine să nu se treacă cu vederea faptul că unele rătăciri par foarte logice, că par bine argumentate scripturistic (exemplu: teoria mântuirii tuturor, apocatastaza). Uneori este extrem de dificil a convinge pe cineva că se află în rătăcire. O persoană poate spune că practica yoga a ajutat-o să fie mai bună, mai echilibrată. Dar o astfel de bunătate este urâciune înaintea Domnului. Dracul mâniei se retrage tocmai pentru a face loc dracului ereziei. De multe ori oamenii judecă superficial realitatea şi în numele progresului spiritual devin slujitori ai întunericului.

Uneori faptele de caritate pe care le fac ereticii le sunt piedică pentru a ajunge la Hristos (chiar donaţiile făcute mănăstirilor, orfanilor sau bolnavilor). Ei se gândesc că dacă fac atâta bine înseamnă că sunt pe placul lui Dumnezeu. Dar pe placul lui Dumnezeu nu pot fi câtă vreme resping adevărul Bisericii.

Totuşi, ereticii sunt oameni ca şi noi, cu suflet ca şi noi, cu probleme ca şi noi. Sunt ieşiţi dintre noi. Să înţelegem că Hristos S-a răstignit pentru

toți oamenii, şi că oricând ereticii se pot pocăi şi pot dobândi Împărăția Cerurilor.

Creştinii zilelor noastre sunt asaltați de mulțimea ereziilor care se înmulțesc din zi în zi. Conştient de imposibilitatea practică de a le combate cu acrivie pe fiecare în parte, cunoscutul părinte duhovnicesc Epifanie Teodoropoulos afirma: "ca să se combată toate neghiobiile ce se scriu împotriva creştinismului ar trebui următoarele: creierii să fie munți, copacii tocuri, marea cerneală şi câmpiile hârtie" [61, 162]. Ne-ar fi fost peste putință a combate toate aceste neghiobii. Am încercat să lămurim măcar câteva dintre ele.

Ar fi foarte bine dacă cei care citesc această carte ar fi capabili să înțeleagă măcar o parte din „tehnica" prin care vrăjmaşul atrage lumea în erezie. Cel care priveşte cu atenție observă că "tehnica" este aproape aceeaşi. Sau mai bine zis, cu toată varietatea amănuntelor, ecuația are câteva constante care nu sunt greu de observat. Şi chiar dacă aici nu sunt prezentate decât câteva dintre aceste constante, ele înlesnesc punerea în evidență a întregului arsenal diavolesc.

Atunci când vrem să ştim mai mult despre modurile în care se manifestă înşelarea este bine să înțelegem că unul dintre motivele principale pentru care cei de lângă noi s-au lăsat amăgiți este tocmai faptul că au avut prilej de sminteală. Foarte puțini sunt cei care au părăsit Biserica după ce au înțeles că ea este Trupul lui Hristos. Majoritatea au părăsit-o tocmai pentru că nu cred aceasta, pentru că au avut de ce să se smintească şi această sminteală le-a oferit o perspectivă deformată asupra Bisericii. De multe ori comportamentul creştinilor (adică al nostru) lasă de dorit. Şi uneori chiar şi al păstorilor. Deci înainte de a ne pripi să îi judecăm aspru pe cei care au căzut în îngrozitorul păcat al ereziei, să ținem seama şi de modul în care am reuşit să îi convingem că suntem cu adevărat ai lui Hristos.

Bineînțeles că ideal ar fi ca oricât de mari ar fi smintelile, oamenii să nu părăsească Biserica; dar diavolul, artizanul acestor sminteli, face totul ca sminteala să fie cât mai mare şi cât mai mulți oameni să caute adevărul în altă parte. Oferim mai jos o mostră clasică de sminteală, un extras din „Taxele Cancelariei Apostolice" - o broşură ce conținea tarifele de răscumpărare a păcatelor prin indulgențele care au fost atât de răspândite în spațiul catolic:

„Uciderea unui episcop -36 tournois, 9 ducați; uciderea unui abate - 24 tournois; uciderea unui preot -18 tournois, 4 ducați; uciderea unui mirean -2 tournois, 4 ducați; uciderea soției de către un soț care vrea să se recăsătorească -8 tournois, 2 ducați; infanticid -4 tournois, 1 ducat; avort 4 tournois, 1 ducat; incest -4 tournois; depravare -4 tournois; iertarea pentru orice fel de crimă -80 tournois, 20 ducați" [7, 82].

Citirea acestei liste stârneşte indignare, pentru că oricine îşi dă seama că o asemenea neguțătorie nu are nimic în comun cu duhul Evangheliei, ci numai cu duhul întunericului. Este firesc că au existat oameni ca Martin Luther care au înțeles că Biserica Catolică se afla pe drumul spre prăpastie. Nu este greşeala reformatorilor că s-au îndepărtat de o instituție care semăna foarte puțin cu Biserica primelor veacuri; dacă li se poate reproşa ceva cu îndreptățire, este faptul că nu au ştiut să caute adevărul în Ortodoxie, în Biserica Mamă, din care catolicismul, care şi-a însuşit un duh străin, duhul lumii acesteia, s-a desprins... Da, mulți s-au îndepărtat în veacul al XVI-lea de Biserica Catolică tocmai datorită refuzului de a accepta că harul iertării păcatelor se poate cumpăra cu bani, de a accepta acest nou tip de simonie îmbrăcată într-o falsă binecuvântare.

Chiar dacă în Biserica Ortodoxă nu există statornicite rânduieli care să poată produce o asemenea tulburare, totuşi la anumite biserici şi chiar mănăstiri există - şi nu e bine să trecem cu vederea - anumite „rânduieli locale" care au produs sminteală (şi vor mai produce până când ierarhii vor lua măsurile cuvenite). Să ne aducem aminte cât de aspru predicau Sfinții Părinți împotriva clericilor căzuți în păcatul ereziei. Ei predicau aşa tocmai pentru că existau preoți care sminteau poporul. Dacă în zilele noastre nimeni nu mai predică împotriva unor astfel de scăderi (în afara mass-mediei care nu o face pentru îndreptarea situației, ci numai pentru defăimarea Bisericii), aceasta se întâmplă nu pentru că situația s-a remediat, ci pentru că nu prea mai sunt voci care să cuvânteze „contra curentului".

Cartea aceasta nu este o carte scrisă împotriva cuiva, nu este scrisă pentru a condamna pe cineva, nici pentru a da cu piatra în cei căzuți în erezie. Vrea să fie o mână întinsă celor căzuți în prăpastia pierzării, sau mai degrabă un îndemn adresat credincioşilor de a-i ajuta pe cei căzuți să se ridice.

Dacă, citind această carte, cineva îşi dă seama că fratele sau mama sa a fost atins de virusul ereziei, şi încearcă să îndepărteze acest virus, atunci această carte nu a fost scrisă degeaba. Sau dacă un singur cititor îşi dă seama că diavolul l-a păcălit şi l-a rupt de Hristos, şi dacă se întoarce fără şovăială „acasă", pocăindu-se, atunci acel cititor va putea simți că această carte îi este dedicată. I-aş mulțumi că a avut răbdarea să o citească, trecând cu vederea neajunsurile ei, şi i-aş cere să mă pomenească în rugăciunile sale...

„Religia” New-Age

„Armonie, justiție şi claritate,
Simpatie, lumină şi adevăr.
Nimeni nu va pune căluş libertății,
Nimeni nu va îngreuia spiritul,
Mistica ne va da cunoaştere.
Omul va învăța din nou să gândească
Datorită Vărsătorului, Vărsătorului...”[51, 11].

- din textul song-ului Aquarius –

Există o mare varietate de grupări care sunt componente ale Mişcării New-Age. Deşi foarte puține dintre ele recunosc apartenența la mişcare, totuşi această apartenență nu este greu de demonstrat dacă ținem seama de similitudinile existente între trăsăturile fundamentale ale acestor grupări şi caracteristicile Mişcării.

Cu toate că între grupările respective există divergențe datorate unor diferențe doctrinare (cum ar fi cele dintre radiestezişti şi yoghini), totuşi ceea ce le desparte este mai puțin semnificativ decât ceea ce le apropie: dorința de a-i rupe pe oameni de Biserică şi a le inocula credințe care de care mai îndoielnice.

Pe cât de multe grupări recunosc credința în venirea unei Noi Ere, pe atât de puține recunosc totuşi apartenența la Mişcare. Dacă Mişcarea ar fi mai unitară, cu o structură precisă şi cu o conducere unică, independența grupărilor mai mici ar fi pusă în pericol de forța grupului majoritar.

Forma de organizare clasică pentru New-Age este rețeaua, o structură care permite o comunicare bună şi o colaborare fructuoasă pentru diferitele grupări care mimează un orizont spiritual larg, capabil să împlinească cele mai diferite aspirații. Diversitatea de opțiuni creează un adevărat labirint pentru cel ce este însetat de cunoaştere, un labirint plin de capcane, care are atât de multe ieşiri încât reuşeşte să ascundă calea spre Dumnezeu şi să arate doar căile spre cel care ia chipul unui înger de lumină: diavolul.

Nu este greu de înțeles de ce există polemici între astfel de grupări. Arătând punctele slabe ale unei grupări surori, o grupare încearcă astfel să îi racoleze adepții. Arătând cu degetul spre scăderile celeilalte grupări, aceasta insinuează că ea este de fapt singura păstrătoare a adevărului.

Orgoliul specific fiecăreia dintre aceste mişcări, cum că ar deține secretul celui mai scurt drum spre desăvârşire, este unul dintre magneții

care îi țin aproape pe discipoli. Ideea părăsirii grupului ajunge să se confunde cu ideea sinuciderii spirituale.

Grupul devine a doua mamă. Devine un idol care cere devoțiune totală şi a cărui părăsire implică repercursiuni grave asupra celui care s-ar încumeta să o facă. O mulțime de entități - de fapt duhuri ale întunericului - stau la pândă pentru a sancționa abaterile de la exigențele grupului. Şi aceste entități duc o luptă crâncenă pentru a-i aduce înapoi pe cei care au părăsit grupul, sau pentru a-i împiedica pe cei care şi-au conştientizat rătăcirile să facă publice concluziile la care au ajuns.

S-a pus foarte des întrebarea dacă spiritualitatea New-Age constituie sau nu o nouă religie. Este evident că, atât pentru creştini cât şi pentru cei implicați în Mişcare, problema unei „religii New-Age" nu se poate pune în termeni de specialitate.

Pentru new-age-işti, împotrivirea față de tradiția creştină este considerată de mare importanță. Ei consideră că vremurile în care omul vroia să se apropie de Dumnezeu sunt depăşite şi că acum omul trebuie să devină el însuşi Dumnezeu. Pentru creştini, de la Întruparea Mântuitorului Hristos şi până la sfârşitul lumii nu are cum să mai apară o altă nouă religie care să îi călăuzească pe oameni spre Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om pentru ca toți oamenii să devină fii ai Părintelui Ceresc. Din perspectivă creştină nici o altă credință apărută după Întruparea lui Hristos nu mai este vrednică de a fi considerată religie.

Şi totuşi, din motivele pentru care mahomedanismul este considerat - deşi impropriu - religie, şi New-Age-ului i se pot observa trăsăturile care îi dau aparența unei religii. Ca omul obişnuit să identifice fenomenul New-Age cu o religie ar avea nevoie cel puțin de următoarele elemente: de un întemeietor, de o credință comună unui număr mare de oameni, de anumite texte considerate sacre, de anumite temple în care să se săvârşească cultul şi de anumiți slujitori ai acestui cult.

Ar fi o greşeală să căutăm conformismul în Mişcarea New-Age. Totuşi, nu este greu să observăm elementele care dau New-Age-ului aparența unei religii. Templele new-age-iste au înfățişări extrem de variate: de la o simplă sală de sport până la o vilă construită în mijlocul naturii, de la o cameră de apartament mai spațioasă până la un primitor ashram ultra-modernizat. Nu există un unic întemeietor, există în schimb mai mulți maeştri care susțin că au chemarea de a fi mentori spirituali ai noului Veac. Între precursorii acestor mentori, pe poziția de profeți, stau câteva nume de rezonanță, dintre care amintim aici doar pe Elena Petrovna Blavatsky, pe Alice Ann-Bailey şi pe Rudolf Steiner. Rolul pe care Vechiul Testament îl are pentru creştini îl au scrierile acestor „profeți" pentru new-age-işti. Iar scrierile maeştrilor contemporani, sau culegerile din „apoftegmele" mai cunoscute ale acestora care conțin sfaturile practice prin care omul îşi poate

depăşi condiția sunt un Nou Testament pentru cei care aşteaptă să se transforme în semi-zei.

Pe cât sunt de variate învățăturile maeştrilor, pe atât de variat este cultul. Oferta este şi aici foarte largă, trecând de la meditații îndelungate asupra centrilor de forță subtilă până la exerciții de respirație, de la tehnici de curățare a intestinelor cu apă sărată (pentru ca „energia" să circule mai uşor) până la repetarea fără oprire a unor formule magice.

„Religia New-Age" are la bază o diversitate de credințe. Dacă în rândurile de mai sus am amintit câteva dintre diferențele existente între grupările New-Age, să stabilim care sunt principalele lor caracteristici comune.

1. Aşteptarea unei perioade de dezvoltare spirituală la nivel planetar, aşteptarea unei Ere noi în care va domni armonia socială, pacea, dragostea, înțelegerea între oameni de diferite religii; a unei Ere în care desăvârşirea nu va mai fi „acaparată" de credincioşi care se supun unor porunci religioase, ci va fi accesibilă tuturor;

2. Aşteptarea unui „Mesia" (Maitreya), care are rolul de a aduce pacea globală (caracteristică substituită deseori cu venerarea maestrului considerat reprezentant al divinității);

3. Ideea că cei două mii de ani de propovăduire a credinței creştine nu au adus lumii decât dezbinări şi conflicte, şi că ieşirea Soarelui din semnul zodiacal al Peştilor trebuie să aducă după sine şi sfârşitul închinării la Hristos;

4. Răspândirea concepției asupra ciclicității timpului (clasică pentru hinduism) şi a credinței în reîncarnarea din al cărei lanț se poate ieşi prin efort personal;

5. Ideea că prin cunoaşterea sinelui oamenii ajung să cunoască scânteia divină ascunsă în ei şi să conştientizeze că sunt identici în esență cu Dumnezeu, că Dumnezeu se confundă cu creația Sa (pan-teism);

6. Folosirea practicilor magice păgâne („valorile" care au fost prigonite de creştini sunt acum scoase la iveală, idolii fiind ridicați la loc de cinste);

7. Dezvoltarea puterilor paranormale, considerate ca aparținând zestrei cu care se naşte fiecare om (telepatie, telekinezie, puteri vindecătoare, …);

8. Încercarea de a intra în contact cu „ghizii spirituali" din lumile paralele (sau cu spiritele morților) şi prevederea unor evenimente viitoare (direct sau prin intermediul unui medium);

9. Răspândirea multiculturalismului, a curentului care va amesteca toate concepțiile culturale astfel încât să se şteargă pecetea pusă asupra culturii şi civilizației în cele aproape două milenii de propovăduire a credinței creştine;

10. Promovarea unei noi tradiții: tradiția creştină este substituită sincretic de diferite alte tradiții, unele dintre ele aparținând vechilor civilizații (cea egipteană, cea hindusă, …). Din religia creştină sunt extrase numai elementele comune şi altor credințe, şi aceasta nu cu scopul de a recunoaşte valoarea celei creştine, ci cu scopul de a mări credibilitatea credințelor cu care este în mod artificial asemuită;

11. O nouă perspectivă asupra credinței creştine: Hristos nu mai este privit ca Fiu al lui Dumnezeu, ca Mântuitor al lumii, ci doar ca un mare maestru, ca un mare înțelept ale cărui învățături au fost deformate de slujitorii Bisericii; se caută învățătura ezoterică a lui Hristos, despre care se afirmă că nu are aproape nimic în comun cu ceea ce propovăduieşte Biserica;

12. Deplasarea sentimentului religios prin înlocuirea dogmelor cu experiența imediată; în timp ce „tradiția" era impusă, „experiența personală" este căutată cu pasiune;

13. Căutarea „realizării spirituale" ca scop al existenței individuale şi trezirea unei aşa-numite „conştiințe planetare" ca scop al existenței colective;

14. Promovarea libertății de a trăi plăceri trupeşti de orice fel, libertate care se bazează pe o nouă abordare a noțiunilor de păcat şi de rău; rău este considerat numai ceea ce îl împiedică pe om să devină supraom;

15. Transformarea membrilor grupului în indivizi lipsiți de personalitate, educați să se supună fără discernământ liderului grupului sau preceptelor mai mult sau mai puțin morale care stau la baza comunității respective; acolo unde se pretinde că se dezvoltă personalitatea, ea se „dezvoltă" într-o singură direcție, în armonie cu învățăturile maestrului şi în limita admisă de acesta (orice abatere de la sacrele indicații este urmată de pedepse, excluderea din grup fiind considerată drept una dintre cele mai aspre);

16. Pregătirea omenirii pentru o nouă ordine politică: aşteptarea unei conduceri mondiale capabile să pună capăt războaielor şi tensiunilor etnice şi să creeze o lume fără frontiere.

Acestea sunt coordonatele principale după care poate fi recunoscută o organizație new-age-istă. Nu sunt însă decât foarte puține grupări care au toate caracteristicile enumerate mai sus. Este de ajuns însă ca o grupare să aibă doar câteva din aceste caracteristici pentru a putea fi considerată new-age-istă. Ba chiar este de ajuns acceptarea unei singure rătăciri (cum este credința în reîncarnare), pentru ca gruparea respectivă să fie eretică (chiar dacă restul învățăturilor ar fi ortodoxe).

Nu există nici o grupare spirituală contemporană care să recunoască în întregime învățătura Bisericii şi ale cărei practici să nu contravină Tradiției Sfinților Părinți. E evident că aici nu facem referire la diferitele

organizații ortodoxe care își desfășoară activitatea cu binecuvântarea ierarhiei, fără a ieși din Biserică, și care prin acțiunile lor sunt de un real sprijin păstorilor Bisericii în planul filantropic sau în cel misionar. Există însă posibilitatea ca și aceste organizații, în cazul în care din motive părut duhovnicești ar voi să „scape" de autoritatea ierarhiei, să se rupă de Însuși Capul Bisericii, adică de Hristos.

Principalul criteriu după care o mișcare poate fi considerată new-age-istă este ruperea de învățătura Bisericii. Învățătura new-age nu este altceva decât marea erezie a vremurilor noastre. A spune despre o grupare contemporană că este eretică este același lucru cu a spune despre ea că se încadrează în Mișcarea New-Age.

Dacă o mișcare eretică din primele secole creștine ar fi adusă în zilele noastre, ar putea fi inclusă fără greșeală în lista grupărilor new-age-iste. Două ar fi motivele principale: primul, acela că mare parte dintre grupările new-age-iste nu fac altceva decât să reactualizeze vechile erezii, reafirmând valoarea păgânismului combătut cu atâta iscusință de către Sfinții Părinți ai Bisericii.

Al doilea motiv este că o mișcare care acum câteva sute de ani era oarecum izolată, având un singur dușman (Biserica) și prea puțini colegi de breaslă, astăzi se află încadrată într-o rețea extinsă, cu zeci și sute de grupări eretice care prin larma lor încearcă să acopere vocea Bisericii.

Ceea ce include o grupare în marele val New-Age este tocmai erezia; și bineînțeles, la baza fiecărei erezii nu stă numai o rătăcire a minții omenești cât, mai ales, cel care s-a ridicat primul împotriva rânduielii dumnezeiești: diavolul.

Trebuie făcută o precizare: dacă toate grupările eretice contemporane sunt new-age-iste (chiar dacă formal nu sunt incluse în marea rețea), reciproca nu este valabilă. Erezia apare numai acolo unde învățătura adusă de Hristos este deformată, numai acolo unde membrii ai trupului lui Hristos părăsesc credința în care au fost botezați (considerăm termenul de „erezie" ca îndepărtare de adevărul propovăduit de Biserica Ortodoxă; de aceea nu suntem de acord cu folosirea aceluiași termen pentru desemnarea abaterilor de la învățăturile celorlalte „religii" tradiționale). Există și grupări de orientare new-age-istă care nu au nici o legătură cu credința creștină și care nu pot fi considerate eretice. Sunt păgâne în întregime. De exemplu, în momentul în care o grupare reformistă hindusă ar vrea să răspândească într-o anumită zonă a Indiei noi forme de meditație prin care ar afecta în mod serios ceea ce acolo este considerat ca tradiție, am putea observa spiritul new-age-ist, fără a putea spune că avem de-a face cu o erezie.

Ar fi fost mult mai greu ca înșelarea new-age-istă să se răspândească dacă singura țintă ar fi fost spațiul creștin. Atunci creștinii ar fi

conştientizat mai uşor că de fapt New-Age-ul nu este decât o alternativă prin care diavolul substituie învățătura propovăduită de Fiul lui Dumnezeu. Astăzi, în momentul în care rețeaua New-Age este extinsă în toată lumea, în momentul în care un mare număr de oameni este încadrat în filialele Mişcării, riscul de a fi situat în afară poate părea ridicol, şi apartenența este asumată fără a fi bănuite consecințele.

Nu trebuie să trecem cu vederea faptul că între grupările new-age-iste există unele care trag un fals semnal de alarmă pentru a „feri" lumea de pericolul spiritual care este adus de către Mişcarea New-Age. De la răspândirea unor materiale tipărite şi până la organizarea de conferințe, aceşti falşi salvatori ai societății nu încearcă decât să racoleze noi adepți. Deşi în rândurile lor există persoane care cred că duc lupta cea bună şi sunt gata să îşi dea viața pentru a feri lumea de înşelare, acestea nu îşi dau seama că de fapt lucrează tot în slujba vrăjmaşului.

Şi nu este suficient să constatăm faptul că o anumită grupare este de factură new-age atunci când vrem să convingem un membru al ei să se separe de ea. Nu este de ajuns enumerarea unor principii fixe, ci trebuie cunoscut sistemul religios al grupării respective. Pentru că ceea ce pentru o grupare este lege, pentru alta poate că nu înseamnă nimic. Ceea ce la o grupare este considerat ceva grotesc, la alta poate fi considerat firesc. Amănuntele sunt de mare importanță.

Motivele pentru care o persoană intră într-o astfel de grupare rătăcită, devenind practicant al „religiei New-Age", sunt variate. Iată câteva dintre ele:

„1. Căutarea apartenenței sau a stării de comuniune, ca reacție față de o societate dură şi depersonalizantă;

2. O nevoie de a obține răspunsuri precise, factori de siguranță într-o lume aflată în schimbare rapidă, în care certitudinile tradiționale par să cedeze sub şocul permanentelor repuneri în discuție;

3. O căutare a integralității într-o lume totală, de natură psiho-corporală şi psiho-spirituală, care va da naştere în special unei multitudini de grupuri de terapii ce funcționează ca înlocuitori de religii;

4. O nevoie de recunoaştere socială, de participare şi de angajare activă, prezentă în special în straturile defavorizate din punct de vedere social;

5. Revendicarea unei identități culturale, prin promovarea cultelor autohtone, în special în țările lumii a treia;

6. O căutare nepotolită a transcendenței şi a experienței religioase personale directe, într-o civilizație profund tehnicizată, care pare să-şi fi pierdut de mult sufletul;

7. Căutarea unei direcții spirituale şi a unui conducător harismatic care să „stea la cârmă";

8. Aspirația către o viziune pozitivă asupra viitorului, privit ca o „nouă eră" într-o lume în care teama colectivă crește odată cu violența, conflictele armate şi tulburările planetei" [48, 32].

Lista de mai sus are un cusur. Nimeni nu îşi vrea răul; cei care cad în cursa rătăcirii nu o fac pentru a se duce în iad. Ei caută acolo împlinirea pe care nu au ştiut să o găsească în Biserică. Inițiativa de a călca porunca lui Dumnezeu nu i-a aparținut lui Adam, ci diavolului care l-a ispitit. Tot el este „principalul motiv" care îi atrage pe cei care se apropie de mişcările eretice.

Să observăm şi o altă listă a elementelor de racolare folosite de grupările New-Age-iste:

„- un proces subtil de inițiere a convertitului şi de descoperire progresivă a adevăraților săi interlocutori;

- folosirea tehnicilor de dominare: love-bombing, „o masă gratuită într-un centru internațional pentru prieteni", tehnica de flirting-fishing (prostituția ca metodă de racolare);

- răspunsuri frumoase şi gata pregătite; prieteni; câteodată se impun unele decizii celor racolați;

- ademeniri;

- oferirea de bani, de medicamente;

- impunerea unei abandonări necondiționate față de fondatori, față de lider;

- izolare; controlarea procesului rațional al gândirii; eliminarea oricărei informații sau influențe externe (familie, prieteni, ziare, reviste, televiziune, îngrijiri medicale, etc.); tot ceea ce ar putea să rupă fascinația şi procesul de asimilare a sentimentelor, a atitudinilor şi a metodelor de comportament;

- cei ce au fost racolați sunt separați de viața lor trecută; se insistă pe comportamentele lor greşite din trecut, ca de pildă folosirea drogurilor, greşelile pe tărâm sexual; folosirea ironiei ca răspuns la problemele psihice; lipsa relațiilor sociale, etc. ;

- metodele de alterare a conştiinței care duc la perturbări de cunoaştere („bombardament intelectual"); folosirea unor locuri comune ce împiedică reflecția: sisteme logice închise; limitarea gândirii reflexive;

- menținerea celor racolați într-o stare de ocupație continuă, fără a-i lăsa niciodată singuri; îndemnuri şi formare continuă cu scopul de a-i aduce la o stare de exaltare spirituală, de conştiință fără putere, de supunere automată la comenzi; nimicirea rezistenței şi a negativității; a răspunde la teamă într-un mod care adesea creează o teamă şi mai mare;

- o concentrare puternică asupra leader-ului; anumite grupuri ajung chiar să diminueze (în cazul „sectelor creştine") rolul lui Cristos în avantajul fondatorului" [62, 19].

Vrem sau nu, trebuie să recunoaştem că ne aflăm în faţa unei strategii de racolare foarte bine pusă la punct. Şi replica dată ar trebui să fie pe măsură.

Sociologii contemporani au stabilit cinci criterii după care se pot recunoaşte grupările eretice considerate periculoase:

„- putere: în mâinile cui se află de fapt aceasta?

- lider: este acesta autocrat sau respectă persoana?

- structura internă: care este marja de libertate? Care sunt regulile sale privind formarea, viaţa comunitară, viaţa conjugală şi familială?

- finanţe: de unde provin? Cum sunt utilizate? Cine le controlează?

- viaţa adepţilor: cum se fac recrutarea, inserţia şi protecţia socială sau formarea profesională?” [48, 116] .

Poate cel mai interesant element al criteriilor de mai sus este încercarea de a observa apartenenţa la o grupare eretică după ecourile rătăcirii în viaţa socială a adepţilor. De altfel, dacă ereziile nu ar avea şi efecte negative în plan social, atunci grupărilor eretice - din perspectivă sociologică - nu li s-ar putea reproşa nimic.

Pentru apărarea credinţei creştine trebuie să se ţină cont şi de alte criterii. În ultimele decenii au apărut din ce în ce mai multe grupări religioase „civilizate”, care nu numai că nu fac probleme autorităţilor civile, ci dimpotrivă: datorită unei toleranţe religioase duse la extrem sunt privite ca factor de stabilitate a lumii care se clădeşte astăzi.

Privind neopăgânismul contemporan putem simţi suflarea întunecată a diavolului. Să Îi mulţumim lui Dumnezeu pentru că ne-a păzit să nu cădem în cursele ereziilor, şi în acelaşi timp să luăm aminte la cât de variate sunt manifestările acestora.

Lista „neagră” a ramificațiilor neopăgâne

„Nu mă bucur când văd atâtea forme de erezie pe care Biserica nu le condamnă. Ar trebui să fie mai prezentă...”[14, 60]

Părintele Dumitru Stăniloae

Printre simbolurile clasice new-age-iste se află curcubeul - semn internațional al păcii, emblema Yin-Yang, razele de lumină, pentagrama - steaua magică cu cinci colțuri şi culoarea verde - culoarea considerată simbol al ultimei speranțe, al supraviețuirii şi al aşteptării armoniei universale. Curcubeul nu mai este înțeles ca semn al legământului vechi-testamentar dintre Dumnezeu şi om, ci ca punte de la om la supraom, arc universal de la sufletul individual spre supra-sufletul lumii. Modul în care s-a deviat sensul acestui simbol scripturistic este specific gândirii Noii Ere; pentru ca înşelarea să nu se lovească de obstacole prea mari, ci să se strecoare cu uşurință, se încearcă şi uneori se reuşeşte deturnarea unor elemente specifice credinței creştine.

Căutarea formelor de manifestare new-age-istă numai acolo unde găsim simbolurile mai sus menționate se aseamănă căutării duşmanului - în vreme de război - numai în locul în care se ştie că are tabăra. Dar „fauna” new-age-istă este extrem de variată, şi se întinde chiar şi în locurile în care numai cu greu i se mai pot observa caracteristicile. În ultima vreme, încercând să-şi ascundă originea diavolească, această fiică a ereziilor de altădată se străduieşte să intre chiar pe uşile bisericilor ortodoxe.

Conglomeratul new-age-ist are elemente cât se poate de diferite: de la promovarea capacităților paranormale până la tehnicile aberante de „yoga creştină” sau chiar până la desfrâul tantric. De la îndeletnicirile „savante” - cu forme de ocultism care nu sunt nimic altceva decât vrăjitorie cosmetizată (cum ar fi alchimia sau folosirea energiei magice a piramidelor), până la cele băbeşti (superstițiile de tot felul între care tălmăcirea viselor ocupă un loc de frunte). De la vindecările cu bioenergie sau studierea experiențelor „mistice” din stările de moarte clinică până la terapia prin râs, sau chiar până la terapia prin violență fizică (aşa cum se practica de exemplu în comunitatea „marelui inițiat” Rajneesh). Peste tot numai lupi răpitori în haine de oi.

Este foarte dificil să scrii o listă completă a ramificațiilor păgânismului contemporan. Deşi până în prezent au avut loc mai multe tentative de acest gen, totuşi fiecare dintre ele are anumite lipsuri.

Bunăvoința cercetătorilor fenomenului New-Age a fost contrabalansată ori de lipsa informațiilor suficiente, ori de prea mult zel pătimaş. Un exemplu grăitor este lista întocmită de Teodor Roszak şi inclusă în cartea „Animalul neterminat":

Renaşterea iudeo-creştină, Noua credință penticostală, (Comunități şi secte Isus), Adunări charismatice în cadrul marilor biserici, „Right on" - purtătorul de cuvânt al Frontului Salvării Creştine, Casa dragostei şi a păcii în San Francisco - Rabbi Shlomo Carlebach.

Religii orientale Zen, Budism tibetan, Tantrism, Yoga, Sufism, Subud, Baha'i, Misticism natural taoistic, I-Ging, Guru individuali, precum şi mişcări de masă, Conştiința Krishna - Maestru Bhaktivedanta, Meditația Transcedentală - Maharishi Mahesh Yogi, „Divine Light Mission" – Maharadshi, „Healthy-Happy-Holly Organisation: 3 HO" - Yogi Bhanjan, Yoga totală - Maestru Satchitananda, Yoga Ananda Marga - calea fericirii, Meher-Baba, Sri Aurobindo, Maestru Muktananda, Sri Chinmoy, Kirpal Singh, Guru Bawa, Bagwan Shree Rajneesh, Gopi Krishna, Maestru Buda Free John, Baba Ram Dass.

Ştiințe ezoterice, Ştiința religioasă comparativă - revistă a tradiționaliştilor, Grupuri ezoterice: Teozofie - ştiința divină, Antropozofie - Rudolf Steiner, Gurdjieff - Ouspensky, J.G. Benett, Alice-Ann Bailey, Cabalism, Astrologie, „Astrologie umanistică" - Dane Rudhyar, Alchimie - ştiința secretă, Tarot - joc ocult de cărți, Magie, Vrăjitorie, Ghicire pământeană - câmpuri de forță, Istorie ocultă (despre Atlantida, ...).

Terapii eupsihice, Psihiatria Jung, Terapie de formă, Psihosinteză, Terapie primară, Arica, Seminar Erhard, „Centering", Psihologie umanistică, Psihologie transpersonală, Logoterapie, Jocuri Synanon, „Silva Mind Control", Dinamică spirituală - A. Everett.

Vindecare spirituală, Vindecare integrală, Acupunctură, Terapie de polaritate, Autogeneză, Homeopatie, Naturopatie, Hipnoterapie, Seminare Aura, Chirurgie cerebrală, Interpretarea curcubeului, Terapie Yoga Asana, Biotonică, Astrologie medicală.

Terapii corporale, Recepție senzorială, Integrare structurală - Rolfing, Planificare structurală, Bioenergetică, Orgonomie - energie primară cosmică, Metoda Alexander, Metoda Feldenkreis - tehnica de corp, Masaj, Stereometrie - învățătura corpului, T'ai Chi Ch'uan, Aikido şi alte forme ale meditației orientale

Neoprivitivism şi păgânism, mitologie filozofică - Carl Gustav Jung, Mircea Eliade, J. Campbell, Cult magic - al vrăjitoarelor şi şamanism - Don Juan, Rolling Thunder, primitivism ales voluntar ca stil de viață, Acomodare la ştiința primitivă şi ritualuri primitive.

Organicism (Organizația vie), Misticism ecologic, Culte ale alimentației naturale, Bioritm, Alimentație vegetariană.

„Ştiinţa sălbatică”, Stări modificate de conştiinţă, Biofeedback, Înţelegere suprasenzorială şi parapsihologie, Cercetarea viselor, Psihometrie, Cercetare psihedelică, Fotografie Kirlian, Maşini Schmidt, Câmpuri de viaţă, Cercetarea conştiinţei dezbinate, Hipnoza călătoriei în timp, Fizica vizionară -universul ca şi conştiinţă, sisteme psihoenergetice, Domenii de graniţă parapsihologice - fizice, tanatologie - ştiinţa morţii.

Centre de cercetare: Institut al ştiinţei spiritelor - Edgar Mitchell, Fundaţie pentru cercetarea spiritelor, Jocuri spirituale - Jean Houston, Centrul de cercetare Kundalini, Centrala pentru premoniţie.

Psihologi, spiritişti, grupuri oculte, Edgar Cayce, Uri Geller, Echankar, „One World Family”, Cercetarea piramidelor.

Psihotronică, Manipularea creierului prin droguri şi electronică, light-show-uri şi spectacole multimedia, grupuri de studii O.Z.N., Science-fiction, Fascinaţia filmelor, Literatura despre vrăjitoare şi magie, Fantezie metafizică [17, 43-48].

Lista este mai lungă şi, din păcate, conţine şi câteva domenii care nu au nici o legătură cu ghiveciul new-age-ist (cum sunt Botanica, Electronica, Agricultura organică sau chiar „Munca fizică sănătoasă”).

Cercetătorii fenomenului neopăgân cunosc faptul că includerea electronicii nu este chiar întâmplătoare - căci unul dintre mijloacele de care se foloseşte diavolul este şi acesta (în cazurile în care pe benzile magnetice se înregistrează din senin vocile „morţilor”, în cele în care „morţii” sună la telefon de pe lumea cealaltă,...). Dar includerea electronicii în lista new-age-istă - fără nici o menţiune auxiliară, nu poate stârni decât îndoiala celor care o citesc faţă de realitatea pericolului new-age-ist. Iar faptul că a fost inclusă aici până şi munca fizică (despre care nimeni nu poate contesta că făcută cu măsură este de folos trupului şi chiar relaxează sistemul nervos) trezeşte neîncrederea celor care vroiau să afle care sunt rătăcirile de care trebuie să se ferească. De aceea precizăm că nu putem fi de acord cu lista lui Teodor Roszak.

O listă care conţine şi elemente greşite riscă să nu îşi atingă scopul, ci poate duce chiar la efecte contrare. Fiind conştienţi de acest pericol, am preferat să nu alcătuim o nouă listă, ci să prezentăm o alternativă la acest efort de observare a fenomenului neopăgân - unul dintre scopurile esenţiale pentru care a fost scrisă această carte fiind acela de a-i ajuta pe cititori să recunoască ei înşişi care sunt manifestările după care se poate recunoaşte virusul eretic.

Pentru cei interesaţi de o identificare precisă enumerăm totuşi un exemplu de listă a celor mai importante personalităţi new-age-iste: Pierre Teilhard de Chardin, Raymond Moody, Elisabeth Kubler Ross, Elena Petrovna Blavatsky, Alice Ann Bailey, Elena Ivanovna Roerich, Anton Szandor La Vey, Fritjof Capra, David Bohm, Arnold Graf Keyserling, Sri

Aurobindo, Benjamin Creme, David Spangler, Karl H. Pribram, Johann Quanier, Rupert Sheldrake, George Trevelyan, Francisco Varela, Robert Muller, Morris Berman, Leopold Brandstatter [51, 54].

Deşi este incompletă, lista de mai sus este importantă pentru că include o parte dintre vârfurile de atac ale păgânismului. O astfel de listă ar putea fi îmbunătățită periodic, pentru că noi exponenți ai ideologiei new-age-iste apar în fiecare an. Din acest motiv însă nimeni nu s-a încumetat până acum să se implice într-o asemenea cercetare. Mai ales că în cele mai multe cazuri oamenii obişnuiți nu citesc numai lucrările autorilor consacrați (al căror număr nu este extrem de mare), ci citesc şi tonele de literatură „spirituală” emanate de grămada celor care speculează interesul cititorilor față de subiectele oculte (şi cine oare ar putea să studieze această grămadă de autori cu pretenții savante, grămadă care se modifică necontenit?).

După ce am văzut cum arată un model de listă a practicilor şi liderilor New-Age, vom încerca să mai reducem puțin din haosul creat în jurul acestui fenomen. Chiar termenul de Eră Nouă indică faptul că ne aflăm în fața unor probleme care nu erau cunoscute generațiilor trecute, sau mai exact erau cunoscute doar unui număr restrâns de „inițiați”.

Majoritatea practicilor new-age-iste nu sunt noi, sunt vechi tehnici păgâneşti scoase din adâncurile pământului de excavatorul Satanei. Chiar dacă ele sunt foarte vechi, ele par surprinzător de noi pentru omul care nu are cunoştințe solide privitoare la istoria religiilor. Problema reîncarnării, deşi cunoscută de secole în Orientul îndepărtat, a ajuns în vogă în Europa abia în secolul XX, abia când vrăjmaşul a reuşit să slăbească încrederea oamenilor în cele propovăduite de Biserică.

Vom prezenta mai jos unele criterii după care recunoaştem caracterul new-age-ist (adică păgân) al practicilor „spirituale”. Credincioşii nu au cunoscut, nu cunosc şi nici nu au cum să cunoască vreun folos real din practici parabisericeşti (prin astfel de practici viețuirea duhovnicească slăbeşte). Biserica oferă tot ceea ce ne trebuie pentru a merge pe calea mântuirii. Celor care vor să ne învețe să folosim fantomatice „energii benefice”, să le răspundem că noi avem putința de a ne uni cu mult mai mult decât toate energiile din lume: avem putința de a ne împărtăşi cu Sfântul Trup şi Sfântul Sânge al Domnului nostru Iisus Hristos. Celor care promit vindecări miraculoase să le răspundem că noi avem posibilitatea de a primi vindecare de la Atotputernicul Dumnezeu prin Taina Sfântului Maslu, şi că orice alte „puteri vindecătoare” nu pot veni de la Cel Ce a rânduit Bisericii să țină această slujbă pentru cei bolnavi trupeşte sau sufleteşte.

Ispita „noului” este într-adevăr mare. Să ne gândim nu numai la practicile neopăgâne, ci şi la conexiunile new-age-iste cu politica, medicina, ştiința şi tehnica modernă. Din punct de vedere politic gândirea

Noii Ere susţine cu succes dărâmarea graniţelor care există între state, în numele promovării ideii „cetăţeniei planetare”, a „ţării fără graniţe”. Aparatura modernă pune în evidenţă existenţa a tot felul de câmpuri energetice şi a puterii care iese din palmele „vindecătoare”. Cercetătorii descoperă tot felul de teorii care vin în sprijinul concepţiilor panteiste (chiar dacă aceste „descoperiri” au anumite lacune, ele sunt trecute cu vederea, important fiind ca gândirea neopăgână să fie susţinută de o „solidă” argumentare ştiinţifică: exemplu - „Taofizica” lui Fritjof Capra). Cât despre modul în care „universurile paralele” îşi fac simţită prezenţa (prin imprimarea chipului celor morţi pe pelicule fotografice, prin filmarea a tot felul de entităţi spirituale sau prin spectaculoasa comunicare cu fiinţe de „dincolo” prin intermediul calculatoarelor), prea puţini se ostenesc să cerceteze originea unor astfel de manifestări misterioase. Maşinăria new-age-istă are o sumedenie de conexiuni a căror combatere superficială duce la negarea unor fenomene reale, iar studierea fără dreaptă-socoteală poate duce la îndepărtarea de dreapta-credinţă.

Totuşi, chiar dacă această ispită a noului (care reactualizează ispita cunoaşterii care l-a făcut pe Adam să piardă raiul) este mare, cel ce vrea să meargă pe calea mântuirii se ţine departe de tot ce este străin Sfintei Tradiţii. Când cineva vrea să cunoască mai mult despre urcuşul duhovnicesc trebuie să caute „informaţii” despre acest urcuş numai la cei care l-au cunoscut îndeaproape, la Sfinţii Părinţi sau la Părinţii contemporani. Nu există nici o tehnică care să poată suplini ceea ce ne învaţă ei. Biserica este Mireasa lui Hristos şi Mirele a avut grijă să nu îi lipsească nimic; de aceea nu are nevoie de nici un fel de „anexe”.

Invaziei de ezoterism răspândit în zilele noastre trebuie să i se răspundă printr-o atitudine fermă de ancorare în Tradiţie. Vreme de două mii de ani Biserica a respins orice formă de cunoaştere ezoterică cu care diavolul a încercat să o ademenească. Creştinii nu au de ce să încerce să cunoască astfel de practici; ei pot să caute în Tradiţie tot ceea ce vor să cunoască privitor la viaţa duhovnicească.

Privitor la elementele care ţin de viaţa spirituală pe care nu le găsesc prezentate în Sfânta Tradiţie, creştinii trebuie să înţeleagă următorul lucru: ori Sfinţii Părinţi nu au vrut să scrie despre ele în mod explicit, ori au scris despre lucruri similare şi nu am fost noi capabili să observăm aceasta (sau nu ne-am ostenit îndeajuns să cercetăm), ori nu au avut cunoştinţă despre ele.

a) În primul caz, ştiind că anumite elemente privitoare la realităţile duhovniceşti nu pot fi lămurite în mod strict raţional, Sfinţii Părinţi au refuzat să le transmită mai departe prin scris. Ceea ce au făcut însă - în marea majoritate a cazurilor - a fost precizarea faptului că orice „apariţie” sau vedenie misterioasă trebuie respinsă (deşi ştiau că unele descoperiri

sunt de la Dumnezeu, că uneori cei care urcă pe calea sfinţeniei au diferite viziuni duhovniceşti). Fiind circumspecţi, ei au considerat că o descriere prea amănunţită a criteriilor de recunoaştere a descoperirilor dumnezeieşti poate fi nefolositoare. Unele criterii de deosebire nu sunt accesibile decât celor sporiţi şi pot fi vătămătoare pentru cei care ar încerca să le înţeleagă fără a avea pregătirea cuvenită.

Citim în Vieţile Sfinţilor că uneori aceştia vedeau anumite lumini care aveau o anumită semnificaţie duhovnicească (arătau unde se aflau îngropate moaşte de sfinţi, arătau starea duhovnicească a celor care îi căutau, ...); ei aveau darul deosebirii şi ştiau să deosebească lucrarea diavolului de cea a lui Dumnezeu. Dar tot în Vieţile Sfinţilor sunt pomeniţi şi oameni care s-au lăsat înşelaţi de unele lumini pierzătoare de suflet, nevrând să ţină seama de avertizările Sfinţilor Părinţi; trebuie amintit că această cunoaştere duhovnicească în care este inclus darul deosebirii duhurilor nu se transmite ca o tehnică ocultă, nu se învaţă mecanic, nu se moşteneşte; ea nu se datorează unei cunoaşteri parabisericeşti, ci dimpotrivă - este rodul vieţuirii pe calea de care ştiu toţi, dar puţini vor să şi meargă: calea arătată de Sfânta Tradiţie.

Despre elementele de care Sfinţii Părinţi au avut cunoştinţă, dar au considerat că nu se pot fixa în scris ca să nu fie vătămătoare pentru cei care nu sunt sporiţi în viaţa duhovnicească, este clar că nu are rost să ne interesăm, căci curiozitatea ne-ar fi poartă spre pierzanie.

b) În cazul al doilea lucrurile sunt ceva mai simple. De exemplu, ni se pare că nu găsim în scrierile patristice lămuriri privitoare la contactarea „ghizilor spirituali” care pot fi întâlniţi cu ajutorul faimoaselor cristale de cuarţ. Dacă Sfinţii Părinţi nu s-au referit în mod special la aceşti „ghizi” (care cunosc o sumedenie de lucruri interesante), ei s-au referit în schimb la contactarea oricărei fiinţe spirituale; fără a se opri asupra acestui caz particular, ei au învăţat că orice apariţie a „călăuzelor spirituale” (îngeri, „entităţi din alte lumi”, ...) trebuie respinsă.

Oricât de iscusite ar fi cursele vrăjmaşului şi oricât de mare ar fi apostazia, fiii Bisericii trebuie să rămână tari în credinţă şi să nu se lase înşelaţi de miraculoasele arătări. Creştinii trebuie să se ţină de calea arătată de bătrânul din Pateric căruia i s-a arătat dracul în chipul lui Hristos. „Bătrânul a închis ochii şi a spus: «Eu pe Hristos nu voiesc să Îl văd aici». Şi demonul, auzind aceasta, s-a făcut nevăzut.” [54,316]. Tradiţia ortodoxă învaţă acelaşi lucru despre vedenii: că şi dacă s-ar arăta cineva având înfăţişarea Mântuitorului, nu este bine să fie privit. Că dacă este Domnul, nu Se va supăra. Iar dacă este vrăjmaşul, este de la sine înţeles că este mai bine să nu fie văzut.

Creştinii trebuie să ştie că Hristos nu Se supără dacă din smerenie nu am vrea să recunoaştem că „vedeniile” ne sunt trimise de Dumnezeu, ci Se

bucură să vadă că suntem exagerat de circumspecţi. Iar dacă „arătările” nu sunt de la Dumnezeu, cu atât mai mult S-ar bucura El văzând că nu ne-am plecat înşelării cu care ne ademenesc ele.

Chiar dacă unele elemente „tehnice” ale ofertei de practici spirituale par noi (în exemplul nostru folosirea cristalelor de cuarţ), esenţiale sunt elementele de ordin spiritual şi modul în care le-au analizat pe acestea Sfinţii Părinţi. Să avem deci priceperea de a găsi în scrierile patristice lămuririle care ne-au scăpat la o privire superficială. Preacuviosul Părinte Serafim Rose scria: „«Părinţii nu au spus nimic despre evoluţie (sau despre cristalele de cuarţ, sau despre piramidologia ocultă, sau altele asemănătoare n.n.)» - iată una dintre scuzele folosite de mulţi ortodocşi spre a crede, de fapt, orice vor ei sau orice spune „ştiinţa” despre acest subiect. Dar atitudinea noastră faţă de Părinţi trebuie să fie mai serioasă şi mai profundă. A fi credincios Părinţilor nu înseamnă doar a fi gata să îi cităm, sau să ne simţim „liberi” să credem cum ne place dacă nu avem ce cita; ci înseamnă a pătrunde în gândirea lor, care e gândirea Bisericii lui Hristos, şi să avem o filozofie de viaţă bine închegată, ivită din vieţuirea noastră în Biserică, în armonie cu gândirea Părinţilor” [42,183].

c) În cel de-al treilea caz al alternativei pomenite mai sus, cel în care Sfinţii Părinţi nu au avut cunoştinţă despre anumite elemente prezentate de noile oferte spirituale, este bine să înţelegem următorul aspect: lor, care au fost biserici vii, nu le-a ascuns Dumnezeu nici un element privitor la viaţa duhovnicească. Tot ceea ce ţine de calea spre rai, ei au cunoscut şi au mărturisit în scrieri de o valoare inestimabilă.

Dacă ei au cunoscut tot ceea ce ţine de lucrarea duhovnicească, privitor la lucrarea drăcească nu au avut cum să cunoască toate tehnicile şi practicile. Fiind aprinşi de dragoste fierbinte pentru Dumnezeu, Sfinţii Părinţi nu au avut de ce să îşi piardă timpul studiind în amănunţime practicile vrăjitoreşti din vremea lor. Sfinţii nu au scris dicţionare de vrăjitorie, ci au scris tratate împotriva vrăjitoriei de orice fel. Chiar dacă s-au referit în mod particular numai la anumite practici vrăjitoreşti, ei au combătut orice formă a vrăjitoriei.

Dacă în noua ofertă religioasă găsim elemente pe care nu le vedem dezvoltate de Sfinţii Părinţi, să ştim că ne aflăm cu siguranţă în faţa unei înşelări; chiar dacă diavolul reuşeşte să ne pună înainte fapte pe care este imposibil să le contestăm, şi chiar dacă vedem numai îndemnuri la bunătate sau lucruri în care nu găsim nimic rău, să ţinem cont de faptul că cel care ne vrea pieirea nu este o cunoştinţă de-a noastră retardată, ci este Ispititorul care ştie că oamenii primesc mult mai uşor minciuna dacă este ambalată în adevăr. Oricine îşi imaginează că intrând într-o aventură spirituală parabisericească va găsi elemente care să îl apropie de Dumnezeu nu va culege rarele flori de colţ, ci va cădea cu siguranţă în prăpastie.

După cum am văzut mai sus, spectrul de manifestare a înşelării neopăgâne este destul de larg. Este de la sine înțeles că Biserica respinge astfel de credințe şi astfel de practici nu din teamă, nu dintr-o apărare crispată a vechilor tradiții. Sfânta Evanghelie conține profeții privitoare la răspândirea rătăcirilor din zilele noastre, iar Părinții duhovniceşti contemporani nu s-au sfiit nici o clipă să lupte împotriva lor.

Bună este atitudinea credincioşilor care resping orice fel de idee new-age-istă numai pentru că nu vor să primească învățături duhovniceşti din altă parte decât de la Biserică. Dar este de înțeles şi atitudinea celor care doresc argumente înainte de a-şi însuşi punctul de vedere al Bisericii. De obicei discuțiile contradictorii între credincioşi şi eretici rămân fără rezultat, pentru că nu există argumente cu care să fie înduplecați cei care nu vor să primească adevărul Sfintei Scripturi şi nesocotesc Sfânta Tradiție. Dacă ar exista asemenea argumente atunci ele ar fi prezentate într-o carte fundamentală care ar spulbera toate încercările de pervertire a adevărului.

Pentru cei care vor să fie fii ai Bisericii, pentru cei care respectă şi iubesc Sfânta Tradiție, argumentele împotriva ereziilor nu sunt greu de înțeles. Există rătăciri care pot fi „demontate" chiar şi numai cu argumente scripturistice, pentru altele este nevoie de citate patristice; în argumentarea nocivității unor grupări eretice sunt suficiente anumite informații practice care fac de prisos o argumentare teologică (un exemplu fiind secta sinucigaşă „Templul Popoarelor").

Chiar dacă adevărații creştini nu vor avea nevoie de argumente suplimentare pentru a înțelege nocivitatea oricărei grupări sau practici parabisericeşti, o cercetare mai atentă le este de folos în cazul în care se ciocnesc de persoane care au credințe eretice şi totuşi susțin că păstrează credința ortodoxă.

Fără a epuiza cercetarea fenomenului New-Age, ne vom opri asupra unora dintre punctele importante cum sunt religia Baha'i sau Mişcarea Transcedentală. O cercetare asemănătoare privitoare la bioenergeticieni, la falsele minuni sau la aparițiile O.Z.N. ar fi potrivită pentru a putea completa această carte. Dar intenția noastră (chiar dacă în viitor vom aborda cu aceeaşi obiectivitate şi aceste subiecte) nu a fost aceea de a prezenta un dicționar al rătăcirilor, ci numai de a oferi nişte repere clare pentru cel care vrea să se orienteze în labirintul spiritual contemporan.

Despre „transcendența" Mişcării Transcedentale

„Am avut o experiență reală de agresiune demonică" [46,50].

- mărturia unui fost instructor de M.T. -

Una dintre cele mai perfide înşelări spirituale răspândite în ultima parte a secolului XX este Meditația Transcedentală. Datorită impactului surprinzător pe care l-a avut în primii ani de dezvoltare, ea este cunoscută pe o mare parte a globului pământesc, având peste 3,5 milioane de adepți răspândiți în peste 140 de țări. În România practicarea Meditației Transcedentale a primit autorizația de funcționare (din partea Ministerului de Justiție) abia după căderea dictaturii comuniste, în anul 1992, deşi încă din 1981 anumite grupuri de intelectuali au cochetat cu această „modă" ezoterică (din anul 1982 cercurile „transcedentalilor" au fost desființate, fiind considerate periculoase pentru ordinea publică) [11, 108].

Fondatorul Meditației Transcedentale, Maharishi Mahesh Yogi, s-a născut în India în anul 1911. După absolvirea Facultății de Fizică în anul 1942 el a practicat yoga vreme de cinci ani, după care a devenit discipolul lui Guru Dev. Înainte de a muri, acest maestru l-a însărcinat pe Maharishi să găsească o cale spirituală mai comodă care să fie accesibilă fiecărui om şi care să nu necesite cunoştințe speciale sau eforturi îndelungate.

După ce a pustnicit în Himalaya vreme de doi ani, Maharishi („Marele Iluminat") a pus bazele Meditației Transcedentale, a cărei practică avea ca bază repetarea unor cuvinte cu putere magică, a unor mantre. În anul 1958 el a întemeiat „Mişcarea mondială pentru regenerarea spirituală a umanității", cu sediul în India (dar cu activități extinse şi în Europa şi în America).

Pentru că nu aparținea castei brahmane (şi temelia societății indiene fiind tocmai sistemul castelor), în țara sa Maharishi a fost privit cu reticență. Plecând în America, dornic să racoleze discipoli, în anul 1965 el a reuşit să înființeze Societatea Internațională de Meditație a Studenților. Datorită unei reclame atrăgătoare (echilibru interior, sănătate, îmbunătățirea personalității), această societate a primit în primul an 2000 de membri, rata de creştere fiind într-o primă perioadă de 250% pe an.

De mare efect a fost susținerea de care a beneficiat Maharishi de la cea mai faimoasă formație muzicală a acelor vremuri, Beatles. Toți cei patru membri ai trupei i-au fost discipoli maestrului exact în momentul în care mişcarea hippy era în plină glorie, exact în perioada în care tinerii care negau morala şi tradițiile aveau nevoie de o nouă orientare. Revoluția

anticulturală, care se manifesta prin aversiunea față de valorile Occidentului şi în mod special față de materialismul capitalist, a deschis larg ferestrele cunoaşterii spre magica şi fascinanta lume orientală.

Între anii 1965-1971 numărul studenților Universității din California care practicau Meditația Transcedentală a crescut de la 40 la 73. 000, adică de mai mult de 1800 de ori. Răspândirea acestei practici a avut loc cu o viteză uluitoare. S-a ajuns ca Meditația Transcedentală să fie practicată în şcolile de stat americane, copiii nefiind în măsură să conştientizeze nocivitatea acestei meditații.

După o puternică campanie de protest față de răspândirea acestei practici - despre care guru-ul susținea că nu are coloratură religioasă şi că este fundamentată ştiințific - s-a ajuns la procese publice.

La primul proces (ținut în New Jersey în ziua de 19 octombrie 1977), s-a hotărât interzicerea practicării Meditației Transcedentale în şcoli. La procesul din 11 decembrie 1978 Maharishi a primit lovitura de grație: procurorul a dovedit caracterul religios al acestei practici într-un mod surprinzător de simplu - a tradus un limba engleză un fragment din ceremonia de inițiere ale cărei cuvinte nu erau înțelese de către discipoli, ci doar repetate cu atenție: „Guru în gloria lui Brahma, Guru în gloria lui Vishnu, Guru în gloria marelui Domn Shiva, Guru în gloria personificată a lui Brahman, Lui, lui Shri Guru Dev, mă închin” [46, 51].

Când judecătorul a întrebat ce este ştiințific în această ceremonie, i s-a răspuns că astfel de formulări sunt folosite uneori în India şi în cadrul unor ceremonii laice. Curtea de Justiție nu a putut accepta un argument atât de naiv, şi Maharishi a început să piardă din popularitate. Acest proces a vădit fondul Meditației Transcedentale: înşelarea şi păcălirea oamenilor. Totuşi, mulți au continuat să practice Meditația Transcedentală chiar şi atunci când reaua credință a inițiatorului fusese demonstrată.

În anul 1978, fără să fie stânjenit de efectul proceselor publice care îl vădeau drept lup răpitor, Maharishi a întemeiat „Asociația Guvernului Mondial al Epocii Iluminării”, “părinții fondatori” fiind cezarii contemporani ai Filipinelor (Ferdinand şi Imelda Marcos) [35, 270].

S-a observat că efectele acestei practici sunt diferite de ceea ce promiteau reclamele de popularizare, adică o abilitate sporită de învățare, o sănătate mai bună, performanțe în afaceri şi „reducerea conflictelor.”

Un doctor de la institutul Stanford din California care a cercetat fenomenul a arătat că „nu există nici o diferență în encefalograme, frecvența undelor alfa, ritmul cardiac şi respirator, presiunea sanguină, temperatura pielii şi indici de personalitate între practicanții Meditației Transcendentale şi un grup non-meditativ de referință (...) Mulți practicanți au reclamat efecte adverse care au continuat şi după întreruperea meditației. Câțiva au declarat că se simt dependenți de Meditația Transcedentală. Întreruperea practicării

le-a înrăutăţit simptomele, aşa că au reluat-o pentru a nu se simţi mai rău. Unii aveau câţiva ani vechime în meditaţie înainte de apariţia simptomelor; ele n-au dispărut nici după întreruperea practicii (...) Unii au comparat-o cu dependenţa de droguri şi se simt prinşi ca într-o capcană; nu vor să mai continue, dar nu se pot opri" [46, 49].

Mult mai grave decât tulburările trupeşti sunt cele de ordin duhovnicesc. Golirea minţii produsă de Meditaţia Transcedentală sporeşte riscul posesiunii demonice. Maharishi însuşi a avertizat asupra acestui pericol, dar a prezentat demonizarea numai ca rezultat al unui eşec pe calea practicării meditaţiei. Dar demonizarea nu are loc întâmplător. Dimpotrivă, întreaga practică a Meditaţiei Transcedentale nu face altceva decât să invoce duhurile marilor zeităţi hinduse care, după cum arată învăţătura Bisericii, sunt diavoli.

Practicantul Meditaţiei Transcedentale intră în legătură cu aceste zeităţi rostindu-le mantra specifică, cuvântul magic care face prezentă puterea acestor duhuri. Din fragedă copilărie, de la vârsta de 3 ani şi până la 24 de ani, discipolii o invocă pe zeiţa Saraswati, apoi până la 35 de ani pe zeiţa Lakshmi şi până la 45 de ani pe distrugătorul zeu Shiva. De la această vârstă şi până la sfârşitul vieţii este invocată Kali, zeiţa morţii.

Un fost practicant mărturisea ce a simţit la un curs de pregătire specială, când medita între 3 şi 10 ore zilnic pentru a deveni sub îndrumarea lui Maharishi instructor în Meditaţia Transcedentală: „Acolo am avut o experienţă reală de agresiune demonică. Noaptea mă trezeam cuprins de frică, simţind presiunea unui demon ce vroia să intre în mine, exercitându-se fizic asupra capului şi a corpului meu. I-am poruncit să plece şi am rezistat până a plecat." [46, 50].

Această confesiune nu face decât să confirme că Meditaţia Transcedentală este o lucrare drăcească. În cele mai multe cazuri lucrarea întunericului nu se manifestă la fel de făţiş. Marea majoritate a practicanţilor sunt atât de deschişi influenţelor vrăjmaşului încât diavolii nici măcar nu încearcă să intre în ei pentru a le paraliza voinţa. Le este de ajuns faptul că respectivii practicanţi îşi dedică întreaga viaţă pentru a-i venera. Căci dacă s-ar constata într-o zi că un număr mare de discipoli au intrat în posesia diavolului, atunci prea puţini s-ar mai încumeta să se apropie de Meditaţia Transcedentală.

Dacă oamenii ar vedea coarnele celui care ia chip de înger de lumină ar şti să se ferească. Pentru cei dornici de noi experienţe mistice şi pentru care nu sunt de ajuns semnalele de alarmă pe care le trag păstorii Bisericii în privinţa rătăcirilor spirituale, adevărul despre Meditaţia Transcedentală ar trebui să fie o temă de „meditaţie". A fost totuşi o luptă foarte grea pentru ca adevărul să iasă la lumină. Va trece multă vreme până ce asemenea adevăruri vor fi cunoscute şi despre celelalte grupări spirituale

ale căror tehnici de meditaţie sunt care de care mai „eficace”. De-abia atunci unii se vor lepăda de ele. Dar întotdeauna vor apărea noi şi noi forme prin care rătăcirea se va manifesta, şi alţi oameni vor fi gata să plătească un greu tribut dacă se vor lăsa pradă înşelării.

„Numeroase religii diferite, ca şi sisteme religioase de control mintal... folosesc o mare varietate de căi de acces la meditaţie. În toate formele, în Meditaţia Transcendentală, în budismul Zen, în yoga sau în meditaţia de tradiţie iudeo-creştină cel care meditează se străduie să învingă distragerile gândirii sale conştiente. Este important să amintim că meditaţia, în orice formă ar fi, nu e altceva decât utilizarea legilor divine prin mijloace omeneşti... Suntem dotaţi cu un mare număr de puteri şi de forţe pe care încă nu le înţelegem deplin” [24,158].

După ce am văzut care este adevărul despre „transcendenţa” Meditaţiei Transcedentale ar trebui să fim foarte circumspecţi când ne sunt aduse înainte idei precum cea de mai sus. Pentru că nici Meditaţia Transcendentală şi nici o altă formă de meditaţie orientală nu constă în „utilizarea legilor divine prin mijloace omeneşti”, ci poate doar în utilizarea unor energii demonice prin mijloace care îi transformă pe oameni în robi ai duhurilor întunericului.

Creştinii trebuie să ştie că nu au nevoie de nici o tehnică de meditaţie pentru a se apropia de Dumnezeu sau pentru a-şi îmbunătăţi randamentul psiho-motor. Chiar dacă poleiala în care este îmbrăcată oferta de tehnici de concentrare pare atrăgătoare, conţinutul este mucegăit. De la concentrarea minţii asupra flăcării unei lumânări până la cea asupra unui obiect banal din propria locuinţă, de la meditaţia iniţiatică făcută în faţa unei yantre yoghine sau a unei icoane până la cea făcută asupra unor cuvinte „sacre” (fie ele şi împrumutate din limbajul bisericesc), nu avem de-a face decât cu o încercare de pervertire a vieţii religioase.

Diavolul este un artist care atunci când nu reuşeşte să manipuleze fondul unei probleme se străduieşte să devieze nuanţele care schimbă indicatoarele de la răspântiile căii duhovniceşti. Exemplele de mai sus ar trebui să fie suficiente pentru a lămuri această afirmaţie.

Cei care observă similitudini între practicile orientale de meditaţie şi metoda isihastă de dobândire a rugăciunii lui Iisus să ia aminte la faptul că aceste asemănări sunt doar exterioare. Şi de la repetarea magică a mantrei „Iisus” până la rugăciunea în care se repetă cu umilinţă numele Domnului şi se cere milostivirea Sa, diferenţa pare mică, dar este foarte mare. În primul caz se consideră că o repetare magică produce o rezonanţă automată cu fiinţa al cărei nume este invocat, în cel de-al doilea chemarea deasă bate la porţile cerului, care se deschid numai datorită dragostei pe care Dumnezeu o are faţă de om. Nu e greu de înţeles că nici un fel de invocare

nu are puterea de a-L obliga pe Atotputernicul Dumnezeu să „intre în rezonanță" cu creaturile Sale.

Cât priveşte meditațiile asupra unor obiecte sau ființe şi aici nuanțele sunt extrem de importante. Duşmanii Bisericii, pentru a atrage cât mai mulți discipoli, folosesc şi elemente religioase în practicile lor. Pentru a arăta cât de "curate" sunt astfel de elemente şi meditații vom face o paralelă lămuritoare.

În ultima vreme până şi vrăjitoarele, pentru a avea mai multă credibilitate şi pentru a convinge lumea că nu folosesc puterile întunericului, au început să „folosească" icoane, cruci, agheasmă, mir şi alte obiecte specifice cultului bisericesc. Dar oricât de interesant ar fi circul pe care îl fac, vrăjitoarele rămân tot unelte ale diavolului. Chiar dacă apare tot mai des diferențierea între cele care fac magie albă şi cele care fac magie neagră (culmea stupidității fiind „convertirea" unei vrăjitoare care se pocăieşte de la magia neagră la cea „albă"). Nu există decât un singur fel de magie, şi magia „albă" este de fapt tot neagră, şi toți cei care merg la vrăjitoare calcă pe drumul iadului. Aşa a învățat şi va învăța Biserica până la sfârşitul veacurilor, oricât de fardate ar fi practicile noilor generații de vrăjitoare.

Cât despre cugetarea la cele sfinte, trebuie spus că aceasta nu presupune fixarea atenției asupra unei icoane sau a unei cruci. Sfinții noştri nu au făcut meditații în fața icoanelor, ci s-au rugat celor reprezentați în ele. Nu au căutat să îşi valorifice iluzorii puteri lăuntrice, ci au căutat numai mila lui Dumnezeu.

Noi nu putem spori duhovniceşte numai prin puterile noastre. Cine foloseşte astfel de practici magice - cum este repetarea unor cuvinte „sacre" sau concentrarea asupra unor ființe - crede că poate spori doar prin puterile sale. Concepția aceasta nu este nouă, este o veche idee păgână, căreia îi stă împotrivă cuvântul Mântuitorului care a zis: „fără Mine nu puteți face nimic" (Ioan 15, 5).

Îndemnul de a nu părăsi turma Bisericii şi izvorul de apă vie care este Hristos pare mai potrivit ca oricând. Un proverb românesc spune cât se poate de clar: „Prostul nu învață nici măcar din greşelile sale. Deşteptul învață chiar şi din ale altora".

Religia Baha'i, stâlp al Noii Ere

„Credința Baha'i ni se prezintă ca fiind forma cea mai pură şi mai elevată a sentimentului religios... Lumea este în confuzie; cheia tuturor problemelor sale se află în mâinile Prizonierului din Akka, Baha'u'llah" [69, 1].

Lev Tolstoi

Nu putem vorbi despre păgânismul zilelor noastre fără a aminti de aşa-numita religie „Baha'i", apărută în sudul Persiei în secolul al XIX-lea.

Baha'ii susțin că toate marile religii au fost descoperiri parțiale ale adevărului şi că deplinătatea cunoaşterii a fost adusă de către Baha'u'llah, Învățătorul lumii. Ei consideră că religiile nu se resping între ele, că Krishna, Moise, Iisus, Mahomed au fost marii profeți trimişi de Dumnezeu pentru a pregăti lumea pentru „era nouă" care a început prin venirea lui Baha'u'llah.

Religia Baha'i este întemeiată pe ideea falsă că toate religiile anterioare aveau nevoie de apariția unui mare profet care să le aducă la desăvârşire. Baha'ii sunt aparent deschişi față de toate credințele, considerând că profetul lor a „definitivat" misiunea celorlalți maeştri spirituali.

Susținând că îi încurajează pe creştini să îşi practice credința, lărgindu-şi doar orizonturile prin acceptarea ultimului profet, baha'ii deformează complet creştinismul. Creştinii nu aşteaptă venirea unui alt profet, ci aşteaptă a doua Venire a Mântuitorului Hristos.

Pentru a-i convinge pe ceilalți să cadă în cursele lor, baha'ii ascund faptul că sunt o religie bine organizată. Mulți oameni sunt înşelați de aparențe şi văd în Baha'i o speranță pentru un viitor mai bun. Regina Maria a României, una dintre multele personalități care au fost păcălite de sloganurile pacifiste ale Baha'i-ului, afirma următoarele: „întristată de lupta continuă dintre credincioşii diferitelor confesiuni şi obosită de intoleranța lor reciprocă, am descoperit în învățăturile Baha'i adevăratul spirit al lui Hristos, atât de des tăgăduit şi greşit înțeles, unire în loc de luptă, speranță în loc de condamnare, dragoste în loc de ură şi multă încurajare pentru toți oamenii." [11, 63]

Iată că avem aici o înțelegere a mesajului lui Hristos radical diferită de cea pe care o propovăduieşte Biserica, de cea pe care au apărat-o Sfinții Părinți şi de cea care se găseşte în paginile Sfintei Scripturi. Hristos nu i-a acceptat pe aşa-zişii "profeți" ai păgânismului şi nici nu a vorbit vreodată despre toleranța reciprocă dintre religii; dimpotrivă, i-a chemat pe

credincioşii tuturor religiilor să Îl cunoască pe El ca Fiu al Dumnezeului celui Viu.

Prezentarea Baha'i-ului aşa cum a făcut-o Regina Maria este secretul care a făcut posibilă trecerea unui număr mare de oameni de la propria religie spre Baha'i. Urmaşul lui Baha'u'llah, Abdul Baha, susținea chiar că „omul care duce o viață în conformitate cu învățăturile lui Baha'u'llah este deja un baha'i, chiar dacă nu a auzit niciodată de Baha'i." [11, 61].

Venirea Marelui Profet a fost prevăzută în prima jumătate a secolului al XIX-lea de către Bab („Poarta spirituală"), o personalitate şiită considerată drept reapariția miraculoasă a celui de al 12-lea imam musulman, dispărut cu o mie de ani în urmă. Acest Bab, reformând religia islamică, a elaborat o nouă religie: el a deformat diferite învățături din Coran, a redus ritualul şi a modificat unele prevederi juridice şi sociale. În anul 1844 Bab s-a declarat înainte-mergătorul Unuia mai mare decât el, care urma să împlinească profețiile tuturor marilor religii şi să inaugureze o Nouă Eră în istoria lumii.

După uciderea lui Bab (în anul 1850), în anul 1863 unul dintre discipolii săi, Mârza Husayn Ali (1817 -1892) s-a autodeclarat cel prevestit de Bab şi şi-a luat numele de Baha'u'llah („Slava lui Dumnezeu"). Folosindu-se de ideile lui Bab, el s-a preocupat de răspândirea noi religii. A scris mai mult de o sută de volume, principala sa carte fiind „Cartea certitudinii", în care sunt expuse ideile de bază ale Baha'i-ului.

Învățăturile spirituale şi sociale ale lui Baha'u'llah sunt următoarele:

„1. Căutarea independentă a adevărului eliberată de superstiții şi de tradiții.

2. Unitatea speciei umane (care este principiul fundamental al credinței).

3. Unitatea tuturor religiilor.

4. Abolirea oricărei forme de prejudecată: religioasă, rasială, națională sau de clasă.

5. Armonia dintre ştiință şi religie.

6. Învățământ universal şi obligatoriu.

7. Egalitatea în drepturi între bărbați şi femei.

8. Adoptarea unei limbi auxiliare universale.

9. Abolirea extremelor de bogăție şi de sărăcie.

10. Distribuirea egală a resurselor naturale care sunt nu numai proprietatea țărilor ce le dețin, ci a întregii umanități.

11. Rezolvarea conflictului dintre muncă şi capital prin participarea muncitorilor la gestiunea întreprinderilor.

12. Loialitate şi ascultare față de Stat, abținerea de la politica partizană.

13. Instituirea unui tribunal mondial pentru rezolvarea conflictelor internaţionale.

14. Dezarmare generală (în limitele necesare pentru a menţine ordinea).

15. Realizarea unei păci permanente şi universale, scopul suprem al întregii omeniri" [70, 1].

Dat fiind numărul mare de asemănări dintre religia Baha'i şi fenomenul New-Age, strânsa legătură dintre ele se dovedeşte destul de uşor. Iată câteva din aceste asemănări:

1. omenirea care nu a putut fi „spiritualizată" prin religiile anterioare va intra datorită religiei Baha'i într-o nouă eră de maturitate spirituală, în care se va desăvârşi;

2. Baha'u'llah este un model ideal al Noului Mesia, Maitreya;

3. aprecierea faţă de religiile anterioare este superficială, pentru că acestea nu au reuşit să aducă pacea mondială („În ceea ce priveşte religia, Scrierile Baha'i proclamă că scopul ei este promovarea armoniei şi unităţii şi că dacă ea devine sursa urii şi dezbinării este mai bine să nu ai nici o religie. (...) Învăţăturile Baha'i abandonează imaginile tradiţionale ale lui Dumnezeu care au fost adaptate capacităţii omenirii în stadiul mai timpuriu din dezvoltarea sa." [63, 7]). Altfel spus, mai bine să fii ateu decât să ai credinţă în Hristos, dacă această credinţă te face să consideri rătăcite celelalte credinţe;

4. atât în religia Baha'i cât şi în ideologia New-Age găsim tentative de justificare a noilor credinţe prin găsirea de corespondenţe în textul Sfintei Scripturi (se încearcă găsirea unor profeţii despre Baha'u'llah atât în Vechiul cât şi în Noul Testament: „aflaţi că întoarcerea lui Hristos a doua oară nu înseamnă ceea ce cred oamenii, ci mai degrabă înseamnă venirea Celui promis, care trebuie să vină după El..." [15, 251])

5. atât în religia Baha'i cât şi în Mişcarea New-Age omul este privit ca rezultat al unei evoluţii duse la extrem („În lumea existenţei omul a traversat grade succesive până a atins împărăţia umană. În fiecare grad al progresiei sale a dezvoltat capacitatea de avansare spre viitoarea poziţie şi condiţie. În împărăţia mineralului, el a atins capacitatea de a promova în gradul vegetalului. În împărăţia vegetalului el a trecut pregătirile pentru lumea animalului, iar de aici a intrat în gradul său, în împărăţia umană." [63,9])

6. se pune accentul pe faptul că ştiinţa vine să susţină noile idei religioase, despărţirea anterioară datorându-se viziunii înguste pe care au avut-o vechile religii. („Nu se poate zbura numai cu o aripă. Dacă va încerca cineva să zboare numai cu aripa religiei, va ateriza în mlaştina superstiţiei, şi dacă va încerca cineva să zboare numai cu aripa ştiinţei va sfârşi în hârtoapa pustie a materialismului" [11,62]). Nu este greu a

prezenta oamenilor care au o pregătire ştiinţifică sumară o serie de argumente care sprijină teorii absurde, şi astfel credincioşii Baha'i sunt înşelaţi şi cu argumente pretins „ştiinţifice" cărora nu le pot sesiza superficialitatea;

7. datorită interdependenţei dintre planul politic, cel social şi cel religios implicarea în sfera politică este serioasă (Comunitatea Baha'i este recunoscută ca organizaţie neguvernamentală cu statut consultativ la U.N.E.S.C.O. şi U.N.I.C.E.F.; încă din 1948 colaborează cu O.N.U., având sediu permanent la New York şi la Geneva);

8. scopul politic este instaurarea unui guvern mondial căruia statele să i se supună, oamenii de pretutindeni fiind cetăţenii aceleiaşi „ţări"; nici un sacrificiu nu este prea mare pentru ca unitatea să fie realizată. („De vreme ce v-am creat pe toţi din aceeaşi substanţă se cade să fiţi un singur suflet, să umblaţi cu aceleaşi picioare, să mâncaţi cu aceeaşi gură, să trăiţi în aceeaşi ţară, ca din adâncul fiinţei voastre, prin faptele şi actele voastre să iasă la iveală semnele unităţii şi esenţa detaşării" [63,4]).

Comparaţia de mai sus dovedeşte (deşi baha'ii nu recunosc aceasta) cât de bine se integrează Comunitatea Baha'i în marea reţea New-Age.

Răspândirea credinţei Baha'i are loc încet dar sigur. Astăzi sunt în întreaga lume peste cinci milioane de baha'i, răspândiţi în peste o sută de mii de localităţi. Enciclopedia Britanică din 1992 preciza că la vremea respectivă religia creştină era răspândită în 254 de ţări şi islamul în doar 172 de ţări, în timp ce credinţa Baha'i se răspândise 214 ţări. De atunci şi până astăzi, datorită unui misionarism intens, teritoriul în care s-au propovăduit ideile baha'i a crescut considerabil.

Campania de promovare a religiei Baha'i este atrăgătoare. Se rostesc cuvinte mari: dragoste, înţelegere, credinţă. Ar fi de dorit ca cei care până la citirea acestor pagini aveau o părere bună despre Baha'i, considerând-o drept o credinţă care nu atinge cu nimic învăţătura creştină, să conştientizeze cursa care li s-a întins. Să îşi dea seama că nu este de ajuns ca mass-media să vorbească elogios despre caracteristicile unei grupări spirituale pentru ca aceasta să fie vrednică de laudă Şi să înţeleagă că dezinformarea specifică zilelor noastre constituie una dintre armele cele mai eficace pe care vrăjmaşul diavol le foloseşte pentru a-i înşela pe oameni.

Despre Sai Baba - sau „Urmarea lui Lucifer”

„Adevărul meu e inexplicabil şi impenetrabil. Nu este nimic ce eu nu pot vedea, nu este nici un loc căruia eu să nu-i ştiu drumul, nici o problemă pe care să n-o pot rezolva. Suficienţa mea este necondiţionată”[46, 127].

- Satya Sai Baba -

În centrul amalgamului de credinţe specifice Noii Ere stă figura impunătoare a Noului Mesia, Maitreya, Marele Învăţător care aduce lumii adevărata cunoaştere.

La prima vedere se observă o contradicţie între sloganul clasic new-age-ist „Do it yourself”- „mântuieşte-te prin propriile puteri”, şi ideea unui nou Învăţător. Dacă în Era Vărsătorului cunoaşterea se dobândeşte nemijlocit, rolul unui alt Mare Maestru este destul de neclar. Neclară este şi atitudinea pe care ar trebui să o avem în faţa unui astfel de maestru: dacă toţi suntem scântei din Dumnezeu, de ce să ne plecăm la picioarele unuia care este egal cu noi?

Dilema a fost aparent soluţionată: Maitreya nu va avea nevoie de un cult sofisticat, dar învăţăturile sale vor trebui urmate pentru că arată calea cea mai scurtă spre iluminare. Caracteristicile mai importante ale personalităţii acestui „Învăţător” sunt următoarele:

1. Va susţine că este reprezentantul divinităţii şi că are misiunea de a propovădui religia care va aduce iluminarea în masă a omenirii;
2. Va pretinde că aduce pacea mondială şi că tensiunile religioase şi sociale se vor sfârşi;
3. Va cere de la oameni să îi urmeze învăţăturile (ameninţând că cei nesupuşi vor avea de suferit);
4. Va face minuni ca să dovedească că are putere absolută;
5. Va lovi cu toată puterea în învăţăturile Bisericii (care „nu au schimbat lumea în bine”) şi va aduce argumente din Sfânta Scriptură pentru a justifica faptul că venirea sa a fost profeţită de Însuşi Hristos.

Până acum nu s-a stabilit precis cine este acest Maitreya. O figură proeminentă care să primească recunoaştere universală încă nu a apărut. Istoria secolului XX este plină însă de mai mulţi „maeştri” care s-au autointitulat sau au fost numiţi de alţii Mari Învăţători. Particularităţile acestor „aleşi” au fost extrem de variate, şi deşi mesajele lor aveau pretenţia universalităţii, fiecare s-a mulţumit cu propria ceată de discipoli.

Trebuie subliniat faptul că între aceşti prooroci ai lui antihrist se află şi micii „învăţători locali”, chiar dacă unii dintre ei se învăluie într-o aură de

„smerenie”. Sau chiar dacă nu îşi arogă dreptul de călăuze, câtă vreme împărtăşesc celorlalţi adevărurile supreme, călăuze sunt; şi comunităţile pe care le-au întemeiat îi recunosc ca atare.

Foarte periculoşi sunt „învăţătorii” de bun simţ – căci există şi din aceştia. Ei nu vor să atace Biserica, ci vor să extragă din învăţăturile ei tot ceea ce li se pare folositor. Nu vor să fie cinstiţi de discipoli, fiind conştienţi de propriile lor slăbiciuni. Nu impun nimic cu forţa, ci respectă libertatea celorlalţi. Nu duc o viaţă de desfrâu şi din punct de vedere moral au o viaţă ireproşabilă. Tot ceea ce li se poate reproşa este erezia, îndepărtarea de învăţăturile creştine. Şi chiar dacă erezia nu este conştientizată ca atare, ei nevrând să stea sub osânda Bisericii, rătăcirea lor îi face unelte ale diavolului. Dar astfel de oameni „de bun simţ” sunt foarte rari şi nu ne vom opri asupra lor. Ci îi vom căuta pe maeştrii înşelăciunii.

Mişcarea Teozofică, precursoare a fenomenului New-Age, care a atacat creştinismul tradiţional şi a deformat învăţăturile Mântuitorului, a propus şi un nou Mesia, pe celebrul Krishnamurti. Acesta a fost înfiat de la vârsta de 13 ani de către Annie Bessant, urmaşa doamnei Elena Petrovna Blavatsky la conducerea Societăţii Teozofice. Annie Bessant vedea în tânăr pe viitorul „Educator al lumii”, reîncarnare a marilor maeştri spirituali ai trecutului. Dar în anul 1919, la vârsta de 31 de ani, fiind covârşit de responsabilitatea de Mesia, Krishnamurti a rupt relaţiile cu teozofii, afirmând că „nici o religie, nici o sectă nu dă posibilitatea atingerii adevărului” [36, 73].

Acesta a fost un mare eşec în producţia de maeştri spirituali chemaţi să revoluţioneze lumea. Krishnamurti nu a fost primul pus în această ipostază mesianică, ci doar unul din şirul de „mari iniţiaţi”. Dar lui i s-a făcut o reclamă serioasă şi în prima parte a secolului XX impactul său a fost mai mare decât al rivalilor săi. Spre deosebire de Krishnamurti, care a dus o viaţă destul de cumpătată, ultima parte a secolului trecut ne-a obişnuit cu tot felul de maeştri care trăiesc în lux exorbitant şi duc o viaţă plină de patimi, fiind veneraţi de mari mulţimi de oameni. Acuzaţiile care li se aduc, pe bună dreptate, nu sunt luate în seamă de către discipolii care se refugiază în adevăruri transcedentale precum: „Guru-ul meu se află dincolo de bine şi de rău, deci tot ceea ce face este perfect.” [29,81]. Dar perfecţiunea aceasta este relativă...

O tentativă luciferică de afirmare a propriei mesianităţi a avut-o Satya Sai Baba, cel care a reuşit ca prin puteri diavoleşti să îşi convingă semenii că este Marele Învăţător; şi este venerat ca atare. Numele Satya Sai Baba înseamnă: „Adevăratul Tată divin şi Mamă divină” (Satya înseamnă adevăr, Sai - Mamă divină, iar Baba - Tată divin). Sai Baba se consideră încarnarea simultană a lui Shiva şi a corespondentului său feminin, Shakti.

Puterile demonice incontestabile i-au apărut de la vârsta de 14 ani, în urma unei zile în care a zăcut în stare de inconştienţă, după care a început să pretindă că este reîncarnarea unui mistic indian, anume Sai Baba din Shridi. Comportamentul straniu i-a determinat pe părinţii săi să îl supună unui tratament special de exorcizare, dar au renunţat la acest tratament deoarece era extrem de dur.

Din punct de vedere creştin se poate afirma că diagnosticul pus de părinţi (posesiune demonică) este cel potrivit. Aşa se pot explica puterile magice pe care le manifestă Sai Baba. Căci el nu este un simplu iluzionist, un simplu farsor. El are puteri asemănătoare cu cele pe care le găsim în viaţa Sfântului Mucenic Ciprian, acolo unde este descris ceea ce făcea acesta câtă vreme a fost vrăjitor, până să primească botezul creştin: „ştia felurite năluciri drăceşti; se deprinsese a schimba văzduhul, a porni vântul, a slobozi tunete şi ploi, a tulbura valurile mării, a face stricăciune în răsaduri, grădini şi câmpii, a aduce vătămări şi răni asupra oamenilor (...). Pe unii îi învăţa să zboare prin văzduh, pe alţii să plutească cu luntre prin nori, pe alţii i-a făcut să umble pe ape” [57, 6].

Despre Sai Baba se spune că poate să apară în mai multe locuri în acelaşi timp, că citeşte gândurile oamenilor, că vindecă bolnavi, că materializează obiecte. Datorită acestor minuni înşelătoare numărul discipolilor săi creşte. Unele dintre aceste false minuni sunt chiar filmate şi prin vizionarea lor mulţi oameni încep să creadă că Sai Baba este ultimul Mare Învăţător trimis de Dumnezeu.

Mai mulţi clerici ortodocşi au afirmat despre Sai Baba că este doar un iluzionist. Că el nu materializează celebra vibhuti (cenuşa sfântă pe care o împărţea pelerinilor), ci că printr-un truc reuşeşte să simuleze că cenuşa îi apare în mod miraculos în palme (când de fapt cenuşa provine dintr-o pungă ascunsă sub veşmintele sale). Fără a pune la îndoială cuvântul lor, vom preciza că şi dacă în cazul cenuşii „sfinte” Sai Baba ar recurge la iluzionism, totuşi există anumite elemente care arată precis că ceea ce face Sai Baba depăşeşte puterile unui iluzionist. Citirea gândurilor, de exemplu, este ori un dar pe care îl au creştinii cu viaţă sfântă, ori o putere magică specifică vrăjitorilor şi celor asemenea lor.

Ceea ce se ştie cu siguranţă despre Sai Baba este că în loc de a fi un model spiritual - aşa cum pretinde - este un om plin de vicii. Faptul că foloseşte în scopuri personale banii pe care îi primeşte pentru a-i folosi în acţiuni caritabile este aproape nesemnificativ. Ceea ce mărturisesc foştii săi discipoli este de-a dreptul uimitor. Sai Baba este un homosexual care sub pretextul purificării centrilor energetici întreţine raporturi sexuale cu discipolii apropiaţi. Nemulţumindu-se doar la raporturile fizice, el foloseşte secreţiile seminale ale acestora în ritualuri oculte, considerate sursă a puterilor lui „supranaturale”.

Acest gen de ritualuri sunt clasice în vrăjitorie. Sai Baba este în realitate un vrăjitor modern care, pentru a sluji mai bine diavolului, pretinde că este reprezentantul lui Dumnezeu. El nu se sfieşte să afirme că venirea sa în lume a fost profeţită de Însuşi Hristos: „Afirmaţia lui Hristos este simplă: «Cel care m-a trimis pe mine va veni din nou». Apoi a arătat un miel: «Acesta este doar un simbol. Mielul face Baa, baa. Anunţul acesta a fost întru aşteptarea lui Baba. Numele lui va fi adevărul», a declarat Hristos. Satya înseamnă adevăr. «El va purta o robă roşie de culoarea sângelui. El va purta o coroană de păr». Mielul este semnul şi simbolul dragostei. Hristos nu a declarat că el se va întoarce. El a spus: «Cel care m-a trimis pe mine va veni din nou». Acel Baa, baa este acest Baba şi Sai. Acesta poartă o coroană de păr şi o robă roşie. Acest Baba a venit. El nu este numai în această formă, dar este în fiecare din noi ca unul ce locuieşte în inimă... El este acolo cu roba lui de culoarea roşie." [46, 127].

Megalomania acestui fals „Învăţător" (care umblă îmbrăcat într-o robă roşie şi care afirmă că până şi părul său bogat apare în profeţiile făcute de Hristos) este fără margini. El citează deformat cuvintele Mântuitorului, sperând că astfel îşi va spori autoritatea. Narcisismul său este de-a dreptul paranoic, orice psihiatru recomandând internarea grabnică a unui om care spune despre sine lucruri precum: „Eu sunt Dumnezeu. Puterea mea divină este fără limite. Nu există vreo forţă naturală sau supranaturală care să mă poată opri. (...) Misiunea mea este să previn întâmplarea acestor lucruri (a holocaustului nuclear) prin restabilirea armoniei şi a legii spirituale a lui Dumnezeu. Să restabilesc un Dumnezeu, o religie, o limbă care să îmbrace întreaga umanitate" [46,126]. Sau: „Mă întrupez din eră în eră, ca să-i ocrotesc pe oamenii virtuoşi (...), pentru a institui moralitatea şi virtutea pe o temelie trainică" [29,82]. La citirea unor astfel de afirmaţii apare ca un reflex întrebarea: totuşi, cum de Sai Baba este luat în serios? Credulitatea oamenilor este mare şi lucrarea diavolului este greu de observat pentru cei lipsiţi de discernământ. Pentru cei care cred că numai orientalii lipsiţi de studii universitare pot să venereze un astfel de guru, reproducem mărturia unui psihiatru din San Diego: „Nu există nici o îndoială în mintea mea că Sai Baba este divin. Eu însumi sunt complet uimit auzindu-mă zicând un asemenea lucru, eu care sunt un om raţional, un om de ştiinţă. Cred că Sai Baba este o încarnare a lui Dumnezeu... Ce ciudat, că doar în urmă cu câteva zile eram încă aşa de sceptic. Ieri am trăit mai multe miracole... Baba îmi permite să văd de aproape această putere minunată... Sunt martorul în carnea mea a unei experienţe uluitoare, de o mie de ori mai surprinzătoare decât basmele cu zâne pe care le povesteam celor patru copii ai mei... după ce-am văzut măreţia lui Sai Baba, nu pot decât să accept deplin ceea ce zice" [24,63]. În prima etapă a racolării se susţine că „Baba nu propagă un nou cult sau o nouă religie, dar urmăreşte să întărească şi să

dezvolte credința omului indiferent de credința căreia îi aparține” [46, 129] (extras din materialul publicitar al Centrului de studii şi cercetări spirituale Sai Baba - filiala română). Dar admiratorii fanatici îşi părăsesc propria religie pentru a rămâne „smeriți” adoratori ai Marelui Guru. În ashram-ul lui Sai Baba oamenii vin cu evlavie să îl vadă, şi fără să apuce să spună vreun cuvânt aud cuvinte precum: „Pleacă, fratele tău s-a vindecat”, sau „Du-te acasă, problema ta s-a rezolvat”. Căci „Eu sunt totalitatea” [46, 127].

Sunt destui oameni care nu pot lua în serios astfel de afirmații delirante. Dar vrăjmaşul ştie să profite de orice poartă îi este deschisă: când pare stupid ce spune Sai Baba, atunci ne aduce în fața ochilor Meditația Transcedentală. Pare plictisitoare aceasta, ne călăuzeşte spre o grupare care face vindecări cu bioenergie. Dacă nu ne simțim bine aici, ne trimite la cine ştie ce formă de yoga, la cine ştie ce maestru. Şi oferta este foarte mare. Aproape toți falşii învățători au încercat şi încearcă să propovăduiască o pace care nu seamănă deloc cu pacea pomenită de Evanghelie, deşi pentru a atrage discipoli încearcă să pozeze în mari sfinți; unii dintre ei însă nu rezistă prea multă vreme a-şi ascunde adevăratele fețe şi se arată ca nişte diavoli cu față umană. Vom încheia referirea la „maeştrii” spirituali apăruți în zorii Noii Ere oprindu-ne asupra unuia dintre cei mai monstruoşi lideri spirituali pe care i-a cunoscut istoria.

Jim Jones sau „Jim - Spintecătorul de suflete”

„Era maestru în materie de manipulare a oamenilor... ” [26, 100]
Walt Jones - fost discipol

„Conştient sau nu, expres revendicat sau vag dorit, omenirea actuală urmăreşte transformarea, iar transformarea e specialitatea mişcării şi spiritualităţii new-age, a constructorilor ei de paradigmă nouă, atotcuprinzătoare, infinită, holist-integratoare de totalitate. Această paradigmă îl „integrase” însă, la vremea sa, şi pe Jim Jones cu „Templul Popoarelor”. Înainte de catastrofa din jungla guyaneză, mişcarea New-Age considerase organizaţia lui Jim Jones chiar ca un fel de centru spiritual al ei” [51,50], observa Bruno Wurtz, un pertinent analist al neopăgânismului.

Jim Jones este cel care a fondat Secta Templul Popoarelor şi care, după multe alte mârşăvii, a determinat un număr de aproximativ nouă sute de oameni să se sinucidă. Poate că nici un alt „guru” nu l-a întrecut în desfrâu, în violenţă şi în lăcomie; poate că până la venirea antihristului, premergătoare celei de a doua Veniri a lui Hristos, nimeni nu va mai avea ocazia să profite cu atâta uşurinţă de încrederea oamenilor şi să scape cu atâta abilitate de rigorile legii.

Din păcate, aceeaşi credulitate pe care o întâlnim la discipolii lui Jim Jones o întâlnim la marea majoritate a grupărilor eretice contemporane. Observând Secta Sinucigaşă, să luăm aminte la cei de aproape ai noştri care s-au lăsat înşelaţi de tot soiul de „maeştri” locali. Aceştia, chiar dacă nu pot sau nu vor să ucidă trupurile ucenicilor, le ucid sufletele şi le aruncă în focul iadului; şi, chiar dacă nu îndeamnă la sinucidere, sunt responsabili pentru cei care îşi iau vieţile ca urmare a unor greşite îndrumări spirituale. Cât despre cei care ajung în număr mare la spitalele de psihiatrie, ar trebui să ştim că nimic nu distruge mai repede un suflet decât astfel de „îndrumări” care poartă în ele şoaptele diavolului.

Masacrul din Guyana este analizat într-o mulţime de cărţi şi reviste. Înainte de a ne referi la el trebuie să insistăm asupra faptului că prezentarea acestui caz riscă să aducă o lumină favorabilă asupra grupărilor neopăgâne: pentru că liderii acestora pot demonstra „cu acte în regulă” că la ei nu au loc cele întâlnite în secta lui Jim Jones. Noi trebuie să ne ferim de cursa vrăjmaşului care vrea să recunoaştem diavolii numai dacă sunt negri. Să nu ne lăsăm înşelaţi de ceea ce se poate afla despre o anumită sectă numai din surse discutabile; căci, şi asta o dovedeşte suficient de clar „Templul

popoarelor", este foarte greu să treci de bariera de „cerberi" care păzesc secretele unei secte, cenzura fiind extrem de severă.

Să începem descrierea traseului spiritual al „Părintelui celor necăjiți". Jim Jones, născut pe 13 mai 1931 în cătunul Lynn din Indiana, a avut în tinerețe o experiență spirituală foarte variată. În Lynn existau o sumedenie de culte, şi Jones a trecut pe la toate. O vreme a fost apropiat de penticostali, iar apoi de metodişti. Considerând că are vocație pentru a deveni pastor, nemulțumit de ceea ce observa în celelalte comunități sectante, el a luat hotărârea să inițieze o biserică proprie.

La începutul carierei sale de predicator punea un mare accent pe problemele sociale, îndeosebi pe cea a egalității rasiale. În anul 1956 (cu puțin înainte de explozia contra-culturii hippy şi în plină frământare religioasă), Jones a inaugurat „Templul popoarelor". Sprijinit de soția sa Marceline, el a adoptat şapte copii, de rasă neagră, albă şi galbenă.

Ca „model spiritual" el a avut un şarlatan din Philadelphia, pe aşa-zis-ul Părinte „Divine" care îşi ținea discipolii într-o disciplină de fier. Urmându-i exemplul, Jones a introdus în „Templul popoarelor" un comitet de interogare care supraveghea ce se întâmpla în comunitate; el nu se sfia să folosească bătaia atunci când observa abateri de la regimul de viață pe care l-a impus cu meticulozitate.

Ceea ce îi atrăgea pe oameni la noua sectă era oferta de „vindecări minunate". Iată cum suna reclama făcută lui Jones: „Pastorul Jim Jones!... Incredibil!... Miraculos!... Uimitor!... O slujbă de Tămăduire Profetică Unică. N-ați mai văzut niciodată aşa ceva! Priviți Cuvântul Întruchipându-se în Prezența Voastră!

E mâna Domnului, în timpul fiecărei slujbe sunt eliminate tumori... În fața ochilor voştri ologii umblă, orbii văd! La fiecare slujbă, mulți dintre participanți sunt chemați în față şi li se spun amănunte intime (niciodată stânjenitoare) din viața lor pe care numai Dumnezeu o poate revela!

Hristos se arată prin cele mai precise revelații şi prin tămăduiri miraculoase la aceste servicii religioase ale slujitorului său Jim Jones! (...) Veniți să Vedeți Minunile Domnului Chiar Acum!" [26,74].

O asemenea ofertă era tentantă. Este oferta standard a stolului de păsări răpitoare care vrea să prindă suflete nevinovate. Jones afirma chiar că prin harisma sa a înviat din morți 43 de oameni: „Întrebare: Toate aceste învieri au avut loc în sânul bisericii (dumneavoastră)?

Jones: „Da, în sânul bisericii. Am avut un procentaj foarte bun, în ultimii câțiva ani n-am înregistrat nici o moarte printre cei de credința noastră." [26, 77]. Un fost discipol îşi aminteşte: „Jim promitea mereu că cine i se alătură nu va muri niciodată!" [26, 99].

Vorbele nu ar fi fost suficiente şi, aşa cum se întâmplă de cele mai multe ori, a fost nevoie de înscenarea unor minuni. Cea mai des invocată

tămăduire era izbăvirea de diferite tumori canceroase. Lucrurile se petreceau astfel: Jones întreba cine vrea să fie tămăduit, câte o bătrână ridica mâna, apoi era dusă la toaletă de soția lui Jim, Marceline, care când rămânea în toaletă cu bolnava se prefăcea că îi scoate de sub fustă „tumoarea" - de fapt erau măruntaie stricate de găină care miroseau urât. Bolnava, văzând „tumoarea", era convinsă că s-a vindecat, şi se întorcea în sală în aplauzele publicului.

Se mai foloseau şi alte trucuri, cum ar fi acela al folosirii unor femei care pretindeau că sunt oloage şi simulau că s-au vindecat pe loc. Astfel de „minuni" atrăgeau un public din ce în ce mai numeros, Jones având grijă să oprească orice încercare de demascare a înşelăciunii.

Rătăcirea lui era din ce în ce mai diabolică. Sfânta Scriptură era numită de Jones „cartea neagră"; în timp ce o călca în picioare striga: „Prea mulți oameni privesc spre asta în loc să privească spre mine" [26,63]. În spirit tipic new-age-ist, el declara: „Eu nu sunt creştin, eu sunt universalist" [26,72].

„Universalismul" lui Jones consta în disprețul față de Dumnezeu şi practicarea celor mai crunte orgii. În mijlocul congregației sale Jones declara că este singurul care are dreptul la viață sexuală, şi uneori poruncea discipolilor să jure că vor renunța la orice fel de relații sexuale. El decidea asupra întemeierii sau separării familiilor. Multe din cuvântările sale se refereau la viața sexuală, şi existau chiar predici maraton de câte şase ore despre astfel de subiecte. „Jim se specializase în a folosi problemele sexuale pentru a semăna discordie între oameni şi pentru a-i face să se simtă cât mai nenorociți" [26, 91], mărturisea o fostă discipolă.

Jones avea relații sexuale nu numai cu multe dintre discipolele sale, ci şi cu bărbați care se lăudau cu acest lucru. Unul dintre foştii săi discipoli, care în adolescență îi fusese victimă, recunoştea: „Adevărul este că îl veneram (...). Mi-era mai mult decât un tată. Aş fi fost în stare să-mi ucid, pentru el, părinții" [26, 89].

Jones a înființat chiar un Birou de căsătorii care reglementa orice gest al discipolilor, începând chiar de la ținutul de mână; unul dintre motivele inițierii acestui birou era de a îi convinge pe unii bărbați să se căsătorească cu femeile pe care el le lăsase gravide.

Deşi a fost arestat de Poliția din Los Angeles (în decembrie 1974), a scăpat fără să sufere pentru faptele sale; aşa scapă de multe ori cei care sunt „ocrotiți" de diavol.

„Templul popoarelor", care se afla în San Francisco, era păzit de cerberi înarmați. Acolo Jones a pus la cale unul dintre cele mai sadice mijloace de anihilare a personalității umane. Copiii erau maltratați groaznic de către nişte bătăuşi specializați în aceasta, sau erau supuşi la şocuri

electrice pentru a se „cuminți”. După astfel de terapii ei se întorceau repetând cuvintele: „Mulțumesc, Părinte! Mulțumesc, Părinte!” [26, 97].

Uneori câte trei sau patru indivizi săreau să îl pedepsească pe omul pe care Jones îl considera vinovat. Atâta violență surprinde; în puține grupări eretice s-au aplicat asemenea terapii, una dintre cele mai cunoscute fiind a lui Osho, Bhagwan Shree Rajneesh. Pentru acesta bătaia era unul dintre cele mai importante mijloace de elevare spirituală. Dacă cei care citesc cu încântare literatura „spirituală” pe care a scris-o Osho ar şti cât sadism se manifesta în ashram-ul său, ar avea anumite rezerve; dar, ca în majoritatea cazurilor, oamenii aleg o cale spirituală fără să ştie bine ce fac. Dacă pentru discipolii lui Osho bătaia era liber asumată, pentru discipolii lui Jones însă bătaia era o pedeapsă de care se fereau în permanență.

Datorită prizei pe care o avea la mase şi datorită campaniei de reclame care i se făcea, Jones avea multe legături cu oficialitățile. După ce a refuzat să facă parte din Comisia pentru Drepturile Omului, în anul 1977 a ajuns Preşedinte al Comisiei pentru locuințe. Dând importante sume de bani (pe care le strângea de la discipoli), el şi-a făcut relații în lumea politică pentru ca să nu ajungă acolo unde îi era locul: la închisoare.

De mare folos i-au fost numărul mare de scrisori pe care discipolii îl trimiteau ori de câte ori erau solicitați. Organizatorii unei reuniuni la care şi Jones fusese invitat să vorbească au primit mai mult de o sută de scrisori care elogiau discursul acestuia. Dar s-a constatat că scrisorile fuseseră expediate cu o zi înaintea reuniunii respective (manipularea opiniei publice prin scrisori nu este caracteristică numai lui Jones. Mulți dintre noii „maeştri” se folosesc de acest mijloc pentru a îndepărta diferitele bănuieli care planează asupra lor).

Vom trece acum la cea de-a doua etapă a vieții lui Jones, perioada petrecută în Guyana. Despre colonia ridicată în junglă de acesta, avocatul „Templului popoarelor” scria în 1977 că „tot ce am văzut acolo mă determină să spun că omenirea poate fi mândră de societatea care se ridică în Jonestown. Am văzut paradisul” [26,125]. Astfel de mărturii au avut rolul de a atrage un număr cât mai mare de oameni: câteva sute de oameni au emigrat, părăsind Statele Unite, pentru a ajunge în raiul terestru din America de Sud.

Motivul „raiului pe pământ” este clasic în literatura new-age, dar în timp ce acolo se susține că întreg pământul va deveni rai - şi asta datorită elevării spirituale a speciei umane - pentru Jones raiul trebuia găsit într-o zonă aflată departe de civilizație, departe de lumea căzută. De fapt trebuia găsit într-un loc în care riscul ca oamenii legii să afle ce se întâmplă să fie cât mai redus.

Contrar celor afirmate de avocatul „Templului”, o fostă discipolă definea colonia drept „iadul pe pământ” [26, 122]. Clima era foarte

fierbinte, şerpii veninoşi mişunau în voie, şobolanii se ascundeau peste tot. Atmosfera era potrivită pentru un film de groază. Cei care vroiau să se întoarcă la casele lor erau ameninţaţi cu repercursiuni dure.

În colonie viaţa era groaznică. Cei care nu se supuneau lui Jones erau chinuiţi şi aruncaţi în anumite carcere. Tratamentul violent la care îi supunea Jones era din ce în ce mai brutal.

Tatăl uneia dintre fetele din colonie, care era îngrijorat de veştile care veneau de acolo, a primit din partea acesteia următoarele rânduri liniştitoare: „Te rog, te rog mult, nu te lăsa impresionat de proasta publicitate care s-a făcut „Templului". Este absolut de necrezut că presa poate să publice asemenea minciuni murdare fără să i se întâmple nimic. Şi totuşi nu mă mir. E cert că o societate bazată pe inegalitate economică nu poate accepta prea uşor existenţa unei organizaţii care propovăduieşte egalitatea economică şi rasială. Indiferent ce cred ei, n-au să reuşească" [26,130]. Continuând cercetările, tatăl fetei a aflat că aceasta fusese obligată să semneze o scrisoare nedatată în care ameninţa că se sinucide, scrisoare pe care Jones ar fi folosit-o dacă ar fi trebuit să justifice dispariţia fetei.

Sinuciderea nu era un lucru străin pentru cei din colonie: la ordinul lui Jones discipolii făceau „exerciţii de sinucidere"; aceste exerciţii în care simulau că îşi pun capăt zilelor aveau rolul de a-i pregăti pentru cazul în care ar fi fost atacaţi de vreun duşman exterior.

În lumea civilizată ştirile despre tratamentul inuman la care erau supuşi coloniştii se înmulţeau. Deşi Jones a reuşit pentru o vreme să scape de controale, până la urmă - în anul 1978 - un congressman american, Leo J. Ryan, a reuşit să ajungă în colonie. Pentru încercarea sa de a face lumină în cazul „Jim Jones" a fost ucis de oamenii Templului. De multe ori cine vrea binele comunităţii îşi asumă un mare risc, şi acest congressman şi l-a asumat.

Venirea lui Ryan în colonie a însemnat pentru Jones începutul sfârşitului. Conştient că adevărul despre sectă va ieşi la iveală şi că nu mai are nici o şansă să rămână nepedepsit, Jones a cerut coloniştilor să se sinucidă. Într-un document extrem de relevant (caseta care conţine înregistrarea ultimelor momente din viaţa celor din colonie) se aude cum Jones îndemna la sinucidere colectivă: „«Daţi-vă viaţa cu demnitate! - zbiera Jones -, nu muriţi în chin şi în lacrimi. Isprăviţi cu istericalele!» Pe alţii îi apostrofa direct: «Mamă, mamă, te rog! (...) Dă-ţi viaţa împreună cu copilul tău! Aşa! În sfârşit eşti liberă! (...) Dacă tăceţi din gură nu doare. Nu-mi pasă câte ţipete auziţi! Moartea e de un milion de ori preferabilă acestei vieţi»" [26, 201].

În Guyana au fost găsite aproximativ nouă sute de cadavre. Nouă sute de oameni care au plecat spre „raiul pământesc" au aflat în locul

acestuia moartea. Cel care pretindea uneori despre sine că este reîncarnarea lui Iisus şi că deţine puteri divine s-a dovedit a fi un om diabolic; şi cei care l-au urmat au sfârşit groaznic.

Alain Woodrow observa că „nimeni n-a putut explica încă, în mod satisfăcător, metodele folosite de acest paranoic seducător, ce s-a bucurat de încrederea celor mai multe personalităţi politice, pentru a-şi fermeca discipolii în aşa măsură încât să fie gata să moară pentru el. S-a vorbit de fascinaţia stranie pe care o exercita asupra mulţimilor, despre damnaţiunea sexuală de care se folosea, de îndoctrinare, de maltratări corporale şi privaţiuni alimentare, dar misterul continuă să rămână” [26, 41].

Pentru un sociolog sau pentru un psiholog care nu ţine cont de lucrarea diavolului, misterul este imposibil de dezlegat. Dar orice om credincios observă în spatele „Templului popoarelor”, ca şi în cazul oricărei alte grupări eretice, manifestarea forţei de atracţie a diavolului.

Petru Berar, unul dintre cei care au cercetat „cazul Jones” constata cu surprindere că „niciodată în istoria modernă a religiilor nu a fost atât de rapidă şi de spectaculoasă, ca în cazul unora dintre noile mişcări creştine sectante, trecerea de la umilinţă la crimă; trecerea de la proclamarea simplităţii naturale a omului la cultura drogului şi a perversiunilor celor mai degradante; trecerea de la iubire şi cultul florilor la cele mai rafinate metode de manipulare a coreligionarilor, de şantaj şi terorism” [26,35].

Nu este un lucru plăcut să aflăm cum îşi bate joc vrăjmaşul de oameni ca noi. Poate că ne gândim că nimeni dintre cei pe care îi cunoaştem nu ar fi atât de naiv încât să se supună unui regim asemănător celui din „Templul popoarelor.” Dar oamenii sunt la fel de naivi ca acum câteva zeci de ani. Căci „Templul popoarelor” nu este o legendă a secolelor trecute; este un fapt real, petrecut foarte aproape de zilele noastre.

Jim Jones nu mai apare astăzi pe lista „maeştrilor” Noii Ere, iar faptele sale sunt blamate de liderii Vărsătorului. Dar aceeaşi putere a întunericului care l-a călăuzit pe Jones îi ajută pe aceştia să atragă sufletele în rătăcire. Oricum, „cazul Jones” a generat un anumit ecou în modul în care se manifestă ereziile. Jean Vernette observa că „datorită unanimei condamnări suscitate de sinuciderile în masă din Guyana, grupările apărute ulterior caută să devină mai puţin bătătoare la ochi şi să se «topească» în peisaj, adaptându-se funcţiunilor sociale asumate. De aici o mai mare dificultate în a le repera. Propaganda şi prozelitismul se desfăşoară sub acoperirea unor asociaţii educative, filantropice, culturale” [48, 117].

Este destul de greu a observa faptul că aceste asociaţii sunt susţinute de puterile întunericului. „Educaţie, filantropie, cultură...”- cuvinte mari. Şi tocmai de aceea diavolul se slujeşte de ele ca de un paravan. Dar în momentul în care educaţia, filantropia şi cultura sunt infestate de virusul

neopăgân, valoarea lor se reduce simțitor. Ba chiar rămân valori numai pentru admiratorii întunericului.

În fața puzderiei de oferte spirituale este bine să nu uităm un lucru: că atâta vreme cât ne ținem aproape de Biserică suntem pe calea mântuirii şi când ne îndepărtăm de ea ne apropiem de cel pentru care Jim Jones a fost doar o unealtă, ne apropiem de diavol.

„Hainele noi” ale rătăcirilor

„Religiile sunt atât de diferite şi teologii lor atât de feroci în credinţele şi convingerile lor încât apariţia unei religii mondiale este foarte dificilă. Dar această apariţie este mai aproape decât cred mulţi dintre noi şi asta din două motive. Mai întâi că certurile ideologice sunt îndreptate în principal asupra unor detalii şi al doilea că noua generaţie este fundamental spirituală, dar nu e interesată de teologie.” [39, 180]

- Alice Ann Bailey -

În ultima vreme se aud voci care consideră că „moda” neopăgână se apropie de sfârşit, şi că dacă fenomenul nu a fost combătut la timp, acum este prea târziu pentru aceasta. Această afirmaţie are cel puţin două puncte slabe. În primul rând, chiar dacă momentan febra intrării într-o Nouă Eră s-a diminuat, totuşi aceasta nu coincide cu o perioadă de declin pentru ideologia new-age-istă. Considerăm că schimbarea astronomică - şi implicit astrologică - care este socotită ca fundament al Noii Ere este doar un pretext prin care se motivează renaşterea păgânismului.

Trebuie repetată ideea că acum două mii de ani, când se consideră că am intrat sub semnul zodiacal al Peştilor, strămoşii astrologilor contemporani (cu excepţia celor trei magi de la Răsărit) nu s-au grăbit să anunţe intrarea în Noua Eră a lui Hristos. Faptul că astrologii au anunţat cu surle şi trâmbiţe numai sfârşitul Erei creştine, nu şi începutul ei, dovedeşte încă o dată că intrarea în Era Vărsătorului este doar un pretext folosit pentru justificarea înşelăciunii.

Chiar dacă momentan acest pretext a intrat într-un con de umbră nu înseamnă că înşelăciunea se află în declin. Se poate afirma fără şovăială că gândirea Noii Ere este una dintre cele mai mari provocări pe care le-a avut şi le are de înfruntat Biserica lui Hristos, fapt atestat de numărul din ce în ce mai mare de creştini care se implică într-o formă sau alta de practicare a „cultului” neopăgân. Câtă vreme va creşte numărul celor care merg la „doctori bioenergeticieni”, care fac yoga, care cred în reîncarnare sau consultă horoscopul, câtă vreme aceştia cred în vise sau în tot felul de „ghizi spirituali”, epidemia neopăgână este în plină expansiune. Aşa cum împăratul din povestea lui Andersen avea haine doar în minţile celor care i se supuneau orbeşte, aşa şi formele de înşelare new-age-istă sunt depăşite numai pentru cei incapabili să observe realitatea că rătăcirea şi-a schimbat numai formele, nu şi fondul.

Epidemia new-age-istă nu a apărut numai ca urmare a unei schimbări pe bolta cerească. Ea este rezultatul unui proces care a durat secole întregi, proces prin care diavolul a semănat în minţile oamenilor îndoiala faţă de învăţătura Bisericii şi a pregătit terenul pentru ca propovăduirea neopăgână să dărâme ceea ce a aşezat credinţa creştină. Aşa cum acum aproape două mii de ani Sfinţii Apostoli şi ucenicii lor au semănat seminţele dreptei-credinţe.

Faptul că asistăm la învierea păgânismului ar trebui să fie un semnal de alarmă pentru toţi creştinii, şi mai ales pentru arhiereii şi preoţii care poartă grijă de turma cuvântătoare. Motivul invocat de unii, cum că ar fi de ajuns să fie propovăduit cuvântul Evangheliei pentru ca ereziile să fie stârpite, este contrazis de istoria Bisericii.

Vedem că Sfinţii Părinţi nu s-au mulţumit să scrie despre rugăciune, despre virtuţi sau despre dobândirea vieţii veşnice, ci au scris un număr impresionant de texte antieretice. Dacă ei înşişi au considerat că este nevoie de o luptă intensă împotriva ereziilor de orice fel, noi avem datoria de a urma această luptă cu multă jertfelnicie.

Al doilea punct slab al afirmaţiei potrivit căreia este prea târziu pentru combaterea rătăcirii New-Age este următorul: între erezii există o legătură de rudenie strânsă, care se dovedeşte nu numai prin sursa lor comună – diavolul - ci şi prin ideile pe care le preiau ereziile mai noi de la cele mai vechi. Şi chiar dacă prin absurd epidemia new-age-istă s-ar fi sfârşit, combaterea ideilor neopăgâne ar fi fost de folos celor care s-ar confrunta cu noile forme de erezie.

Nu este greu de observat care sunt primii urmaşi ai gândirii New-Age; căci ei ne sunt indicaţi chiar de către autorii new-age-işti: sincretismul şi pluralismul religios (care plasează dreapta-credinţă pe picior de egalitate cu credinţele combătute de Sfinţii Părinţi), precum şi o formă de ecumenism care neagă cât se poate de subtil duhul Sfintei Scripturi şi al Sfintei Tradiţii, şi care în numele păcii pământeşti perverteşte învăţătura Mântuitorului Hristos, Fiul lui Dumnezeu care S-a întrupat pentru mântuirea noastră.

Numai creştinii Îl cunosc cu adevărat pe Dumnezeu. Celebra parabolă hindusă despre orbii care îl pipăie pe elefant conţine un dram de adevăr. Această pildă spune că „trei orbi s-au reunit într-o zi pentru a examina un elefant. Primul a atins piciorul animalului şi a spus: «Elefantul este precum un stâlp». Al doilea a palpat trompa şi a spus: «Elefantul este precum un ciomag». Al treilea om a palpat pântecul şi a declarat: «Elefantul este precum un vas mare». Apoi ei au început să discute despre acest subiect. Un trecător i-a întrebat care este motivul certei lor. Ei i l-au spus şi l-au rugat să-i arbitreze. Omul a declarat: «Nici unul dintre voi nu a văzut bine elefantul. El nu are aspectul unui stâlp, dar picioarele sale sunt ca nişte

stâlpi; el nu are aspectul unui ciomag, dar trompa sa seamănă cu un ciomag, el nu are aspectul unui vas, dar abdomenul său seamănă cu aşa ceva. Elefantul este o combinaţie a tuturor acestora: picioare, trompă şi pântec»” [64,86].

Tâlcuirea clasică a acestei parabole este că fiecare religie cunoaşte doar un aspect al divinităţii, şi că nici una nu poate pretinde că este superioară celorlalte. Dar de fapt credinţa creştină este - şi asta nu o înţeleg alţii - precum omul care are o vedere bună şi ştie să deosebească un ciomag de un elefant. Chiar dacă toate celelalte religii încearcă să Îl atingă pe Dumnezeu fiind „nevăzătoare”, nu înţeleg pe cine au în faţă.

Marele yoghin Ramakrishna susţinea că „omul care nu a atins iluminarea spune, în ignoranţa sa, că religia sa este cea mai bună şi singura adevărată. Dar când inima sa va fi luminată de adevărata cunoaştere, el îşi va da seama că dedesubtul tuturor acestor certuri între religii şi credinţe se găseşte Pura Existenţă, Pura Conştiinţă, Beatitudinea Absolută. (...) Dacă un om este plin de aspiraţie, indiferent ce religie va urma, ea îl va conduce la Dumnezeu, fie că este hindus, musulman, creştin sau vedantic. Da, fiecare om îl va găsi pe Dumnezeu dacă va fi sincer în căutarea sa spirituală. Există unii care se ceartă şi spun: «Pentru voi nu există nici o speranţă dacă nu o veţi adora pe Mama Kali.” Sau «Veţi fi pierduţi dacă nu veţi îmbrăţişa Creştinismul». A spune că o religie este adevărată şi că celelalte sunt false este o dovadă de dogmatism, şi este o atitudine greşită, căci diverse sunt căile care conduc la Dumnezeu!” [64,86].

Din păcate învăţăturile de acest gen au ecouri serioase. Iată mărturia decanului James Park Morton, slujitor la Catedrala Episcopaliană Sfântul Ioan Divinul din New York:

„La Rusalii am invitat principalul rabin din New York, abatele comunităţii Zen, un hindus - Satchitananda, un indian din America şi imamul şef al moscheii. Ne-am aşezat toţi în jurul altarului şi ne-am rugat pentru pace, fiecare în felul nostru. Pe urmă, am primit toţi împărtăşania. Unii membri din biserică mi-au zis: Dar cum puteţi să faceţi aşa ceva? Ei nu ştiu măcar ce primesc! Eu le-am zis: ei bine, nici eu nu ştiu de-adevăratelea ce primesc...” [24,83].

În armonie cu această poziţie reproducem mai jos un scurt fragment din descrierea unei slujbe care a creat multă confuzie printre creştini (slujbă alcătuită parcă după un „tipic” întocmit de Ramakrishna, slujbă care nu a avut nimic în comun cu duhul Sfintei Scripturi): „Cu evlavie treceau prin faţa icoanei Maicii Domnului, mulţi aprinzând chiar lumânări: ortodocşi, catolici, protestanţi, musulmani, budişti, şintoişti, câţiva cu religie nedeclarată, după cum şi atei convinşi (...) atmosfera din biserică era «ca un pod ce ducea de la pământ la cer», deşi unul se închina la Hristos, altul la Mahomed, altul la Budha...” [60,49].

Dacă ar fi trăit în zilele noastre sfinţii mărturisitori ai Bisericii, atunci ei ar fi făcut tot ce le-ar fi stat în putinţă pentru ca astfel de slujbe (care sunt urâciuni înaintea lui Dumnezeu) să nu aibă loc. Nimeni nu poate fi atât de făţarnic încât să spună că sfinţi precum Teodor Studitul sau Maxim Mărturisitorul ar fi participat la o slujbă nelegiuită de felul acesta; iar dacă sfinţii care sunt stâlpii Bisericii nu ar fi mers la o astfel de ceremonie neopăgână, atunci este firesc să punem la îndoială dreapta-credinţă a „ortodocşilor" care au făcut aceasta.

Există anumiţi clerici ce fac declaraţii care nu au nimic în comun cu duhul Sfinţilor Părinţi; afirmaţiile lor sunt combătute cu pricepere de către părinţii şi ierarhii care păstrează neschimbată învăţătura ortodoxă. Ca exemplu, afirmaţia potrivit căreia „valorizarea spirituală" dobândită într-o biserică şi cea dobândită într-o moschee stau pe picior de egalitate a primit de la Părintele Gheorghios Capsanis, egumenul Mănăstirii athonite Grigoriu, următoarea replică: „Eu personal mă îndoiesc profund că o biserică şi o geamie (sau o sinagogă sau orice alt lăcaş religios monoteist) pot conduce pe om la aceeaşi stare duhovnicească. Vreau să cred că astfel de fraze s-au rostit din greşeală şi că nu exprimă convingerile profunde ale acestor teologi, deoarece dacă ar exprima credinţa celor care le publică, îmi pare rău să spun, au căzut din credinţa creştină. Dar este nepermis să fie rostite astfel de cuvinte chiar din greşeală. Cu credinţa Bisericii nu ne jucăm. Cum este posibil ca într-o geamie unde se propovăduieşte Coranul cu toate rătăcirile lui, unde nu se cinsteşte şi nu se propovăduieşte credinţa în Dumnezeul Treimic, unde credincioşii nu se împărtăşesc cu Sfintele Taine şi nu primesc harul dumnezeiesc prin ele şi nu devin mădulare ale Trupului lui Hristos, cum pot ei să aibă aceeaşi stare duhovnicească cu ortodocşii dintr-o biserică în care se cinsteşte Sfânta Treime?" [60,49]. Este cât se poate de evident că lucrul acesta este cu neputinţă.

Nu trebuie să ne mire faptul că ierarhii care s-au îndepărtat de cugetul Bisericii au o poziţie dură faţă de cei care nu se îndepărtează de Sfânta Tradiţie. De-a lungul timpului, în afara anatemelor pronunţate de Biserică împotriva ereticilor au mai existat şi un alt fel de anateme: cele rostite de ereticii înşişi împotriva Sfinţilor Mărturisitori. Au existat ierarhi, şi chiar sinoade, care au stat împotriva adevărului şi i-au prigonit pe Sfinţii Părinţi, defăimând dreapta-credinţă.

Iată cum se îndârjeau împotriva Sfântului Ioan Damaschin (Mansur - după numele arab al bunicului) prigonitorii icoanelor, ierarhii adunaţi la Sinodul tâlhăresc din 754: „Anatema lui Mansur, cel cu nume rău şi cu gând saracinesc. Anatema lui Mansur, închinătorul icoanelor şi scriitorul de lucruri false. Anatema lui Mansur, insultătorul lui Hristos şi duşmanul imperiului. Anatema lui Mansur, învăţătorul nelegiuirii şi falsul tălmăcitor al Sfintelor Scripturi" [12,12].

Să observăm ce i-au reproşat ereticii Sfântului Ioan Damaschin: că este învăţător al nelegiuirii, că este insultător al lui Hristos, că răstălmăceşte Sfintele Scripturi şi că este duşman al imperiului. Acuzaţii similare sunt aduse de către cei înşelaţi de diavol creştinilor care apără Sfânta Tradiţie în vremurile noastre. Diavolul rătăcirii, prin uneltele sale, va face tot posibilul să convingă lumea că cei care stau împotriva rătăcirilor sunt „învăţători ai rătăcirii şi insultători ai lui Hristos”. Diavolul nu va ataca frontal, pentru că un astfel de atac ar fi uşor de observat de către credincioşi. Ci va ataca mişeleşte, sub aparenţa apărării adevărului.

Când în zilele noastre Părinţi cu viaţă sfântă (precum Părintele Serafim Rose de la Platina sau Părintele Cleopa Ilie) au fost acuzaţi că sunt fundamentalişti, extremişti sau chiar fanatici, cei care îi prigoneau se alăturau cetei care i-au prigonit pe Hristos şi pe mărturisitorii Săi. Dar oricât de mult rău s-ar abate asupra mărturisitorilor contemporani, chiar dacă ar fi anatemizaţi de sinoade tâlhăreşti, aceasta nu i-ar împiedica să ducă lupta cea bună. Ci dimpotrivă.

În ceea ce îi priveşte pe creştinii care merg în lăcaşurile altor religii sau în diferitele case de rugăciune ale ereticilor, auzind că acolo ar fi vreo prezenţă specială a lui Dumnezeu, că ar avea loc arătări sfinte (a Maicii Domnului sau a cine ştie cărui sfânt) sau că se fac minuni, aceştia cad în cursele înşelătoare ale diavolului care îi îndeamnă să alerge tocmai după un fantomatic folos duhovnicesc aflat în afara Bisericii. Sinodul local de la Laodiceea a hotărât că „nu se cuvine a primi binecuvântările ereticilor, care mai mult sunt absurdităţi decât binecuvântări” (Canonul 32). Fără să îşi dea seama, cei care caută Împărăţia Cerurilor urcând pe trepte lăturalnice nu vor ajunge mai repede la Hristos, ci doar la înşelătorul care caută să îi abată pe căile pierzării. Hristos ne dăruieşte prin Biserică toate binecuvântările cu putinţă, şi de aceea creştinii nu au nici un motiv să alerge după alte binecuvântări, oricât de „binecuvântate” ar părea.

În zilele noastre sporeşte numărul celor care, după cum scria Sfântul Ciprian al Cartaginei, „dispreţuind tradiţia lui Dumnezeu, introduc învăţături străine, inventate de oameni. Pe aceştia îi mustră Domnul şi-i ceartă în Evanghelia Sa zicând: «Călcaţi porunca lui Dumnezeu ca să stabiliţi tradiţia voastră». Această crimă este mai gravă decât cea săvârşită de unii apostaţi care totuşi căindu-se de greşelile lor se roagă lui Dumnezeu şi obţin iertare. Aceştia vin la biserică şi se roagă în ea; aceia luptă împotriva Bisericii” [56, 446]. Vocea celor care înlocuiesc predaniile înaintaşilor cu propria lor „tradiţie” este din ce în ce mai puternică. Noi vom afla lumina cea adevărată numai rămânând adânc înrădăcinaţi în Sfânta Tradiţie; numai aşa Îl vom putea primi în inimile noastre pe Dumnezeul Părinţilor noştri.

Iar atunci când ne este teamă că dacă vom păstra adevărul anumiți falşi păstori se vor ridica împotriva noastră, să ne aducem aminte de Sfântul Maxim Mărturisitorul, cel căruia i s-au tăiat limba şi mâna dreaptă pentru a nu mai propovădui dreapta-credință. La întrebarea lui Pyrhus, (fost patriarh al Constantinopolului, eretic monotelit): „Ce rău ți-am făcut, avva Maxim, eu şi cel dinainte de mine, că ne bârfeşti peste tot, învinuindu-ne către toți de erezie? Cine te-a cinstit şi te-a respectat aşa de mult ca noi, deşi nu te-am cunoscut față către față, din vedere?", Sfântul Maxim Mărturisitorul a răspuns: „Fiindcă, precum spui, şi Dumnezeu aude, ca să folosesc cuvintele tale, nimeni nu m-a cinstit şi respectat ca voi, disprețuind voi acum dogma creştină, am socotit că e un lucru îngrozitor să prefer cinstirea mea cinstirii adevărului" [28, 320]. Unde sunt acum episcopii plini de ură care l-au prigonit pe Sfântul Maxim? Unde sunt cei care i-au defăimat credința? Au pierit fără urmă. Dar pomenirea Sfântului Maxim rămâne în vecii vecilor. Mâna sa, tăiată de vrăjmaşii adevărului, scrie astăzi fără poticnire pe tablele vii care sunt inimile creştinilor. Să ne fie pildă Sfântul Maxim, şi împreună cu el toți drept-credincioşii mărturisitori.

Fără a fi îngăduitori cu rătăcirile, să ne dăm seama că şi noi purtăm o parte din vina celor care se îndepărtează de Biserică. Căci dacă noi i-am fi iubit mai mult, dacă i-am fi ajutat să înțeleagă cugetul Bisericii, dacă ar fi simțit din partea noastră înțelegerea de care aveau nevoie în momentele de tulburare, poate că nu ar mai fi făcut pasul greşit. Rătăcirea ar fi prins mai puține suflete.

Singurul mod prin care putem apăra dreapta-credință aşa cum se cuvine este prin cuvântul nostru şi prin trăirea după învățăturile Evangheliei. Nu putem lupta împotriva rătăcirii folosind duritatea sau vrăjmăşia, ci numai devenind biserici vii ale lui Dumnezeu. Numai slujind jertfelnic adevărul, atât cât ne stă în putință şi după cum o cer împrejurările, păstrând dreapta-socoteală dar şi râvna apărării celor sfinte, îi vom putea câştiga pe ceilalți. Dar dacă dorința noastră de a-i câştiga se mărgineşte la vorbe goale şi nu este însoțită de nevoință jertfelnică, atunci înseamnă că duhul mucenicesc al Bisericii ne este străin.

Părintele Dumitru Stăniloae spunea următoarele: „Poate astăzi ceva mai mult ca oricând, Hristos este negat. Atunci era ceva negat din El: nestorienii negau unitatea de persoană, monofiziții au negat umanitatea, arienii au negat egalitatea cu Tatăl, deci fiecare câte ceva. Dar astăzi se neagă peste tot Hristos. Şi asta ne somează să punem şi mai mult în lumină adevărurile Lui" [14, 182].

Arhiepiscopul Averchie Tauşev, unul dintre puținii ierarhi care au conştientizat apostazia din vremurile noastre, observa că „sub haina unei împărății înşelătoare, care arată minunat şi îi duce pe mulți în rătăcire, se arată, de fapt, pretutindenea o prigoană ascunsă împotriva creştinismului...

Această prigoană este mult mai primejdioasă şi mai înfricoşătoare decât prigoana făţişă, căci ameninţă cu adevărat să dea cu totul pierzării sufletele – ceea ce înseamnă moarte duhovnicească" [43, 21]. În această prigoană, ca în toate prigoanele anterioare, creştinii trebuie să mărturisească dreapta-credinţă cu mult curaj, oricât ar fi de greu.

Părintele Gheorghios Metallinos, referindu-se la chemarea dumnezeiască a creştinilor de a sta împotriva rătăcirilor de tot felul pe care le îmbrăţişează lumea modernă, constata că „mărturisirile individuale sunt cea mai teribilă împotrivire, deoarece presupun gândire obştească şi unitate a inimilor. Prin urmare refuzul, întru Hristos, al supunerii faţă de unele hotărâri îndreptate împotriva lui Dumnezeu, ca de pildă cele din perioada prigoanelor, constituie cea mai explozivă împotrivire. Să nu uităm că întotdeauna creştinii se împotrivesc cu Crucea, iar nu prin mijloace lumeşti. Reamintesc exemplul Sfântului Ioan Botezătorul. Protestul său împotriva nelegiuitului Irod a fost făcut în mod public, însă nu organizând „miting". Nu a organizat un protest de masă, adunări. Martiriul şi mărturisirea sunt prin urmare, de trebuinţă din partea fiecăruia dintre noi, individual. Şi acesta este cel mai straşnic cataclism, deoarece se face de către mulţi, deşi individual, şi generează un protest obştesc. Iar Cezarul de aceasta se temea, mai tare decât de mitinguri de protest" [50, 94].

Trebuie ca astăzi, când societatea ţine să se îndepărteze cu orice preţ de învăţăturile Mântuitorului Hristos, şi când diavolul ne pune înainte din ce în ce mai multe motive pentru a ne îndepărta de Biserică, să păstrăm aprinsă în inimile noastre flacăra dreptei credinţe, aşa cum au ştiut să o păstreze şi înaintaşii noştri: „Acest cojoc care-i pe mine acum e al meu. Dar dacă ar vrea să mi-l ia crăiasa, i-l dau. Cu aceste mâini şi aceste picioare şi cu tot trupul meu am lucrat zi şi noapte, ca să plătesc porţia. Ele sunt ale crăiesei şi dacă vrea să mi le ia nu am ce face. Dar nu am decât un suflet, pe care îl păstrez pentru Dumnezeu din cer şi nici o putere omenească nu-l poate îndoi" [4, 7]. Aşa a mărturisit unul dintre înaintaşii noştri în faţa comisiei desemnate de împărăteasa Maria Tereza pentru a-i trece pe ortodocşi la „catolicismul de rit bizantin". Cu aceeaşi demnitate ar trebui să răspundem şi noi dacă ni s-ar cere să renunţăm la predaniile Sfinţilor Părinţi pentru a îmbrăţişa orice altă formă de credinţă religioasă.

Iar când Cezarii veacului acesta îşi arogă atribuţii pe care nu le au, să le stăm înainte aşa cum Sfântul Teodor Studitul a stat în faţa Cezarului din vremea sa, Leon Isaurul:

„În Biserică Dumnezeu i-a pus pe unii apostoli, pe alţii prooroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători, spre desăvârşirea sfinţilor." (Efes. 4, 11-12). Apostolul n-a zis: «pe alţii împăraţi». Ţie, împărate, ţi s-a încredinţat să cârmuieşti treburile cetăţii, să te ocupi cu afacerile lumeşti şi operaţiile militare. Cu acestea să te îndeletniceşti, iar cele bisericeşti lasă-le

în seama păstorilor şi dascălilor, după cum învață şi apostolul. Iar de nu, să ştii că nu vom asculta de învățătura care este potrivnică credinței noastre drept măritoare, chiar dacă ar fi adusă de către un înger din cer. Deci, cum să te ascultăm pe tine, om trupesc şi supus putreziciunii?" [37, 17].

Să nu trecem cu vederea nici faptul că, în scopuri înşelătoare, conducătorii lumeşti nu au şovăit să pretindă că faptele lor stau sub binecuvântare dumnezeiască. „Ne rugăm Domnului nostru ca El să continue să ne binecuvânteze în lupta noastră pentru libertate"; „Credem că vom câştiga binecuvântarea Conducătorului Suprem... Domnul Dumnezeu ne-a dat aprobarea Sa pentru lupta noastră. El va fi cu noi... în viitor"; „Ne vom pune şi în acest an toată puterea în slujba națiunii noastre. Numai atunci putem... să ne rugăm Domnului Dumnezeu ca El să ne ajute aşa cum a făcut-o întotdeauna" [23, 244]. Afirmațiile de mai sus îi aparțin lui Adolf Hitler, „credinciosul" dictator. De câte ori primim mesaje similare de la conducătorii lumeşti, să le primim cu o reținere justificată.

În discursul de deschidere a Conferinței Universale pentru Pace ținută la Universitatea Spirituală Mondială, Robert Muller, secretar general adjunct al Națiunilor Unite afirma: „A venit timpul să obținem pacea pe planeta noastră... Charta Națiunilor Unite trebuie să fie completată cu o chartă de legi spirituale... Eu cred că problema noastră este că am uitat de evoluția noastră cosmică şi destinul nostru spiritual" [24,61].

În momentul în care conducerea lumească consideră că este momentul să se implice şi în problemele spirituale, anormalul vrea să fie primit drept normal. Urmând Sfântului Teodor Studitul, să judecăm cu mare atenție rătăcirile duhovniceşti ale Cezarilor contemporani, fără însă a-i judeca şi pe ei înşişi. Biserica ne învață să îi iubim pe păcătoşi, dar să urâm păcatul în care aceştia au căzut. Astfel nici nu vom călca porunca de a nu-i judeca pe ceilalți, dar nici nu vom neglija răspândirea rătăcirilor .

„Să avem încredere în Tradiție - ne îndeamnă Cuviosul Părinte Paisie Aghioritul. Astăzi, din păcate, a intrat politețea europeană şi vor să facă «binele». Vor să arate superioritatea, dar în cele din urmă merg spre a se închina diavolului celui cu două coarne. «Să existe o religie» - îți spun, şi le nivelează pe toate. Au venit la mine unii şi mi-au spus: «Toți cei care credem în Hristos, să facem o religie». Asta este ca şi cum am lua aur de atâtea carate şi toate cele ce au fost separate de el, şi să le amestecăm din nou şi să facem una. Este corect să le amestecăm iarăşi? Întrebați un aurar: E bine să amestecăm zgura cu aurul? S-a dus atâta luptă ca să strălucească dogma. Sfinții Părinți au ştiut ceva atunci când au interzis legăturile cu cel eretic. Dar astăzi spun: "nu numai cu cel eretic, dar şi cu budistul şi cu închinătorul la foc şi cu închinătorul la diavol să ne rugăm. Trebuie ca şi ortodocşii să se afle la rugăciunile şi conferințele lor. «Este o prezență».

Ce prezență? Le rezolvă pe toate cu rațiunea şi justifică cele ce nu se pot justifica. Duhul european crede că şi problemele duhovniceşti pot intra în Piața Comună... ." [32,321].

Ca o confirmare în plus a faptului că problemele teologice nu se pot rezolva la astfel de conferințe, reproducem un pasaj din *„Moartea unui Guru"*, autobiografia unuia dintre cei mai celebri hindu şi care s-a lepădat de credința strămoşilor săi pentru a-L cunoaşte pe Hristos. Rabbi Maharaj redă indignarea unui pastor elvețian, indignare pricinuită de mărturia celui convertit despre incompatibilitatea dintre credința creştină şi celelalte religii:

„Eu am fost misionar în India timp de 20 de ani şi am văzut indianul venerându-şi dumnezeul lui de piatră. Eu cred că atunci când indianul se închină idolilor lui, el se închină Dumnezeului Bibliei. Nu ajutați cu nimic la stabilirea înțelegerii de care avem nevoie între religii afirmând că există diferențe atât de drastice!".

„Domnule reverend, - a răspuns Rabbi Maharaj, eu am fost indianul acela care s-a închinat la dumnezei de piatră. Astăzi eu mă închin Dumnezeului Bibliei şi cred că sunt în măsură să vă spun că nu sunt unul şi acelaşi - sunt două lumi total diferite" [27, 233] (deşi Rabbi Maharaj nu a reuşit să cunoască Biserica lui Hristos, convertirea sa introducându-l în spațiul neoprotestant, totuşi mărturia sa este destul de elocventă. Citirea Sfintei Scripturi i-a fost de ajuns pentru a înțelege cât de rătăcite sunt credințele orientale).

„Puteți spune unui budist, unui musulman sau unui hindus: «Eu cunosc pe Dumnezeu, am o comuniune de rugăciune cu El», nu aveți însă nici un drept să le spuneți: «Voi nu aveți comuniune cu Dumnezeu», sau că ei au o comuniune de rugăciune cu demonii, cum mi-a spus cineva aici. Nu este adevărat" [10, 68]. Aceasta este părerea unui ierarh care se străduieşte să trăiască după poruncile Evangheliei, dar care nu şi-a însuşit cugetul Bisericii. Departe de a fi în armonie cu părerea acestuia, Sfânta Scriptură ne spune clar că „toți dumnezeii păgânilor sunt nimic" (I Paralip. 16, 26), şi budhismul sau hinduismul sunt păgânism integral, fără nici un pic de altoi. Despre Sfântul Apostol Pavel citim în Faptele Apostolilor că era un aprig duşman al credințelor păgâne, că „duhul lui se îndârjea în el, văzând că cetatea este plină de idoli" (Faptele Apostolilor 17, 17). Oare vreunul dintre ucenicii săi, sau vreunul dintre ucenicii Domnului Însuşi, ar fi îndrăznit să spună că este un lucru rău să aperi adevărul şi să loveşti în rătăcire? Bineînțeles că nu.

Iată ce spunea Preasfințitul Antonie de Suroj: „într-o conversație cu el (Vladimir Lossky n.n.), mi-a spus că nu poate exista nici un fel de cunoaştere a lui Dumnezeu în hinduism. Întors acasă, am copiat opt pasaje din Upanişade („scripturi hinduse" n.n.), am revenit la el şi i-am spus:

«Vladimir, uite ce am pățit! De obicei, când citesc Părinții Bisericii, îmi scot pasajele care îmi plac, înscriind şi numele autorilor. Am însă opt pasaje la care n-am trecut numele autorilor şi nu mi-i pot aminti». Mi le-a luat şi în câteva minute a scris în dreptul lor numele: Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Vasile, Sfântul Grigorie. I-am spus atunci că toate fragmentele erau din Upanişade" [10,68].

Faptul că marele teolog Vladimir Lossky s-a înşelat în privința unor citate nu dovedeşte faptul că dreapta-credință se înrudeşte cu păgânismul hindus. Nu se poate contesta că în religiile precreştine existau anumite fărâme de adevăr, dar aceste rămăşițe nu erau mântuitoare. Mai mult decât atât, chiar dacă religiile precreştine s-ar fi ridicat la înălțimea Legii Vechi, tot nu ar fi fost de ajuns pentru ca urmaşii lui Adam să se mântuiască. A fost nevoie ca Fiul lui Dumnezeu să se întrupeze. Şi oricât de mult ar semăna opt sau mai multe fragmente din Upanişade cu scrierile Sfinților Părinți, hinduismul nu are nici o legătură cu Hristos. Să luăm aminte ca nu cumva din cauza unor asemănări superficiale să ne rupem de Biserică şi să devenim părtaşi rătăcirii.

Atunci când diavolul dă târcoale creştinilor face tot posibilul pentru a ascunde incompatibilitatea dintre cele două lumi, dintre spațiul adevărului şi cel al întunericului. Dacă un hindus îmbrăcat în sari tradițional ar apărea în fața unui creştin şi ar încerca să îi vorbească despre erorile credinței creştine, atunci şansele de a-l converti la hinduism ar fi foarte mici. De aceea fețele rătăcirii sunt cât se poate variate, şi țin cont de caracteristicile precise ale tuturor categoriilor sociale în care vor să se răspândească.

Concepția potrivit căreia cei care se deschid față de practicile orientale sunt tineri drogați care nu au nici un rost în viață este depăşită. Observăm că aceste practici atrag ca un magnet oameni cu cele mai diferite pregătiri profesionale, din toate clasele sociale. De la oameni de ştiință şi până la prostituate, de la doctori şi până la politicieni, cameleonul ereziei este în acțiune, schimbându-şi neîncetat culoarea.

În general, indiferent de nivelul intelectual, mare parte dintre oameni nu cunoaşte învățătura Bisericii decât în mod superficial. Ei ştiu să se ferească de un maestru care spune răspicat: „Calea Bisericii este pierzătoare, numai calea mea este bună." Dar față de maeştrii care încearcă să pună în valoare „esența creştinismului", față de cei care recomandă pelerinajele la mănăstiri şi citirea unor anumite cărți religioase sau practicarea rugăciunii lui Iisus, față de cei care îndeamnă la postire sau la spovedanie şi împărtăşire, rezistența este aproape nulă. Diavolul speculează neştiința oamenilor şi profită de tendința lor de a porni pe calea către Dumnezeu.

Astfel cei înşelați de curentele neopăgâne sunt lipsiți de posibilitatea de a lua în serios avertismentele venite din partea celorlalți creştini, căci se

întreabă: „Dacă înainte nu făceam atâtea şi atâtea lucruri bune, pe care le recomandă şi Biserica, cum să cred acum că mă aflu în rătăcire?”

De fapt toate aceste lucruri bune, atâta vreme cât nu sunt însoțite de dreaptă-credință, nu au valoare. Ereticii pot face tot binele din lume, câtă vreme refuză conştient adevărul Bisericii, tot în iad se duc. Cât îi priveşte pe cei care se află în rătăcire, deşi sunt convinşi că merg pe drumul Bisericii, poate că măcar în ceasul de pe urmă se vor pocăi, şi la Înfricoşătoarea Judecată Dumnezeu se va milostivi de ei.

Totuşi, cei care cred că este de ajuns propria lor convingere că se află pe calea Evangheliei, şi nu vor să primească sfaturi de la preoții Bisericii, să ia aminte că mulți dintre marii eretici au ajuns în chinurile veşnice pentru că „adevărul” pe care îl apărau era minciună. Mulți eretici au murit convinşi că adevărul este de partea lor. Şi de aceea, atunci când şi-au dat viața ca să apere rătăcirea, moartea lor nu a fost încununată de Hristos.

Sinodul de la Laodiceea a hotărât că „nici un creştin nu se cuvine să părăsească pe martirii lui Hristos şi să se ducă la pseudo-martiri adică la ai ereticilor, sau la cei ce mai înainte au fost eretici; căci aceştia sunt străini de Dumnezeu. Deci cei ce se vor duce la dânşii să fie anatema” - (Canonul 34).

Sfântul Ciprian al Cartaginei a spus că „asemenea oameni, chiar dacă au fost ucişi în numele credinței lor, nu-şi vor spăla nici cu sânge greşelile lor. Vina dezbinării e gravă, de neiertat, şi suferința n-o poate purifica. Nu poate fi martir cel ce nu este cu Biserica. (...) Nu pot rămâne cu Dumnezeu cei ce nu vor să fie uniți cu Biserica lui Dumnezeu. Chiar dacă vor arde pe rug sau vor fi dați fiarelor sălbatice, aceea nu va fi coroana credinței, ci pedeapsa trădării, şi nu sfârşitul glorios al celui cu virtute religioasă, ci moartea din disperare. Unul ca aceştia poate fi ucis, dar nu poate fi încoronat. Mărturiseşte că e creştin, ca şi diavolul care adesea minte că e Hristos, căci Însuşi Domnul ne atrage luarea-aminte şi zice: „Mulți vor veni în numele Meu spunând: Eu sunt Hristos, şi pe mulți vor înşela.” După cum el nu e Hristos, chiar dacă înşeală cu numele, la fel nu poate fi creştin cine nu rămâne în Evanghelia lui Hristos şi a adevăratei credințe.” [56, 444].

Şi dacă nu sunt vrednici de cinstire martirii ereticilor, însemnă că nici martirii neopăgânilor nu sunt mai presus (deşi sunt promovați deseori ca exemple de râvnă pentru adevărata credință). Diavolul a văzut cât de mult a rodit sângele martirilor creştini, şi a vrut să înşele lumea prin proprii săi martiri, numiți de către Sfinții Bisericii drept „minciuno-martiri”.

Religia Baha'i (care este religie şi nu doar credință religioasă cum se susține de obicei), se mândreşte că aproape 20.000 de discipoli ai Profetului lor, Bab, au fost ucişi pentru credința lor: „Victimele Babii (ucenicii lui Bab n.n) erau introduse în gura unui tun şi zvârlite afară asemenea unei ghiulele. Unii Babi erau tăiați în bucăți cu topoare şi săbii, alții erau duşi la

locul execuției cu lumânări aprinse înfipte în rănile de pe trupurile lor" [67, 9]. Oricât de mare ar fi fost suferințele îndurate de aceşti „minciuno-martiri", să nu cădem în greşeala pe care au făcut-o cei care, impresionați de acestea, au părăsit credința creştină pentru a trece la apostazia de tip baha'i.

Şi dacă Sfinții Părinți ne-au învățat că „martirii" ereticilor nu sunt martiri, că cei care îi cinstesc pe cei care nu sunt vrednici de cinstirea cuvenită sfinților mucenici stau sub osânda anatemei, noi trebuie să înțelegem încă un lucru: dacă nici măcar „martirii" eretici nu trebuie să ne fie modele, înseamnă că nici un eretic nu trebuie luat ca exemplu pentru virtuțile sale, chiar dacă ar fi gata să îşi dea viața pentru credința sa.

A aprecia un eretic pentru că ține posturi aspre înseamnă a nega puterea vrăjmaşului de a-i întări pe cei care sunt rupți de Biserică. A aprecia liniştea sufletească a unui eretic însemnă a pierde din vedere că aceasta e dată de diavol tocmai pentru a da impresia unei sporiri duhovniceşti şi este foarte diferită de liniştea adevărată pe care o dăruieşte Dumnezeu fiilor Bisericii. A aprecia faptul că un eretic îmblânzeşte animalele sălbatice prin „blândețea" sa înseamnă a uita prea uşor că la fel de simplu le îmblânzeşte orice vrăjitor renumit, chiar dacă nu are o blândețe asemănătoare.

Oamenii au tendința de a judeca superficial lucrurile de acest gen, şi responsabilitatea pentru această situație o poartă mai ales mass-media. Demonii care folosindu-se de mass-media deturnează atenția oamenilor de la lucruri duhovniceşti şi o canalizează asupra a tot felul de subiecte pătimaşe au în problemele spirituale rolul de „mare manipulator". Dacă de exemplu un bioenergetician este lăudat pe câteva posturi de televiziune şi câteva ziare îi prezintă vindecările, omul obişnuit are tendința să îl aprecieze. „E, hai că nu o fi dracul chiar atât de negru. De ce zice Biserica că astfel de oameni folosesc puterile întunericului? Uită-te la el ce om civilizat este, ce frumos vorbeşte, ce bine arată. Şi mai face şi multă milostenie, ba chiar pe oamenii săraci îi tratează gratuit..."

Astfel de replici se aud nu de puține ori prin familiile „creştine". Ele vin oarecum firesc, dacă ținem seama de atacul dezlănțuit asupra dreptei-credințe; asalt pentru care mass-media este cel mai bun mijloc de propagandă. Pe tarabele de ziare găsim şi cărți eretice. În librării standurile sunt pline de literatură neopăgână, iar cărțile creştine abia se văd. La radio şi televiziune, tot felul de „inițiați" vin să vorbească despre calea spre Dumnezeu, iar atunci când preoții vor să răspundă anumitor provocări li se atrage atenția că nu au dreptul la manifestări „extremiste". În zilele noastre cei care vor să apere învățătura Bisericii de erezii sunt etichetați drept fundamentalişti şi sunt denigrați în fel şi chip. Dar dacă ne vom uita în Viețile Sfinților vom vedea că mărturisirea adevărului nu a fost răsplătită

cu aprecieri, ci cu jigniri şi prigoniri de tot felul. De aceea nu trebuie să ne mire că societatea contemporană nu îngăduie să îi fie dărâmaţi idolii îmbrăcaţi în veşminte ademenitoare (cum ar fi „egalitatea credinţelor religioase"). Astăzi cei care vor să apere învăţătura Bisericii îşi asumă riscul de a fi chemaţi în arenele Romei contemporane, pentru a fi judecaţi în văzul celor însetaţi de „pâine şi circ".

Să nu fim şovăielnici în apărarea credinţei văzând cum oameni „de valoare" consideră mărturisirea adevărului Bisericii drept fundamentalism sau fanatism (cuvinte asemănătoare au auzit şi sfinţii mărturisitori ai lui Hristos). Să nu credem că în tribunele Romei păgâne erau numai oameni simpli, însetaţi de spectacole sângeroase. Nu, erau şi oameni de prestigiu, cu funcţii de conducere importante, precum şi oameni de cultură care savurau martirizarea creştinilor pe care îi considerau duşmani şi cărora le dispreţuiau credinţa în Dumnezeu.

Ceea ce n-au înţeles prigonitorul împăratul Nero şi cei dimpreună cu el, care i-au condamnat la moarte pe creştini, acuzându-i pe nedrept că au dat foc Romei, este faptul că în orbirea lor au spus o sămânţă de adevăr.

Da, înaintaşii noştri creştini au dat foc Romei. Da, credinţa noastră a aprins focul duhovnicesc care a nimicit Roma păgână şi a schimbat lumea. Iar focul acesta nu este altceva decât o viaţă de apărare a adevărului, o viaţă de rugăciune, o viaţă de nevoinţă, o viaţă de sfinţenie. Iar dacă Roma de altădată vrea să renască din propria cenuşă, ca o pasăre Phoenix, să audă glasul Apocalipsei care mărturiseşte că învierea păgânismului este trecătoare. Pentru că Cel Ce a biruit cu adevărat moartea, cu moarte pe moarte călcând, Hristos Dumnezeul nostru, va nimici la vremea potrivită această pasăre Phoenix, şi cenuşa ei va rămâne pentru vecie în adâncurile iadului.

Nimeni dintre noi nu ştie cât timp va mai trece la până la nimicirea definitivă a Romei care se află în plină renaştere. Dar până ce Hristos o va nimici în întregime trebuie să ştim că avem chemarea de a-i da foc, aprinzându-ne torţele de la cele ale înaintaşilor noştri.

Să rânduiască Bunul Dumnezeu ca cei care au păstrat şi păstrează cu curaj dreapta-credinţă, care ori de câte ori au căzut s-au ridicat, cei care în arenele duhovniceşti ale istoriei apără învăţătura lui Hristos, să se învrednicească să ajungă în Împărăţia Cerurilor, lângă mărturisitorii care neîncetat Îl laudă pe Dumnezeu, şi Îl vor lăuda până la sfârşitul veacurilor.

„Post - scriptum”

„Orice vă scriu să judecați şi să analizați în funcție de ceea ce spun Sfinții Părinți şi dacă concordă atunci să-mi primiți îndrumările” [60, 52].

- Preacuviosul Arhimandrit Justin Popovici -

Cartea de față nu este o carte care să vorbească despre frumusețile credinței creştine, despre calea prin care Îl chemăm pe Dumnezeu să Se sălăşluiască în inimile noastre. Este o carte oarecum tristă, care vorbeşte despre lucrările pierzătorului de suflete. Dar este o carte de folos pentru orice creştin care are rude, prieteni sau cunoştințe atinse de virusul întunecat. Avem datoria de a încerca, cu foarte multă delicatețe, să îi apropiem de Biserică şi să îi convingem să se lepede de păcatul urât mirositor al ereziei.

Nădăjduiesc că am reuşit să pun în evidență măcar o mică parte din seria de rătăciri pe care diavolul le înmulțeşte fără încetare; că alții vor continua lupta împotriva neopăgânismului cu mai multă iscusință şi cu mai multă înțelepciune.

Cerându-vă iertare pentru greşelile datorate neputinței mele, îndrăznesc să vă rog să mă pomeniți şi pe mine în rugăciunile voastre ca, prin scrisul meu, Dumnezeu să îmi ajute să mărturisesc fără poticneală celor rătăciți adevărul dreptei-credințe.

Poate că unii dintre cei care au citit această carte au găsit-o prea dură; cei care nu au o cultură patristică temeinică pot fi de părere că am greşit fiind atât de aspru. Aceştia ar găsi prilej de sminteală atât în anatemele date de Sfintele Sinoade, cât şi în textele antieretice ale Sfinților Părinți. Dacă ar ajunge să conteste acrivia Sfinților Părinți s-ar asemăna cu episcopii nevrednici care l-au prigonit pe Sfântul Nicolae al Mirelor Lichiei pentru că l-a pălmuit pe ereticul Arie.

Ştiu că nu a fost civilizat ceea ce a făcut Sfântul Nicolae, ştiu că dacă ar fi trăit astăzi toată mass-media ar fi repetat la nesfârşit hule împotriva sa. Dar mai ştiu şi că, atunci când se afla în închisoare, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i-a dăruit în chip minunat Sfântului Nicolae un omofor, ca răsplată pentru râvna sa.

Nu ştiu dacă Sfântul Nicolae, trăind în zilele noastre când credința multora s-a răcit, l-ar mai fi pălmuit pe Arie. Dar ştiu cu siguranță că pentru a apăra Biserica de orice erezie ar fi propovăduit adevărul cu toată puterea sa, punându-şi chiar viața în primejdie pentru aceasta.

Eu, nevrednicul, nu am nici curajul, nici înțelepciunea şi nici harul Sfinților Părinți. Dar fiind creştin ortodox nu am putut să tac văzând cum

este călcată în picioare învăţătura lui Hristos. Şi cred că dacă aş fi apărat credinţa altfel decât au făcut-o înaintaşii noştri, dacă aş fi folosit numai formule de curtoazie (specifice păcii lumii acesteia), atunci aş fi fost vrednic de osândă veşnică, ca un prigonitor al adevărului şi duşman al Sfintei Tradiţii. Dar aceasta nu o doresc nimănui.

Nădăjduiesc că am reuşit să arăt câte ceva din trăsăturile ereziilor contemporane şi să arăt cum le stă împotrivă Sfânta Tradiţie. Pentru credinţa ortodoxă nici un păcat nu este mai mare decât îndepărtarea de adevăr. Un bătrân din vechime îi spunea ucenicului său: „Ţi-e mai de folos să nu rămână în ţinutul acesta femeie desfrânată la care să nu te duci, decât să tăgăduieşti că te închini Domnului nostru Iisus Hristos şi Maicii Lui" [55, 160]. Aceste cuvinte, fără să fie un îndemn la desfrâu, sunt o mărturie a conştiinţei dogmatice a stâlpilor Bisericii. Cel căzut într-un păcat se poate pocăi, ştie că în Biserică poate afla ridicare grabnică, dar cel care moare nevrând să se lepede de erezia sa, oricât de curat ar trăi, tot în iad se duce.
„Se spunea pentru Avva Agathon că s-au dus la dânsul, auzind că are dreaptă şi mare socoteală. Şi vrând să-l cerce pentru a sa mânie, i-au zis lui: «Tu eşti Agathon? Am auzit despre tine că eşti curvar şi mândru». Iar el a zis: «Ei bine, aşa este». Şi i-au zis lui: «Tu eşti Agathon bârfitorul şi clevetitorul?» Iar el a zis: «Eu sunt». Au zis iarăşi:« Tu eşti Agathon ereticul?» Iar el a răspuns: «Nu sunt eretic». Şi l-au rugat pe el zicând: «Spune-ne nouă, pentru ce atâtea câte ţi-am zis ţie le-ai primit, iar cuvântul acesta nu l-ai suferit?» Zis-a lor: «Cele dintâi asupra mea le scriu, căci este spre folosul sufletului meu. Iar cuvântul acesta, eretic, este despărţire de Dumnezeu şi nu voiesc să mă despart de Dumnezeu. Iar aceia auzind, s-au minunat de dreapta lui socoteală şi s-au dus zidiţi, adică folosiţi». [55,78].
Să rânduiască Bunul Dumnezeu ca cei care vor citi această carte să rămână statornici în dreapta credinţă, să înţeleagă felul în care vrăjmaşul întinde cursele ereziei şi să îi ajute şi pe „fiii risipitori" să se întoarcă acasă. Oricât de mare ar fi căderea lor, Hristos îi aşteaptă cu braţele deschise. Şi dacă vieţuirea noastră ar fi curată şi sfântă, şansele ca ei să se întoarcă ar fi mult mai mari.

„Slavă lui Dumnezeu că atunci când am venit eu în Neocezareea la episcopie, numai şaptesprezece creştini am aflat, toată cetatea fiind idolatră, iar acum, mergând către Dumnezeu, rămân atâţia necredincioşi câţi credincioşi s-au aflat întâi, căci acum toată cetatea este a lui Hristos" [58, 322], spunea Sfântul Grigorie al Neocezareei, marele făcător de minuni, înainte de a trece la Domnul.

Cu cât mai mare va fi credinţa noastră, cu cât mai mare va fi dragostea noastră şi cu cât mai jertfelnică va fi rugăciunea noastră pentru cei căzuţi, cu atât mai mari ar fi şansele ca ei să se întoarcă. Să înţelegem că Dumnezeul în care credem noi este Dumnezeul Părinţilor noştri, şi aşa cum

i-a întors pe ereticii din vremea Sfântului Grigorie îi poate întoarce şi pe cei din zilele noastre.

Să facem tot ce ne stă în putință pentru a-i apropia de Hristos, având în sufletele noastre cuvântul care zice că „în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință.” (Luca 15,7)

Închei cu un gând pe care îmi este greu să îl țin numai în inima mea: „Îți mulțumesc, Preadulce Iisuse, pentru marele dar pe care mi l-ai făcut, arătându-mi frumusețea Bisericii Tale. Nu este bucurie mai mare decât a fi creştin, de a merge pe calea mântuirii ocrotit de Preacurata Ta Maică şi de toți îngerii şi sfinții.

Iartă-mă, Dumnezeule, iartă-mă pentru toate rătăcirile şi pentru păcatele mele cele multe. Dacă nu ai fi venit în întâmpinarea mea, acum eram într-un templu păgân sau poate m-aş fi sinucis dacă învățătorul meu mincinos mi-ar fi cerut aceasta. Iartă-mă, iartă-mă, iartă-mă, Iubitorule de oameni.

Şi cheamă-i la Tine, Fiule al lui Dumnezeu, şi pe toți cei care se află în erezie. Ştiu că i-ai primit la Tine nu numai pe bețivii şi desfrânatele, nu numai pe drogații sau homosexualii care s-au pocăit de păcatele lor, ci şi mulțimea de eretici şi chiar pe vrăjitoarele care s-au lepădat de credințele lor necurate. Întoarce-i la Tine, Doamne, pe cei rătăciți în orice chip, ca să nu mai trăiască înşelați de diavol, ca să nu cunoască veşnicele chinuri ale iadului.

Ca să cunoaştem cu toți că Tu eşti Calea, Adevărul şi Viața şi la Tine este singura noastră scăpare şi împlinire. Amin.”

GHIVECI CU AROMĂ NEW-AGE-ISTĂ[4]

„Credeți-mă, fiilor, că nimic altceva n-au făcut schismele și ereziile în Biserică decât să nu mai iubim pe Dumnezeu și să nu ne mai iubim unii pe alții”.

- din Limonariu [55,79]

Despre pacea acestei lumi

Justificând prezența vracilor şi chiar a închinătorilor la foc la Adunarea inter-religioasă de la Assisi din 1986, Papa Ioan Paul al II-lea, personalitate marcantă a mişcării ecumenice, a afirmat că „provocarea obținerii păcii este mai importantă decât toate deosebirile religioase” [23, 145]. În acelaşi spirit un călugăr budist observa că „unitatea religioasă promovată de Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea şi aprobată de sfinția sa Dalai Lama nu este un scop care poate fi atins imediat, dar ar putea veni o zi când dragostea şi compasiunea, pe care atât Budha, cât şi Cristos le-au predicat aşa de elocvent, vor uni lumea într-un efort comun de a salva omenirea de la o distrugere fără sens, conducând-o spre lumina în care credem cu toții” [23, 144]. Dar în ce lumină cred cu toți? Să mai fie vreo altă lumină de care tradiția ortodoxă nu a avut cunoştință?

Despre calea cea largă

„Toate metodele Noii Ere... meditația, yoga, utilizarea de ioni, cristalografia, nutriția, analiza tranzacțională şi multe alte tehnici... toate pot fi considerate ca mijloace de amplificare şi transmutare a energiilor... (şi) de eliberare a potențialului nostru spiritual înnăscut.

Suntem pe cale de a învăța că „energia ascultă de gândire” şi că prin acțiunea interioară a acestei alchimii simbolice şi a acestei programări mintale putem atinge stări de conştiință modificate şi cunoaşte noi tipuri de relație cu realitățile noastre” [24, 165]. (Laurie Warner, propagandistă a ideologiei New Age). Cu adevărat, multe sunt căile pierzării...

Despre purificarea prin droguri

„Utilizarea tot mai răspândită a L.S.D.-ului şi a altor droguri psihedelice... (a avut) un puternic efect cathartic sau purificator, spărgând uşile de acces la minte şi apărările obişnuite construite în jurul eu-lui de

[4] Ca anexă a lucrării despre New-Age am considerat că este folositor să introduc şi aceste fişe de lucru; ele nu au putut fi incluse în cartea propriu-zisă, pentru a nu dezechilibra conținutul, dar fiind interesante au fost grupate într-un capitol şi incluse aici.

către cultura noastră tradițională. (...) Trăim o perioadă de tranziție între vechea civilizație occidentală... şi un nou tip de cultură, care va fi fără îndoială de o natură globală” [24, 171] - teozoful Dane Rudyar. Faptul că s-a ajuns să se afirme că prin droguri se poate ajunge la o purificare spirituală arată cât de mult s-a pervertit omul; cam aşa credeau tantricii că relațiile sexuale pot fi un mijloc pentru transmutarea energiilor şi urcuşul mistic. Nu ar fi de mirare ca peste câtăva vreme să auzim că lăcomia este o stare sufletească elevată, un impuls spre conştientizarea propriei dumnezeiri.

Despre inițierea luciferică

„Lucifer lucrează în fiecare dintre noi pentru a ne duce la plinătate. Îndreptându-ne spre o nouă eră, era împlinirii omului, fiecare dintre noi ajunge în punctul pe care eu îl numesc inițiere (un act de consacrare lui Lucifer), uşa specială prin care trebuie să treacă fiecare individ dacă vrea să ajungă la adevărata plinătate şi în prezența luminii lui” (David Spangler [51,11]).

Ideea aceasta, chiar dacă nu a fost promovată cu prea multă publicitate pentru a nu fi un semnal de alarmă pentru creştinii care cochetează cu noile forme de cunoaştere, este specifică unui mare număr de lideri new-age-işti. Ce diferență este între un vrăjitor care conlucrează cu diavolul, cum făcea Sfântul Ciprian înainte de convertire, şi un inițiat în care lucrează Lucifer?

Despre Teilhard de Chardin - „arhitectul apostaziei”

„Omul mergea prin deşert, urmat de tovarăşul său, când Lucrul s-a năpustit asupra lui... Apoi deodată o suflare de aer arzător trecu peste creştetul său, străpunse bariera pleoapelor sale închise şi pătrunse în sufletul său. Omul a simțit că încetează a mai fi doar el însuşi; o răpire irezistibilă l-a luat în stăpânire, ca şi cum toată seva tuturor lucrurilor vii, vărsându-se dintr-o dată între prea strâmtele hotare ale inimii sale, ar fi remodelat cu putere slăbitele fibre ale existenței lui... Şi în acelaşi timp spaima de o anume primejdie supraomenească îl asuprea, un simțământ nedesluşit că puterea ce se năpustise asupra lui era echivocă, tulbure, esența combinării răului cu binele...

«M-ai chemat: iată-mă - spune Lucrul. Sătul de abstracții, de atenuări, de vorbăria vieții sociale, ai dorit să te măsori cu Realitatea întreagă şi neîmblânzită... Te aşteptam spre a fi făcut sfânt. Iar acum m-am aşezat asupra ta pe viață, sau pe moarte... Cel ce m-a văzut o dată, nu mă poate uita niciodată: el trebuie fie să meargă întru osândă împreună cu mine, fie să mă mântuiască o dată cu sine.”

(Vizionarul răspunde:) «O, tu cel divin şi puternic, care e numele tău, vorbeşte»" [42, 404].

Acest fragment nu face parte din literatura S.F. şi nici din relatările unui bolnav psihic. Ci este descrierea făcută de Teilhard de Chardin care exprimă „cu mai mult succes decât pot eu astăzi năucitoarea emoţie pe care am experimentat-o în acea vreme din contactul meu cu Materia" [42, 403]. Din perspectivă teologică această experienţă poate fi considerată drept o posesiune demonică parţială: diavolul s-a sălăşluit în suflet, dar nu i-a sugrumat libertatea; astfel posedatul simte o libertate aparentă, deşi în ceea ce face sau gândeşte este influenţat de diavol. Pentru cei din jurul său un astfel de posedat pare normal şi uneori este considerat chiar „vas ales" (dacă relatarea de mai sus ar fi fost tipărită pe coperta fiecăreia dintre cărţile lui Teilhard, numărul fanilor ar fi tins către zero; poate că numai sataniştii s-ar mai fi desfătat citindu-le.)

Teilhard a fost un teolog mincinos, care dispreţuia „vechile" învăţături creştine (vorbind despre „toate acele basme dulcege despre sfinţi şi mucenici", se întreba: „Care copil normal ar vrea să-şi petreacă veşnicia într-o copilărie atât de plicticoasă?" [42, 233]). Deşi persoana lui Hristos a fost unul dintre punctele centrale ale învăţăturilor sale, i-a făcut o prezentare diferită de cea evanghelică: „Convergenţa generală a religiilor asupra unui Hristos universal, satisfăcător pentru toate în mod fundamental: iată care îmi pare a fi singura convertire posibilă a lumii şi singura formă în care religia viitorului poate fi concepută" [42, 235]. Dar Legea Nouă poate fi oare satisfăcătoare pentru toate religiile „în mod fundamental"? Că doar celor ce ţin Legea Veche nu li s-a părut aşa... Un asemenea Hristos „satisfăcător" pare mai aproape de Antihrist decât de Mirele Bisericii.

O dovadă a apostaziei lui Teilhard de Chardin este şi faptul că a fost numele cel mai des menţionat de către cei 185 de lideri ai Noii Ere care au fost întrebaţi (de către Marilyn Ferguson, autoarea lucrării „Conspiraţia Vărsătorului") ce personalitate i-a influenţat cel mai mult. După roade se poate cunoaşte pomul...

„Lumea (valoarea, infailibilitatea şi bunătatea ei) - care, când totul a fost spus şi făcut, este primul, ultimul şi singurul lucru în care cred" [42, 233], mărturisea Teilhard. Deşi în timpul vieţii a fost „persecutat" de Vatican pentru ideile sale eretice, din anul 1981 a reintrat în graţiile Romei. Atât în spaţiul catolic, cât şi în cel protestant într-o oarecare măsură, ideile sale au fost absorbite în grabă.

Este de mirare totuşi faptul că şi unii teologi ortodocşi au putut fi păcăliţi de limbajul ales al acestui apostat: „înţelegerea hristocentrică a omului şi lumii care, după Teilhard, e într-o stare de necontenită schimbare şi străduinţă către «Punctul Omega», adică punctul cel mai înalt al fiinţării şi evoluţiei, identificat de autor cu Însuşi Dumnezeu, îl leagă pe autor de

profunda intuiție a Părinților ortodocşi ai Bisericii" [42, 243], scria părintele John Meyendorff - şi nu este singurul care s-a grăbit să-l aprecieze pe eretic; şi Paul Evdokimov aprecia genialitatea viziunii antropologice a acestuia. În schimb, dând dovadă de mult discernământ, Mitropolitul Ioannis Zizioulas constata că „opiniile despre om ale lui Teilhard de Chardin nu au nimic de-a face cu teologia patristică" [52, 56]).

Aşa se va răspândi şi înşelăciunea antihristică. Cu mare grijă, astfel încât chiar oamenii Bisericii să fie înşelați (cu siguranță că şi părintele John Meyendorff ar fi scris alte lucruri despre Teilhard dacă ar fi înțeles cu cine are de-a face; ar fi totuşi de dorit ca aprecierile pripite să dispară încetul cu încetul din scrierile teologilor ortodocşi).

Cu Teilhard de Chardin a continuat seria ereticilor care, cunoscând învățătura Sfinților Părinți, au folosit-o în aşa fel încât să lase impresia că sunt continuatori ai acestora (un alt caz celebru, dar mai recent, este al fostului preot catolic Francois Brune care, sub o aparentă prezentare a învățăturii Sfinților Bisericii, răspândeşte tot felul de rătăciri, de la credința în reîncarnare până la „revelațiile" comunicărilor cu morții; nu ar fi de dorit ca, după moartea sa, şi acesta să aibă parte de soarta lui Teilhard şi să fie reabilitat...).

Cea mai succintă prezentare a lui Teilhard de Chardin, „luminatul" apostat, îi aparține Părintelui Serafim Rose: „Teilhard exprimă dorința omului modern pentru ceea ce Dostoievski a înfățişat în „Marele inchizitor". El încearcă să unească latura spirituală cu cea ştiințifică şi cu o Nouă Ordine care va fi una politică. Este proorocul lui Antihrist." ş42, 240]. Ar fi bine dacă fiecare dintre noii „prooroci" ar avea parte de câte un exeget obiectiv, cum a fost Părintele Serafim Rose...

Despre înmulțirea dumnezeilor

Pastorul Earl Paulk a afirmat că „aşa cum câinii fac căței, iar pisicile fac pisoi, tot aşa Dumnezeu face mici dumnezei..." [24, 165]. Dacă această idee ar fi spusă de un copil, adulții s-ar amuza. Dar dacă o spune un om matur, se găsesc persoane care să o ia în serios. O întrebare firească ar fi: dacă Dumnezeu se aseamănă cu pisicile sau cu câinii, oare pe El cine L-a făcut?

Pe Dumnezeu nu L-a făcut nimeni, El este Făcătorul tuturor celor văzute şi nevăzute. Iar dacă unii oameni Îl asemuiesc cu animalele domestice nu se datorează faptului că Dumnezeu a făcut şi lucruri de calitate proastă, ci numai libertății pe care unii oameni o folosesc spre propria pierzanie.

Despre bolile psihice şi lucrarea demonică

Shri Mataji Nirmala Devi, care se declară drept „Mama tuturor mamelor, întruparea lui Hristos sau a Duhului Sfânt, prin care începe Epoca de aur a omenirii" [36, 276], i-a îndemnat pe oameni: „Voi trebuie să fiţi ca mine, eu sunt prototipul vostru... Toţi trebuie să deveniţi guru. Eu sunt doar o Mamă. Iar Mama este primul şi ultimul guru pentru toţi. În felul acesta eu sunt guru al vostru şi guru al tuturor guru..." [46, 107].

Dacă „Mama" ar spune aceste cuvinte în faţa unui psihiatru, s-ar putea să o aştepte cămaşa de forţă. Dar dracii care o „protejează" au grijă ca măcar o parte dintre cei care ascultă astfel de cuvinte să le şi creadă. Restul însă, râd ironic. Atunci când va veni antihrist va avea un mesaj mult mai bine ales, cu mult mai pătrunzător. El nu se va mulţumi cu câteva milioane de creduli, ci va încerca să înşele „chiar şi pe cei aleşi" (Matei 24, 24).

Sahaja-Yoga, ca multe practici neopăgâne, este un sistem de spălare a creierului foarte bine pus la punct. Pentru că oamenii se autodistrug de bunăvoie; dacă cineva ar căuta să îi supună prin forţă fizică, s-ar lupta pentru libertate. Dar aşa, în faţa maeştrilor lor, se supun ca nişte mieluşei.

Despre jurnalul unui zbor spre biserică

Americanca Helene Hasdell avea, „în timpul său liber, un hobby neobişnuit: ea şi-a pus în minte să-şi însuşească rara capacitate de levitaţie - plutirea liberă a persoanelor şi obiectelor, fenomen ce nu poate fi explicat prin legile fizicii clasice. Pentru a se convinge pe ea însăşi că levitaţia propriului corp este posibilă, ea s-a antrenat pe o trambulină obişnuită. Prelungindu-şi în felul acesta, diferit de tumbele obişnuite prin aer, durata de plutire, totuşi neobişnuită, ea spera în sinea ei să-şi învingă îndoielile legate de posibilitatea de a realiza levitaţia. Deşi practica în plus şi yoga şi meditaţia, nu a avut parte de succes. (...) Câteva luni mai târziu, apropiindu-se dis-de-dimineaţă de biserica din incinta Universităţii din Dallas, pentru a asista acolo la liturghie, a constatat deodată că se ridicase cu vreo 15 centimetri deasupra solului, că trupul îi plutea prin aer. Pe drumul destul de abrupt spre biserică - aflată la numai câţiva metri distanţă - nu existau nici tufişuri, nici arbori de care s-ar fi putut prinde. S-a simţit cuprinsă de panică (...). Şi-a întins braţele şi, balansându-se, a încercat să ajungă la biserică. Privirea i s-a fixat pe un stâlp de la portalul bisericii. Când, în sfârşit, a atins stâlpul şi l-a cuprins cu amândouă mâinile, şi-a dat drumul, prudentă, pe el în jos" [30, 263].

Dobândirea capacităţilor paranormale este unul dintre hobby-urile omului modern. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca oamenii să aibă astfel de puteri, lumea ar fi fost cu totul alta. Dar o lume în care toţi au aceste puteri nu ar fi o lume mai fericită: toţi ar levita, toţi ar vedea la distanţă, toţi ar

preface fierul în aur; o astfel de lume însă (din care efortul şi munca lipsesc) nu i-ar face mai fericiți. Pentru că într-o astfel de lume nimic nu ar spori apropierea dintre oameni, nimic nu i-ar face mai buni; acolo nu ar avea anumite avantaje care să favorizeze progresul spiritual. Aşa cum nici pe lumea aceasta banii sau bunurile pământeşti nu îi fac pe oameni mai buni (ba chiar de cele mai multe ori datorită lor demonul lăcomiei îi face mai răi), nici într-o altă lume puterile paranormale nu ar putea folosi unui real urcuş duhovnicesc.

Oamenii zilelor noastre sunt avizi după manifestări paranormale pentru că acestea alungă din suflet îndoiala şi necredința. De fapt aceste manifestări nu numai că alungă necredința, ba chiar alungă până şi credința pe care o înlocuiesc cu o certitudine: căci „minunile la minut" care au loc în universul ocult dau o anumită siguranță, au aparența relevării unor realități tainice şi miraculoase.

De obicei cei care capătă o anumită putere paranormală (levitația, de exemplu) nu îşi pun problema mijlocului prin care au dobândit-o, ci se mulțumesc să constate că practicarea anumitor exerciții sau tehnici de meditație (de la folosirea puterii minții până la „rugăciuni" speciale) a avut rezultate. Aproape întotdeauna se pierde din vedere că a avut loc un târg cu diavolul, care nu dă nimic de pomană, ci întotdeauna cere ceva la schimb.

O confuzie foarte serioasă se face între puterile paranormale prezentate în cărțile neopăgâne şi harismele sfinților. Exterior, ele se aseamănă oarecum (au existat mai mulți sfinți care în timpul rugăciunii s-au ridicat la o oarecare înălțime deasupra pământului). Dar dacă în cazul sfinților aceste harisme s-au manifestat numai ca prin ele să se arate puterea dumnezeiască şi să se întărească dreapta-credință, în cazul celorlalte manifestări miraculoase (chiar dacă din exterior au fost identice) s-a arătat puterea întunericului care vrea să îi îndepărteze pe oameni de la credința cea adevărată. Nu toți aşa-zişii „mistici" de alte credințe au căutat dobândirea puterilor paranormale, ba chiar numai foarte puțini. Dar dobândirea acestor puteri a fost pentru pelerinii care i-au cercetat o dovadă a unui înalt nivel spiritual. Aici apare înşelarea, când se ignoră faptul că îngerii căzuți pot oferi „aleşilor" lor daruri care de care mai alese, când se uită că nu numai toiagul lui Moise s-a prefăcut în şarpe, ci şi toiegele magilor egipteni...

Hellene Hasdell, ca mulți „creştini" care s-au îndepărtat de învățătura lui Hristos, avea hobby-ul de a încerca să leviteze. Dacă i s-ar fi spus că acest lucru este sinonim cu a fi sub influența dracilor, poate că ar fi renunțat la el. Dar nu i s-a spus şi, după multe încercări, ea a reuşit să zboare. Ca să îi îndepărteze orice îndoială, diavolul a ajutat-o ca zborul să fie chiar spre biserică...

În zilele noastre diavolul nu prea se mai teme de creştini. Sau mai bine zis se teme numai de cei pe care nu a reuşit să îi aducă el la biserică, de cei care nu amestecă învățătura creştină cu tot felul de idei neopăgâne. Iar restul, ...

Despre confecționarea idolilor

Calvin Miller, autor creştin: „Nu putem comunica cu un Mântuitor a cărui formă şi figură ne scapă. De fiecare dată când vorbesc la telefon cu fiul sau cu fiica mea, mă slujesc de vocea lor ca să-mi imaginez cum arată şi ce fac.

La fel, în cursul conversației mele cu Cristos, Îl văd îmbrăcat cu o haină albă, dar care nu-L împiedică totuşi să fie ca un om din vremea mea. Absorb gloria din ochii Săi căprui, freamăt la vederea unei raze de soare azurii pe părul Său şaten. Îi văd mâinile bătătorite întinzându-se spre mine, şi spre toată această lume pe care o iubeşte.

Cum? Nu eşti de acord? Părul Lui nu e negru? Ochii Lui sunt albaştri? Imaginează-ți-L în felul tău. Domnia Lui este comoara ta, ca şi a mea. Imaginea Lui trebuie să fie reală pentru tine, ca şi pentru mine, chiar dacă imaginile noastre diferă. Cu toate acestea, cheia vitalității este imaginea” [24, 194].

Fabricarea în serie a „hristoşilor personali” nu mai este un lucru nou. Oamenii încep prin a-şi imagina un Hristos care arată aşa cum îşi imaginează ei, şi sfârşesc prin a găsi un Hristos care şi gândeşte aşa cum vor ei. S-ar putea să auzim: „Ce dacă Hristos-ul meu acceptă curvia? Ce dacă îmi îngăduie să mă droghez? Cum, al tău este ascet? Imaginează-ți-L în felul tău...”

Cât priveşte această tehnică de vizualizare a lui Hristos, ea este o excursie liber asumată prin prăpăstiile întunericului.

Despre „arătările mariane”

La Fatima, în ziua de 13 iulie 1917, arătarea care a luat chipul Maicii Domnului a spus: „Pentru a împiedica acest război, cer consacrarea Rusiei la inima mea neprihănită şi Sfânta Împărtăşanie, ca reparație, în primele sâmbete. Dacă vor fi ascultate cererile mele, Rusia se va converti şi va fi pace. (...) În cele din urmă, Inima mea neprihănită va triumfa. Sfântul Părinte îmi va consacra Rusia care se va întoarce şi se va da lumii un timp oarecare de pace” [13, 95].

Pe 8 decembrie 1942 Papa Pius al XII-lea a închinat întreaga lume Imaculatei Inimi a Mariei, iar la 7 iulie 1952, într-un mod cu totul special acelaşi papă a consacrat Imaculatei Inimi a Maicii Domnului toate popoarele Rusiei. „Prin această consacrare specială s-a urmărit să se ajungă la convertirea Rusiei, adică nu numai la îndepărtarea comunismului, ci, în

realitate, la integrarea Rusiei în sânul Bisericii Catolice. (...) Pravoslavnica Rusie şi celelalte ţări ortodoxe au fost acuzate pentru rătăcirea şi discordia de a se fi separat de unicul staul al lui Crist de la Roma, cerându-se ca aceste popoare separate să se reîntoarcă sub unicul şi veritabilul Păstor.

Totodată, consacrarea întregii lumi, şi în mod cu totul special a Rusiei, la cultul imaculatei inimi a Mariei reprezintă o practică inovatoare a Bisericii Catolice care contravine spiritului evanghelic şi Sfintei Tradiţii. Căci ce poate însemna, în realitate, să i se consacre Mântuitorului Hristos sau Maicii Domnului întregul neam omenesc, deci inclusiv şi credincioşii altor Biserici creştine, dimpreună cu mozaicii, cu musulmanii şi cu toţi păgânii, dar fără participarea liber consimţită?

În linia aceloraşi apariţii dubioase care duc la credinţe rătăcite şi care stabilesc, prin invizibile fire, o legătură cu demonul, a fost cazul petrecut la Lourdes în anul 1858. Fetiţa Bernadette a avut în total optsprezece viziuni. În ziua de Buna Vestire 1858, vedenia „Fecioarei Maria" a întâmpinat-o cu cuvintele: "Eu sunt Imaculata Concepţiune". Această repetată şi accentuată mărturisire, aparent miraculoasă, prin care s-a confirmat încă o dată, pe aceeaşi cale, aparent miraculoasă, noua dogmă promulgată de Biserica Romano-Catolică, a contribuit şi mai mult la răspândirea şi înrădăcinarea rătăcirii respective în sufletele credincioşilor catolici. La vedenii s-a adăugat şi faptul că la locurile respective s-au petrecut multe vindecări neobişnuite, în special de paralizii, care i-au impresionat pe pelerini. (...)

Presupusele teofanii şi anghelofanii, în urma cărora au apărut rătăciri, dintre care şi cele pomenite, s-au petrecut în general cu copii sau adolescenţi, dinadins aleşi de către Ispititor, pentru ca nevinovăţia lor să servească drept garanţie a sfinţeniei acelor apariţii. Alteori au fost folosite în aceleaşi scopuri persoane în vârstă, foarte credincioase, dar uşor influenţabile, înclinate a crede tot ceea ce era învăluit în suprafiresc. În toate cazurile menţionate, nălucirile diferitelor întruchipări cereşti, şi în special ale Maicii Domnului, urmăreau să câştige încrederea vizionarilor prin tot felul de promisiuni, recompense şi aprecieri măgulitoare, flatându-le amorul propriu şi stârnind în sufletul lor un duh de mândrie şi de slavă deşartă. Vedeniile au comunicat şi secrete, pe care vizionarii nu aveau voie să le spună nimănui, ceea ce îi subordona şi mai mult nălucirii respective. Asemenea atitudini sunt însă potrivnice spiritului autenticelor teofanii, cunoscute din tradiţia Bisericii şi din Vieţile Sfinţilor" [45, 142-148] (Mihai Urzică, unul dintre puţinii care au analizat „apariţiile mariane" prin prisma Sfintei Tradiţii).

La Medjugorje, „Maica Domnului" i-a transmis unui preot catolic care rămăsese foarte mirat de faptul că un copil ortodox primise vindecare: „Musulmanii şi ortodocşii au aceeaşi calitate ca şi catolicii, sunt egali în faţa Fiului Meu şi în faţa Mea; voi sunteţi toţi copiii Mei. Desigur, nu toate

religiile sunt egale, dar toţi oamenii sunt egali în faţa lui Dumnezeu, aşa cum spune Sfântul Paul. (...) Cei care nu sunt catolici sunt şi ei creaturi făcute să ajungă într-o zi în casa Tatălui" [6, 90]. Tot acolo, dar doi ani mai târziu, i-a îndemnat pe catolici: „Iubiţi-i pe fraţii voştri, sârbii ortodocşi şi musulmanii, precum şi pe ateii care vă persecută." [6, 101].

A aprecia dacă „arătările mariane" sunt sau nu înşelări nu se poate face decât dacă se ţine seama de mesajele rostite de aceste „arătări". Dacă la Fatima s-ar fi arătat Maica Domnului, atunci cu siguranţă nu ar fi cerut catolicizarea Rusiei pravoslavnice. Dacă s-ar fi arătat la Medjugorje, nu i-ar fi împărţit pe oameni în catolici şi necatolici (ortodocşii fiind consideraţi astfel mai aproape de musulmani); ci poate i-ar fi sfătuit pe catolici să revină la dreapta-credinţă a ortodocşilor, care este credinţa Bisericii nedespărţite.

Deşi este o afirmaţie grea, afirmaţia lui Mihai Urzică referitoare la faptul că aceste apariţii sunt demonice este adevărată. Este singura apreciere care se poate argumenta cu ajutorul Sfintei Tradiţii. Celelalte aprecieri, deşi sunt făcute în numele dragostei şi al înţelegerii (şi sunt întărite de mărturia pelerinilor ortodocşi la aceste noi „locuri sfinte"), sunt pătate de noroiul înşelării.

Mihai Urzică mai scria: „Orice abatere de la dreapta credinţă şi de la adevăr este o rătăcire şi orice rătăcire are o origine tenebroasă, indiferent de mijloacele şi de căile prin care a provenit. Prin orice credinţă greşită pe care Ispititorul o provoacă, el urmăreşte să câştige încrederea credinciosului, a unor întregi comunităţi creştine, pentru a le compromite mântuirea sufletelor. Şi astfel, atât credinciosul care s-a înşelat cât şi clerul Bisericii care a girat asemenea cazuri dubioase şi obscure, ajung în cele din urmă să poarte stigmatul Satanei.

O rătăcire acceptată pe o astfel de cale şi strecurată în obştea credincioşilor cu binecuvântări sacerdotale antrenează apoi şi alte rătăciri mai mari, în măsura în care Dumnezeu îngăduie asemenea uneltiri ale Satanei, din pricina stării de păcat în care se află lumea. Dumnezeu pune astfel la încercare evlavia creştinilor şi înţelegerea nealterată a credinţei precum şi a bunei îndrumări pe care ei trebuie să o dea credincioşilor. Dar, din păcate, mulţi se poticnesc, iar unii dintre cârmuitorii turmei lui Hristos lasă să intre în staul lupi răpitori îmbrăcaţi în blană de oaie.

Va veni totuşi o zi - cândva - când atât ei cât şi toţi cei care s-au împărtăşit de falsele teofanii vor vedea, cu alţi ochi, că arătările de care s-au împărtăşit aveau, de fapt, coarne şi coadă de capră" [45, 148].

Despre mesajele „divine" de la Pucioasa

„Fericit cine M-a servit! Nu o dată fericit, ci de mii de ori fericit acela care M-a servit. (...) Fericit cine a crezut în învierea Domnului nostru

Iisus Hristos! Fericit acela care a zidit credinţa Domnului Iisus în inima sa! Fericit cel care nu s-a lepădat de prietenia Mea!” [66, 171].

Unele dintre mesajele pe care diavolul care a luat chipul lui Hristos i le-a transmis „proorociţei” Verginica pot fi considerate foarte uşor drept adevărate de către cei care nu vor să ia în serios avertismentele Sfinţilor Părinţi privitoare la astfel de arătări. Sinodul de la Laodiceea a hotărât că „nu se cuvine creştinilor să părăsească Biserica lui Dumnezeu şi să se îndepărteze şi să invoce pe îngeri, şi să facă adunări, căci acestea sunt oprite. Deci de se va afla cineva că stăruieşte în idolatria aceasta ascunsă, să fie anatema, căci a părăsit pe Domnul Hristos şi a venit la idolatrie” (Canonul 35).

Cei care sunt receptivi faţă de astfel de arătări (chiar dacă acestea iau chipul îngerilor, al Mântuitorului sau al Preacuratei Maicii Sale) se rup de Biserică. Pentru că mesajele pe care le primesc nu conţin numai sfaturi pentru o viaţă duhovnicească, ci şi idei eretice care uneori sunt foarte dificil de sesizat.

În mesajele de la Pucioasa unele greşeli se pot observa uşor. În afara rătăcirii privitoare la Noul Ierusalim „de etnie română”, mai putem citi: „Procuraţi-vă lumânări de sâmbăta, ca să nu cumpăraţi duminica şi să ieşiţi din lege afară...” [66, 163]. „Te-aş ruga, creştine, să nu stai tu în casă niciodată cu femeia ta singur, căci te îndeamnă să faci păcat...” [66, 216]. „Pe pământul României va intra poporul grec...” [66, 92].

Arătările „cereşti” de la Pucioasa (asemănătoare cu cele de la Fatima sau Lourdes) propovăduiesc o altă învăţătură decât cea pe care o cunoaşte Biserica; oricum, mare parte din mesajele lor sunt pe gustul omului contemporan care dă dovadă de o credinţă superficială şi este însetat de senzaţional. Deşi îndeamnă la o viaţă de pocăinţă şi rugăciune, prin „micile” rătăciri injectate ele se constituie într-o altă „Evanghelie”. Şi despre aceasta Sfântul Apostol Pavel ne spune răspicat: „Chiar dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v-am vestit-o – să fie anatema!” (Gal. 1, 8).

Despre patima ufo-latriei

„Devenisem complet obsedat de O.Z.N.-uri. Eram convins că ceva măreţ mi se va întâmpla în curând. Am renunţat la lecturile zilnice din Biblie, nu m-am mai gândit la Dumnezeu, dar în schimb am început să citesc cu înverşunare toate cărţile despre O.Z.N.-uri care îmi cădeau în mână.... Vegheam nopţile, aşteptând în zadar să mai primesc vreun semn, încercam să comunic mental cu ceea ce credeam că sunt fiinţe extraterestre, aproape că mă rugam la ei să-mi apară în faţă sau să intre într-un fel în legătură cu mine” [41, 147].

Această mărturie arată cât se poate de precis modul în care înşelarea pune stăpânire pe suflet, modul în care credinţa în Dumnezeu este substituită cu aşteptarea extratereştrilor. Astfel de credincioşi vor ajunge să schimbe „Tatăl nostru", şi în locul „pâinii de toate zilele" să-I ceară lui Dumnezeu: „Întâlnirea pe care o aşteptăm în toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi...." N-ar fi de mirare.

Despre „pronia" diavolească

Doctorul Leopold Diaz Martinez susţinea că un „extraterestru" i-ar fi spus: „Este necesar ca voi oamenii să înţelegeţi că mulţi semeni de-ai mei sunt amestecaţi printre voi, încercând să vă ajute, fiindcă voi vă aflaţi în pragul unor mari necazuri cu planeta voastră. (...) Noi încercăm să vă ajutăm pentru că poluaţi atmosfera: contaminaţi nu numai planeta, ci şi cosmosul, şi vă aflaţi la un pas de distrugere..." [19, 98]. Aşa îşi imagina Soloviov că va zice şi Antihrist: „voi avea grijă să rezolv toate situaţiile de criză în care se află omenirea, problema războaielor, problema pâinii, a tensiunilor religioase."

Peste tot, numai fiinţe „binevoitoare". Ce vor în schimb? Numai renunţarea la credinţele „învechite" ale Bisericii.

Despre „diavolul dermatolog" şi vindecările cu bioenergie

„- Alo, Doamna Valentina?

- Da, eu sunt.

- Mă numesc M. P. şi sunt de aici din Iaşi. Vă rog să nu vă supăraţi, dar mi-am pus mare speranţă în ajutorul dumneavoastră. Mă chinui de mulţi ani şi nu ştiu ce să mai fac. Am o boală care mă tot chinuie. Ştiţi, eu...

- Da, văd. Ai mai multe pete roşii pe corp care te mănâncă tare...

- Cum, le vedeţi, aşa, de la distanţă? Dar, eu n-am apucat încă să vă spun...

- Da, le văd, dar să ştii că nu le ai numai pe astea. (...) În schimb când mă uit la dumneata...

- Cum, mă vedeţi prin telefon, aşa, fără să mă cunoaşteţi...?

- Nu îţi văd chipul, dar îţi văd culorile aurei şi petele din aură, ca şi pe cele din interiorul trupului, acolo unde ai hibe. Văd că nu ştii, dar ai un fibrom în uter. Trebuie să mergi repede la doctor, poate scapi numai cu tratament şi nu mai faci operaţie. Dar, să te duci la doctor. Mai văd şi o infecţie pe căile urinare. Şi pentru asta trebuie să mergi la doctor, că nu-i de şagă.

- Vai doamna Valentina, deşi m-aţi speriat, nu ştiu cum să vă mulţumesc. Sunteţi extraordinară. Aş vrea să vin la dumneavoastră să vă mulţumesc cu ceva...

- Nu-i nevoie de nimic. Să mulţumeşti lui Dumnezeu, căci El mi-a dat puterea să văd ce-i în oameni, chiar de la distanţă. Numai Lui trebuie să-I mulţumim cu toţii, căci El ne dă fiecăruia tot ce ne trebuie: şi sănătate şi de hrană şi de toate.

- Doamna Valentina, totuşi vreau să vă mulţumesc cumva...

- Mulţumeşte-I lui Dumnezeu şi multă sănătate...” [18, 14].

Astfel de cazuri sunt din ce în ce mai numeroase în zilele noastre. Medicina neopăgână deţine recordul în privinţa prozeliţilor. Oricât de fireşti ar părea metodele folosite de aceşti vindecători, oricât de sinceri sau de binevoitori ar fi aceştia, oricât de mult ar mima că seamănă cu sfinţii doctori fără-de-arginţi, ei sunt unelte ale diavolului. Părinţii duhovniceşti din vremurile noastre nu cunosc nici un fel de excepţie: ei mărturisesc că toţi aceşti vindecători, chiar dacă vin la Biserică, sunt în rătăcire. Chiar dacă includ în arsenalul lor şi unele lucruri bune (cum ar fi folosirea plantelor cu proprietăţi terapeutice), consultarea lor se află pe aceeaşi treaptă cu consultarea vrăjitorilor. Trist este că unii dintre aceşti eretici vor din tot sufletul să îşi ajute aproapele. Diavolul se bucură de o astfel de dragoste, pentru că îi uşurează activitatea misionară...

Despre un scrib al Vărsătorului

Nicolae Berdiaev: „Creştinismul trebuie să fie capabil să existe într-o varietate de forme în Biserica Universală”. „Există o mare frăţie spirituală... căreia îi aparţin nu doar Bisericile Apusului şi Răsăritului, ci şi toţi aceia ale căror voinţe sunt îndreptate către Dumnezeu şi către divin, adică toţi aceia care aspiră la elevare spirituală. „Biserica se află doar într-un stadiu potenţial.” „Lumea se îndreaptă către o nouă spiritualitate şi către un nou misticism; în ele nu va mai încăpea nimic din vechea viziune ascetică asupra vieţii” [41, 32].

Este de mirare cum acest teolog al Noii Ere se bucură de o bună primire în lumea ortodoxă. Mulţi creştini, citindu-i opera, se lasă modelaţi de un duh străin. Oare dacă ar fi trăit Nestorie în zilele noastre, creştinii i-ar fi citit scrierile cu aceeaşi lipsă de discernământ? (că doar Nestorie nu a scris numai lucruri „urâte”, a scris şi texte în care nu apare aproape nimic străin de învăţătura Bisericii).

E foarte răspândită ideea potrivit căreia creştinii sunt capabili să discearnă singuri ce este bine să citească şi ce nu. Dar acest simţ al discernământului nu se dobândeşte uşor, ci doar după o lungă perioadă de nevoinţă şi rugăciune. Cei care cred că, după ce au citit o carte de dogmatică, sunt capabili să deosebească întunericul de lumină, se înşeală. O dovadă: chiar primirea caldă de care se bucură Berdiaev în spaţiul ortodox.

Despre mântuirea unor bogați

Fred Price, teolog al „Evangheliei prosperității": „Dacă Mafia poate să circule în limuzine mari, atunci de ce să nu poată şi copii de rege?... Copiii de rege (copiii regelui ceresc n.n.) trebuie în orice caz să circule în Rolls Royce" [31, 23].

Nesimțirea unor astfel de tâlcuitori ai Sfintei Scripturi este fără margini. Din această perspectivă ar fi normal ca Hristos să se fi născut într-un palat de aur şi să fi fost slujit de o mulțime de robi. Oricum, când îmbogățirea este considerată un drept cuvenit tuturor „copiilor de rege", mai există o oarecare dreptate. Dar când bogăția este rezervată numai liderilor spirituali (cum au fost Jim Jones sau Rajneesh care avea mai mult de zece Rolls-Royce-uri), ne aflăm în fața unei noi forme de comerț cu sclavi. Aparent mai civilizate.

Despre puterea voinței

„Există dovezi din belşug că în multe forme ale gândirii moderne - mai ales în aşa-numita psihologie a prosperității, metafizica dezvoltării puterii voinței şi sistemele de formare a unui comerciant sub «înaltă presiune» s-a făcut apel la magia neagră care a trecut doar printr-o metamorfoză. Chiar dacă numele ei s-a schimbat, natura ei rămâne aceeaşi." (Manly P. Hall, ocultist şi expert mondial în ocultism) [24,13].

Un rezumat al acestei orientări: „este de ajuns să vrei ca să ai!". Oamenii de afaceri s-au lăsat vrăjiți de noua practică, fiind încurajați de efectul ei aproape instantaneu. Şi chiar dacă ocultiştii „cu diplomă" recunosc uneori că această practică este magie curată, oamenii de afaceri nu vor să ia aminte; că doar nu cheamă numele diavolului, că doar nu îşi vând sufletul. Parcă diavolul ar avea o bentiță pe frunte şi clopoței, şi contractul de vânzare-cumpărare a sufletului ar putea fi iscălit numai cu sânge; de fapt, Adam a mâncat doar dintr-un „nevinovat" măr...

Despre folosul duhovnicesc al practicilor yoga

În Yoga-Sutra, Patanjali dă o definiție sintetică: „Yoga este oprirea modificărilor minții" [33, 19]. Aşa cum atunci când vrei să afli cum se face o mâncare nu îi întrebi pe cei care au gustat-o, ci pe bucătar, aşa şi în privința scopului sistemelor yoghine trebuie întrebați specialiştii. Ori Patanjali a zis clar că yoga este anihilarea personalității. Chiar dacă o pleiadă de „guru creştini" găsesc o sumedenie de paralele între yoga şi credința creştină, chiar dacă invocă marele folos pe care l-ar obține creştinii prin aceste practici, adevărul este clar: yoga este cale de nimicire a personalității, şampon pentru spălarea creierelor, poartă spre iad. Restul e literatură.

Despre farmecele hipnotizatorilor

„Primul test a constat în aceea că Messing trebuia să ridice, fără nici o legitimație, 100.000 de ruble de la o bancă din Moscova. El descrie desfăşurarea acestei incredibile acțiuni ca pe o foarte normală vizită la bancă:

«M-am dus la casier şi apoi i-am prezentat o coală albă de hârtie, smulsă dintr-un caiet de şcoală. Apoi am deschis mapa cu acte şi i-am pus-o la ghişeu». Fără să obiecteze nimic, funcționarul, căzut fulgerător în transă, i-a numărat lui Messing suma solicitată. El a plecat cu banii şi i-a predat unui mandatar al lui Stalin. Un alt caz a fost acela în care Messing a fost închis într-o încăpere bine păzită de trei echipe diferite ale securității statului (G.P.U.). Cu toate acestea, grație puterilor sale hipnotice, el a reuşit să evadeze" [30, 69].

Sunt unii preoți care neagă existența unor manifestări în care se foloseşte forța minții şi care țin de domeniul parapsihologiei. Dar totuşi cazuistica enormă nu poate fi contestată. Ceea ce trebuie însă contestat este concepția neopăgână cum că toți oamenii au aceste puteri în stare latentă şi că trebuie doar să învețe să le descătuşeze prin diferite tehnici. Dar în toate tehnicile prin care se dobândesc anumite însuşiri, sau chiar anumite puteri aşa-zis „paranormale", antrenorul din umbră este diavolul.

Despre vrăjitoria experimentală

„Experiențe de laborator şi demonstrații publice, în prezența a numeroşi cercetători sovietici şi străini, adepți sau sceptici, serii de fotografii şi chiar filme difuzate în multe țări i-au adus Ninei Kulaghina celebritatea. Kulaghina s-a specializat în deplasarea orizontală a unor obiecte uşoare, cu masa cuprinsă între câteva grame şi un kilogram (bețe de chibrit, țigări, creioane, bibelouri de sticlă sau porțelan, inele, bile, cilindri metalici, etc...)" [34, 230].

Nina Kulaghina este poate cea mai „nevinovată" vrăjitoare a secolului trecut. Nu a făcut altceva decât să arate cum se foloseşte puterea minții (cum făcea şi Uri Geller, cel care - în fața camerei de televiziune - îndoia prin „puterea gândului" furculițe sau alte obiecte). Ea a dovedit că legile fizicii, aşa cum sunt cunoscute astăzi, pot fi depăşite. Aparent nimic rău, doar un mijloc de a-i convinge pe oameni că există o putere care depăşeşte limitele firescului... Dar această putere nu aparține oamenilor: este ori de la Dumnezeu, ori de la draci. Şi nici unul dintre sfinții Bisericii nu s-a lăsat antrenat în astfel de experiențe miraculoase. Nici unul dintre sfinți nu a transformat darul facerii de minuni într-un spectacol demonstrativ, într-un circ ieftin. Orice spectacole de acest fel sunt simple manifestări ale puterii întunericului.

Se spune că universul acesta ocult are totuşi roade „binecuvântate": mulți, după ce s-au îndeletnicit cu o practică sau alta - de la astrologie la yoga - s-au apropiat de Biserică; deci oarecum pentru unii practicarea ocultismului ar fi o treaptă spre Hristos. Dar cei care s-au lepădat de practicile oculte nu pot spune că au avut mai mult folos din ele decât au avut din desfrâu cei care au lepădat mai apoi păcatul: Sfânta Maria Egipteanca nu s-a lăudat că păcatul i-a fost poartă spre sfințenie şi nici Sfântul Ciprian nu s-a lăudat că vrăjitoria i-a fost poartă spre cunoaşterea adevărului. Ei I-au mulțumit lui Dumnezeu că i-a scos din adâncurile pierzării.

Şi este o mare greşeală ca din cauza unor convertiri celebre să se afirme că spațiul ocult este un spațiu intermediar spre credința creştină: s-au întors câțiva, dar restul au rămas acolo, convinşi că sunt pe drumul cel bun. Şi cei mai mulți au murit fără să Îl cunoască pe Hristos, Care Se descoperă numai în Biserica Sa...

Despre protejarea aurei

„În toamna anului 1959, Dan Ritter, un ocultist din cadrul Noii Şcoli de gândire, a folosit în cadrul unui ritual o rugăciune a călugărilor franciscani. Bănuind că ea ar putea avea un efect benefic asupra aurei, Dan nu se aştepta totuşi la rezultatul miraculos pe care l-a obținut. După ritual, aura practicantului avea o luminozitate pe care nici o altă tehnică nu a putut-o obține. De atunci, ritualul poartă numele lui Dan Ritter şi este practicat în majoritatea grupurilor de inițiați care se află pe Calea Dreaptă. Tehnica este simplă: stând în picioare, în interiorul cercului magic, faceți semnul crucii şi, concentrându-vă, rostiți următoarea rugăciune: „Puterea lui Isus se află în mine, fiindcă Lui îi slujesc, cu tot sufletul şi cu toată puterea (întindeți mâinile cât puteți de mult în față, la nivelul plexului solar, atingându-vă vârfurile degetelor). Mă aflu sub protecția puterii Lui (întindeți mâinile în spate, cât puteți de mult şi atingându-vă din nou vârfurile degetelor) şi nici un rău nu poate învinge cuvântul Său." [21, 130]
Între miturile contemporane la loc de cinste stă mitul războiului psihic, în care tot felul de ființe (uneori din „lumi paralele", alteori din lumea aceasta), încearcă să ne domine psihic. Mulți oameni sunt tentați a vedea în greutățile prin care trec numai „mesaje" trimise de către duşmanii lor; uneori se complac în a da vina pe farmecele care li s-au făcut şi se gândesc cum să scape de aceste farmece (o fată care a căzut în păcatul desfrâului şi pe care - pentru o vreme - nimeni nu o vrea de nevastă nu va vedea în aceasta pedeapsa lui Dumnezeu, ci numai rezultatul unor imaginare farmece; părinții se lasă foarte uşor înşelați de o astfel de versiune). De obicei aleargă după ajutor la o vrăjitoare „albă". Şi aşa, fără să fie conştienți, intră sub influența diavolului.

Este adevărat că, în rare cazuri, unora li s-au făcut farmece (există relatări de acest gen şi în literatura hagiografică). Dar singurul mod de a scăpa de ele este vieţuirea curată, spovedania sinceră, împărtăşania, postul şi rugăciunea. Oamenii preferă însă orice altă reţetă care să nu presupună schimbarea vieţii, care să nu presupună nici pocăinţă, nici nevoinţă; o astfel de reţetă nu poate avea efectul scontat.

În privinţa războiului psihic, relatările privitoare la civilizaţiile care agresează mental omenirea sunt simple poveşti. Ele nu fac altceva decât să îi sperie pe oameni, să genereze tensiune şi să servească răspândirii unor practici oculte, practici despre care se susţine că oferă o imunizare a persoanei în faţa atacurilor psihice. Chiar dacă aceste tehnici dau o oarecare linişte, chiar dacă dau aparenţa unui echilibru interior, în ele se ascunde diavolul.

Totuşi, deşi aceste războaie cu entităţi din lumi paralele sau cu mari magicieni care vor să stăpânească lumea sunt iluzorii, un război nevăzut există într-adevăr: e războiul cu puterile întunericului, şi în acest război putem birui numai rămânând în Biserică, primind învăţăturile ei şi trăind după poruncile Evangheliei. Orice tehnică auxiliară de protecţie (chiar dacă include rugăciunea, folosirea apei sfinţite sau a oricărui element creştin) nu numai că este ineficientă, ci este chiar dăunătoare, nefiind decât un mod de a cere hoţului să îţi păzească locuinţa.

Despre „sacrificiile” erotice

În misionarismul de tip „Martinelli” (reprezentanţă a mişcării religioase „Familia” - Copiii lui Dumnezeu - cu sediul în Viena, Austria, care trimite broşuri cu caracter creştin „Iubirea a coborât de Crăciun”, „Semnele timpurilor”, „Omul iubirii”), a fost inclus flirt-fishing-ul (pescuirea prin flirtare). „Dacă Dumnezeu este dragoste” (I Ioan 4, 8), credincioşii trebuie să fie exemple ale dragostei atotcuprinzătoare: pot trece de orice limită în manifestarea dragostei, până la satisfacerea nevoilor sexuale ale celorlalţi. Sexualitatea, ca manifestare normală naturală, trebuie folosită pentru a dovedi credinţa în Dumnezeu: „vrem ca prin sacrificiul nostru să le satisfacem nevoile sexuale, arătându-le astfel această dragoste” [11,66].

Faţă de pervertirile contemporane ale dragostei, rătăcirea lor nu mai este şocantă. Acum ar putea să se „sacrifice” arătând „dragoste” chiar şi grupurilor de homosexuali sau de lesbiene... Dar ce are în comun această dragoste cu credinţa în Hristos?

Despre inspirația spiritistă

Edgar Cayce, „profetul adormit”, observa că ceea ce spunea în transă contrazicea ceea ce ştia despre credința creştină şi despre Biblie: „Ceea ce spun este străin de credința şi concepțiile mele, de tot ceea ce am spus altora în întreaga mea viață. Dacă diavolul este pe cale să îmi joace o festă, cu siguranță că aceasta este” [20,191]; a mai spus că Iisus a avut nevoie de 30 de reîncarnări ca să devină Hristos, într-una dintre ele fiind chiar Adam. Puțini dintre cei care s-au implicat în practicile oculte au avut momente de conştientizare a înşelăciunii; iar dintre ei, cei mai mulți s-au mulțumit să sugrume glasul conştiinței şi, asemenea lui Edgar Cayce, au preferat să primească cununa de lauri trecători pe care diavolul o aşează pe frunțile atleților săi.

Despre diavolul electronist

„Într-o demonstrație organizată de experți electronişti la Londra, la 12.01.1969, cu participarea lui Konstantin (Koste) Raudive, s-au stabilit două condiții pentru ca experimentul să fie considerat reuşit. Pentru început, s-a cerut (morților contactați n.n.) să fie numită o persoană prezentă. La redare, o voce extra a spus în engleză: «Raudive is here» (Raudive este aici). În continuare, s-a cerut să se răspundă unei anumite solicitări. Un participant şi-a exprimat dorința de a asculta pe prietenul său decedat Stepan vorbind ruseşte. Şi o voce extra a comunicat imediat în germană şi în rusă: «Hier is Stefan. Koste glaubt uns nicht. Ocin trudino. Mî poucim Petrum». (Aici este Ştefan. Koste nu ne crede. E foarte greu. Îl învățăm pe Petru.)” [34, 80] Relatările de acest gen sunt foarte multe: până şi tehnica a devenit suport pentru înşelăciunea diavolească. Oare care va fi următoarea țintă?

Despre mormonii „drept-credincioşi”

Conducătorii mormoni afirmă că mormonismul învață „ceea ce au învățat (totdeauna) religiile Misterelor, rivale păgâne ale creştinismului” [24, 77]. Preşedintele mormon Brigham Young a declarat că Dumnezeul creştin este „diavolul mormon” [24, 79]; dacă ar avea curajul de a pune această afirmație pe toate broşurile lor publicitare, mormonii ar rămâne fără clienți. Poate că momentul în care a înțeles prăpastia dintre învățăturile mormonilor şi cele creştine a fost singurul moment de „iluminare” a lui Brigham Young. Dacă ar mai fi avut unul, ar fi înțeles că „diavolul mormon” este chiar Atotputernicul Dumnezeu, Cel care a făcut cerul şi pământul...

Despre delirul mistic

Elena Petrovna Blavatsky, fondatoarea Societății Teozofice, s-a remarcat prin mesajele primite la şedințele de spiritism. Spre deosebire de alți mediumi care nu au fost capabili să reproducă pasaje din cărți pe care nu aveau cum să le citească, ei i s-au dictat fragmente întregi din cărți foarte rare (diavolii care îi dictau erau foarte „citiți"). De aceea simplitatea şi prostia unora dintre profețiile ei este surprinzătoare: „Cu timpul va fi din ce în ce mai mult eter în aer. Când eterul va umple aerul, se vor naşte copii fără tați. În Virginia există un măr dintr-un soi special. Nu înfloreşte, dar dă fructe cărnoase fără sâmburi. Aceasta se va extinde treptat la animale, apoi la oameni. Femeile vor purta copii fără fecundație, iar în timpul celei de-a şaptea Runde se vor putea ivi bărbați ce se vor putea reproduce pe ei înşişi. În timpul celei de-a Şaptea Rase a celei de-a patra runde, bărbații îşi vor schimba pielea în fiecare an şi vor avea unghii noi la mâini şi la picioare. Oamenii vor deveni mai psihici, apoi mai spirituali. La sfârşit, în timpul celei de-a Şaptea Runde, se vor naşte mai mulți Budha fără păcat" [8, 82].

Nu este foarte greu să înțelegem că o astfel de profeție nu poate fi adevărată. „Comunicările profetice" primite în ultimii ani de la tot felul de „spirite binevoitoare" sunt mult mai elevate. Se pomeneşte des numele lui Dumnezeu, al lui Iisus, al Maicii Domnului. Se vorbeşte despre pedeapsa cerească pentru păcatele oamenilor, pentru îndepărtarea lor de credință. Dar toate aceste mesaje sunt de la diavol. Nici dacă un asemenea spirit ar dicta cuvânt cu cuvânt toată Apocalipsa Sfântului Ioan nu ar trebui ascultat. Chiar dacă rătăcirea vine îmbrăcată după ultima modă, chiar dacă atrage asupra ei multe priviri.

Despre superstiții şi înțelepciunea populară

Maica Sofronia: „La început mi-a fost teamă să cercetez aceste adevăruri străvechi fiindcă, în naivitatea mea, am crezut că nu sunt inspirate de cuvintele Domnului şi că, de aceea, sunt lucrări ale Necuratului. Ei bine, cea mai mare parte din această tradiție (cea populară n.n.) nu provine direct din cuvintele Mântuitorului, fiindcă ea este mult mai veche. Dar asta nu înseamnă că are ceva împotriva credinței noastre creştine: în mod absolut uimitor, pe pământul României de astăzi, vechea Tradiție s-a îngemănat firesc, ca doi copaci care cresc din aceeaşi rădăcină, cu revelația adusă de cuvintele Evangheliştilor. Aşa s-a întâmplat fiindcă între ele nu a existat o opoziție, o contradicție: Binele şi adevărul au stat la temelia amândurora" [38, 25].

Iată mostre de „înțelepciune populară": „şase zile la rând, între 12 şi 23 noiembrie, femeile nu puneau mâna pe ac şi nu dădeau gunoiul afară din casă, ca să nu pună lupii colții pe animalele lor." [38, 253] „Se credea că la Bobotează, când pune preotul crucea în apă, toți dracii din ea fug pe câmp

unde aşteaptă apusul soarelui înainte de a se întoarce. Nimeni nu-i vede, în afară de lupi, care se iau după ei şi unde îi prind, acolo îi şi omoară" [38, 278]. „Dacă un om ia lingura cu care s-a mestecat la înroşirea ouălor şi o poartă la curea, atunci el capătă un simţ neobişnuit, cu ajutorul căruia poate vedea strigoii sub adevărata lor înfăţişare." [38,189].

Ce au în comun aceste obiceiuri cu credinţa Sfinţilor Părinţi? Nimic, absolut nimic. Sunt obiceiuri păgâne poleite cu elemente creştine. Oricât ar specula etnografii, nu se poate spune că aceasta era credinţa curată a poporului. De fapt, această des invocată înţelepciune populară este astăzi un cal troian intrat printre români: în numele descoperirii a ceea ce are mai autentic poporul nostru, se pune în lumină exact ce nu trebuie şi se lasă la o parte tocmai esenţialul: dreapta-credinţă a ţăranului român (atacul împotriva credinţei creştine este subtil: dacă s-ar demonstra că până şi credinţa înaintaşilor a fost înţesată de idei păgâne, atunci apărarea de invazia neopăgână ar fi mult mai dificilă).

Atunci când păgânismul este prezentat de către o faţă bisericească (sau chiar de către o monahie precum „înţeleapta" Maică Sofronia), credincioşii lasă la o parte rezervele şi sorb o apă care nu este vie, beau apă de la un izvor care nu este curat. Poate că Dumnezeu îi va ajuta să cunoască adevărul. Dar cei care i-au dus în rătăcire, dacă nu se pocăiesc, îi vor cunoaşte foarte bine pe cei cărora le-au slujit de fapt...

Despre vindecările pe bandă rulantă

Pastorul C.S.Lovett: „Ai fi şocat dacă ai auzi că puterea de vindecare a lui Dumnezeu este la dispoziţia ta prin propriile tale gânduri, şi că tu însuţi poţi s-o declanşezi, prin credinţă!... Dacă ai avea un ACCES DIRECT la inconştientul tău, ai putea să comanzi ORICĂREI BOLI să fie vindecată într-o clipă. Aşa de multă putere îţi stă ţie la dispoziţie! Hotărât lucru, Isus avea acces la el, căci obţinea vindecări LA COMANDĂ" [24, 138].

Oricum, domeniul vindecărilor miraculoase rămâne printre motivele cel mai des invocate de către cei care s-au lăsat atraşi de neopăgânism. De la vindecarea prin bioenergie până la folosirea talismanelor energizante, de la folosirea medicilor din lumi paralele şi până la vindecările de pe stadioane, nu se simte decât o unică prezenţă: a celui care L-a ispitit pe Hristos cu slava lumii acesteia...

Despre handicapul memoriei spirituale

Spiritul Ramtha, la o şedinţă de channeling (spiritism modern): „Timp de două mii de ani am fost numiţi creaturi păcătoase. Acest stigmat ne anulează în mod automat abilitatea de a ne aminti măreţia şi egalitatea noastră cu Dumnezeu, Cristos, Budha sau alţii" [23, 183]. Iată obsesia

omului modern: a pierdut înţelegerea marelui dar pe care i l-a făcut Dumnezeu, acela de a fi cunună a creaţiei, şi vrea să se suie pe tronul lui Dumnezeu. Oare cum ar putea sta un om atât de mare pe un tron atât de strâmt?...

Pe o felicitare de Crăciun era scris un mare adevăr: „Istoria este plină de oameni care au vrut să fie dumnezei (în imagine apărând Budha, Alexandru cel Mare, Iuliu Cezar, Lenin, Hitler, Maharishi Mahesh Yogi, Mao Tze Dung şi alţii), dar numai un Dumnezeu a vrut să fie Om (Hristos apărând ca Prunc în staulul din Betleem)”.

Despre o nouă închinare la idoli

„Dacă Îl întâlnim pe Dumnezeu faţă în faţă şi Îl acceptăm în viaţa noastră... devenim hinduşi mai buni, musulmani mai buni, catolici mai buni, orice am fi - mai buni. Trebuie să îl acceptăm pe Dumnezeu aşa cum există El în mintea noastră” [23, 138] - Maica Tereza.

O fi mai important să păstrăm imaginea pe care o avem despre Dumnezeu „în mintea noastră”, decât să Îl cunoaştem aşa cum a vrut să Se descopere oamenilor? Şi dacă oamenii Îl pot întâlni pe Dumnezeu „faţă în faţă” fără a se lepăda de credinţele lor rătăcite, atunci de ce S-a mai întrupat Hristos? Pesemne că, ascultând o astfel de povaţă, Sfinţii Apostoli ar fi refuzat drumul jertfei pentru mărturisirea dreptei-credinţe, ca să Îl întâlnească pe Dumnezeu ţinând Legea cea Veche. Doamne-fereşte!

Noi să nu fim îngăduitori cu rătăcirile, ci să ţinem predaniile Bisericii. „Domnul aşa a învăţat; apostolii au propovăduit, părinţii au păstrat, mucenicii au întărit” - Sfântul Vasile cel Mare [47, 595].

Despre giumbuşlucurile „harismaticilor”

„În Anglia s-au observat chiar şi cazuri de leşin şi de isterie. Tremur, sărituri, dans bolnăvicios, un episcop anglican s-a rostogolit pe podea răcnind ca un leu.”„Am spus numai «Duhule Sfânt, vino!» Şi totul a început. Serviciul divin s-a năruit. Adică nu a mai fost nici o predică, nici nu mai putea fi vorba de aşa ceva... Pe parcursul întregii săptămâni, Duhul Sfânt s-a coborât cu atâta putere încât nu am mai fost capabili de muncă. De exemplu, telefonista care lucrează pe recepţie, mai este scuturată şi azi atât de tare, încât trebuie să conecteze automatul de recepţie. Alţi colaboratori tremură, sar şi se scutură.” „Roger şi Sue Mitchell, conducător al Ichtys Christian Fellowship (Londra) au sunat din Anglia şi m-au rugat să mă rog pentru ei la telefon. Le-am spus «Puneţi receptorul sub cap!» Ei au făcut-o, eu am suflat şi amândoi au căzut sub masă, doborâţi de puterea Duhului Sfânt” [31, 81].

Un regizor priceput ar fi putut filma o comedie cu costuri minime[5]. Că doar prostia se dă gratis, nu o vinde nimeni. Şi totuşi, asemenea relatări nu trebuie să stârnească râsul. E vorba de oameni ca noi, căzuţi în ghearele rătăcirii (cât despre episcopul anglican, manifestarea sa este cât se poate de „firească" dacă ţinem seama de manifestările confraţilor săi, care au considerat normală hirotonirea femeilor, ca şi multe alte rătăciri...). După teoria ramificaţiilor ortodocşii ar fi un fel de veri primari cu anglicanii, şi rude îndepărtate cu aceşti harismatici. Discutabilă teorie...

Despre căutarea ispitelor

Sinodul Extraordinar al Episcopilor Catolici, 1985: „Biserica Catolică nu refuză nimic din ceea ce este adevărat şi sfânt în religiile necreştine... Catolicii trebuie să recunoască, să păstreze şi să răspândească valorile spirituale, morale şi socio-culturale care se află în ele" [62, 29].

În acest spirit, în timpul vizitei în India, Papa Ioan Paul al II-lea şi-a însemnat fruntea cu pecetea hindusă (tilak-ul, „buba roşie" pictată pe frunţile unor yoghini, semn al închinării idolatre către Zeul Shiva [31, 148]). În acest spirit la Adunarea inter-religioasă de la Assisi din 1986 în altarul catolic a fost aşezată o statuie a lui Budha. Nu degeaba se ruga Psalmistul: „Mântuieşte-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios, că s-a împuţinat adevărul de la fiii oamenilor..." (Ps. 11, 1).

Gândindu-se la "sfinţenia" religiilor necreştine, Sfântul Teofan Zăvorâtul mărturisea: „în afară de Biserica Ortodoxă nu este adevăr..." [44, 10].

[5] Datorită stupidităţii unora dintre ideile ereticilor, Sfântul Irineu al Lyonului foloseşte uneori un ton ironic: „Cu acest Castravete coexistă o Putere din aceeaşi substanţă ca şi ea, pe care eu o mai numesc şi Pepene. Aceste Puteri, adică Dovleac, Supervacuitate şi Pepene, au emis tot restul multitudinii de Pepeni care delirează despre (ereticul pe nume) Valentin" [40,88].

Părintele Ilarion Olaru:

CUVÂNT LA DUMINICA ORTODOXIEI

„Strigând cu veselie, astăzi noi credincioşii strigăm: Cât sunt de minunate lucrurile Tale, Doamne, şi puterea Ta cât este de mare, Cel Ce ai făcut înţelegerea şi unirea noastră... Nu se mai înalţă acum sprânceana ereticilor, căci Dumnezeu a întărit Ortodoxia...”

Ar trebui ca Biserica noastră să fie astăzi îmbrăcată în veşmânt de bucurie şi pregătită să prăznuiască biruinţa dreptei-credinţe împotriva ereziilor, aşa cum se vede din slujba Canonului de astăzi, din Duminica Ortodoxiei.

O, iubiţi credincioşi, s-ar fi cuvenit să simţim cu toţii înflăcărarea psalmistului: „toate popoarele bateţi din palme, strigaţi lui Dumnezeu cu glas de bucurie” (Ps. 146, 1), s-ar fi cuvenit ca Biserica noastră să tresalte bucurându-se că adevărul a spulberat minciuna, că neghina a fost îndepărtată şi că recolta învăţăturilor este curată.

Dar, iubiţilor, şi vă vorbesc cu inima sfâşiată, în aceste clipe simt că pe catapeteasma bisericii se află un văl de doliu, aud parcă suspine şi oftări care nu se mai opresc. O, ce vremuri trăim... Doar ştim cuvintele Sfântului Ignatie Briancianinov, cum că „se împlinesc proorocirile Scripturii despre apostazia de la creştinism a popoarelor trecute de la păgânism la creştinism. Apostazia a fost prevestită de către Sfânta Scriptură cu toată claritatea şi este o mărturie a faptului că este adevărat tot ceea ce s-a spus în Scriptură.” În Duminica Ortodoxiei, când s-ar fi cuvenit să vă vorbesc despre înfrângerea păgânismului, nu pot să vă vorbesc decât despre marea răsturnare din vremurile noastre, când privim cu toţi renaşterea învăţăturilor păgâne combătute de către Sfinţii Părinţi ai Bisericii.

Crede cineva că ar fi mai bine să nu privim realitatea în faţă, şi să ne imaginăm că totul este bine? Sau poate cineva să zică Domnului: „De cunoştinţa adevărului Tău plin este pământul...”, când apostazia este din ce în ce mai puternică?

Este mai bine să fim conştienţi că fără voia noastră ne aflăm în război. Ştiu că dacă la hotarele ţării noastre s-ar auzi zvon de luptă, nu aţi avea linişte şi aţi vrea să ştiţi cât mai multe amănunte. Unii v-aţi arăta gata să vă duceţi să apăraţi acest pământ al strămoşilor voştri. Dar oare dacă v-aş spune că Bisericii noastre i s-a declarat război aţi fi în egală măsură gata de jertfă? Oare aţi fi pregătiţi să vă daţi viaţa pentru apărarea Trupului lui Hristos?

Cu aceasta încep cuvântul de astăzi: Biserica se află în război şi trebuie să fie apărată. Cineva ar putea să se întrebe: Oare despre ce război este vorba? Războiul despre care voi vorbi nu e unul nou, ci e vechi. E războiul pe care îl poartă de aproape două mii de ani Biserica noastră împotriva ereziilor. Dar în zilele noastre aceste atacuri împotriva Bisericii sunt din ce în ce mai puternice, şi tot mai mulţi creştini cad în ghearele rătăcirii.

Sfântul Ignatie Briancianinov a spus: „apostazia a început de la un timp să înainteze rapid, liber şi făţiş. Urmările vor fi din cele mai triste. Facă-se voia Domnului!”

Această voie a Domnului este ca noi, creştinii, să ducem o luptă foarte grea: în aceste vremuri tulburi suntem chemaţi să fim candele vii ale Ortodoxiei. Suntem chemaţi să ne aprindem de la făclia Sfintei Tradiţii şi să purtăm în lume adevărul lui Hristos.

Avem de dus o cruce grea, care are două braţe: cel orizontal, al dreptei-făptuiri, şi cel vertical, al păstrării şi mărturisirii dreptei-credinţe. Auziţi ce ne zice Sfântul Grigorie Teologul: „Prin tăcere Îl trădăm pe Dumnezeu”. Iar Sfântul Meletie Mărturisitorul ne atrage atenţia că „nu este cu dreptate şi cu cuviinţă bine-credincioşilor a tăcea acolo unde se calcă poruncile lui Dumnezeu şi din aceasta îşi întăresc înşelăciunea ceilalţi potrivnici. Pentru că a zis un mare părinte: „Acolo unde este primejdie a se despărţi cineva de la Dumnezeu, ce bine-credincios poate să stea deoparte şi să tacă, sau cu totul să se liniştească? Pentru că tăcerea sa îl vădeşte cum că şi el se învoieşte acestor rele”.

Şi aceasta ne-o arată Înainte-Mergătorul Domnului şi vitejii Macabei, care pentru o mică poruncă a legii s-au primejduit până la moarte şi n-au părăsit nici cea mai mică parte a predaniilor primite. Căci războiul de multe ori este lăudat şi lupta se arată mai bună decât vătămătoarea de suflet pace. Că mai bine este să stea cineva împotriva celor rău cugetători, decât să le urmeze lor şi să se despartă de Dumnezeu pentru a se uni cu ei.”

Auziţi cuvânt cu putere multă... Auziţi şi priviţi cum lumea din jurul nostru îşi schimbă înfăţişarea. Şi dacă până acum am ales a păstra în suflete pacea acestei lumi, de acum să pornim la războiul bineplăcut lui Dumnezeu.

Ce poate face un creştin împotriva asaltului ereziilor? Răspunsul este simplu: să vegheze ca nu cumva să primească vreo învăţătură potrivnică celei bisericeşti, să vegheze ca cei de aproape ai săi să rămână în staulul Bisericii şi să încerce să îi aducă la dreapta-credinţă pe cei care au fost înşelaţi de diavol. Şi nimeni nu este îndreptăţit să afirme că nu este problema lui ce cred cei de lângă el.

Sfântul Teodor Studitul spunea creştinilor din vremea sa, şi cuvintele sale sunt atât de importante astăzi, că „atunci când credinţa este în

primejdie, porunca Domnului este de a nu păstra tăcerea. Când este vorba de credinţă nimeni nu are dreptul să zică: „Dar cine sunt eu? Preot, oare? N-am nimic a face cu acestea. Sau un cârmuitor? Nici acesta nu doreşte să aibă vreun amestec. Sau un sărac care de-abia îşi câştigă existenţa?... Nu am cădere, nici vreun interes în chestiunea aceasta. Dar dacă voi veţi tăcea şi veţi rămâne nepăsători, atunci pietrele vor striga."

Nimic nu se poate face fără rugăciune. Este nevoie de multă rugăciune pentru a rămâne alături de Hristos şi pentru a putea să îi ajutăm şi pe alţii să vină lângă noi. Dar nu este de-ajuns rugăciunea, oricât de lungă ar fi. Este nevoie şi de mărturisirea adevărului prin cuvânt.

Cum altfel înţelegem darul vorbirii în limbi pe care l-au primit Sfinţii Apostoli la Rusalii? Acest dar arată că Dumnezeu nu a aşteptat ca păgânii să se convertească numai datorită rugăciunilor apostolilor, ca neamurile păgâne să înveţe limba pe care o vorbeau aceştia; ci i-a învăţat pe Sfinţii Apostoli să grăiască în limbile neamurilor, să vorbească astfel încât să fie înţeleşi de către păgâni.

Înainte însă de a putea să vorbim păgânilor şi apostaţilor de lângă noi în aşa fel încât să ne înţeleagă, trebuie să înţelegem noi înşine cât de mare este darul de a fi drept-credincios şi cât de mare este osânda celor care părăsesc dreapta-credinţă.

Îndrăznesc să repet şi eu cuvintele Sfântului Ioan Damaschin: „Cunoscându-mi micimea şi nevrednicia mea ar trebui să tac pentru totdeauna şi să mă mulţumesc a-mi plânge păcatele înaintea lui Dumnezeu. Dar văzând că Biserica este cuprinsă de mare vijelie, am crezut că nu trebuie să mai tac, pentru că mă tem mai mult de Dumnezeu, decât de oricine pe pământ."

Vă amintesc că în fiecare an în această Duminică în multe biserici ortodoxe se citeşte Sinodiconul Ortodoxiei. El conţine esenţa învăţăturii dogmatice a Bisericii noastre. Atunci când este citit Sinodiconul, de fiecare dată când se pomeneşte numele vreunui sfânt mărturisitor, tot poporul strigă cu glas mare: „Veşnica lui pomenire! Veşnica lui pomenire! Veşnica lui pomenire!" Iar la pomenirea vreunui dascăl al ereziei strigă toţi: „Anatema să fie! Anatema să fie! Anatema să fie!".

Nu sunt cuvinte destul de frumoase pentru a-i lăuda cum se cuvine pe cei dintâi, şi tot aşa nu sunt cuvinte destul de dure pentru a-i înfăţişa pe cei din urmă în toată răutatea lor. Fiecare dintre cei care ne-am adunat astăzi aici i-am lăuda cu bucurie pe sfinţii mărturisitori. Ar trebui ca tot aşa să putem adăuga şi glasul nostru la ceata celor care rostesc anatema asupra ereticilor.

Dacă ar trăi astăzi Părinţii care au luat parte la Sinoadele Ecumenice, ar spune cu tărie: „Anatema celor ce strică învăţătura Bisericii! Anatema celor care cred că Hristos a fost doar cel mai mare învăţător, şi nu Fiu al lui

Dumnezeu care S-a întrupat pentru mântuirea noastră! Anatema celor ce cred în reîncarnare! Anatema celor ce fac vindecări mincinoase şi tuturor celor dimpreună cu ei! Anatema tuturor ereziilor!"

Spun unii: dar oare nu s-ar cuveni să arătăm dragoste creştinească şi să lepădăm de la noi acest aspru cuvânt – anatema?

Auziţi înşelare: oameni păcătoşi, oameni plini de patimi, cred că pot fi mai plini de dragoste decât Sfinţii Părinţi care i-au anatemizat pe eretici. Oameni care sunt lipsiţi de dreaptă-vieţuire vor să arate dragoste faţă de cei care sunt străini Trupului lui Hristos. Dar această ispită nu este deloc nouă. Încă înaintea primului Sinod Ecumenic Sfântului Petru al Alexandriei i se cerea să îl ierte pe Arie şi să ridice anatema pe care o dăduse asupra acestuia. Să luăm aminte la răspunsul pe care l-a dat prealuminatul arhiereu atunci când se afla întemniţat pentru că l-a afurisit pe Arie: „Cum îmi ziceţi voi să mă înduplec la rugăciunile voastre şi să îl iert pe Arie care nu a vrut să asculte învăţătura mea şi să îşi vie în simţire? Dacă l-am afurisit, aceasta n-am făcut-o de la mine, ci prin voia lui Hristos Dumnezeul meu, Care mi S-a arătat noaptea. Căci rugându-mă după obiceiul meu, fără de veste a strălucit în temniţă o lumină mare şi L-am văzut pe Domnul meu Iisus Hristos în chip de tânăr ca de doisprezece ani, iar faţa Îi strălucea mai mult decât soarele, încât nu-mi era cu putinţă a căuta spre slava cea negrăită a feţei Lui. Şi era îmbrăcat cu o cămaşă albă de in, însă ruptă de sus până jos, pe care o strângea la piept cu amândouă mâinile, acoperindu-şi goliciunea Sa.

Văzând eu acestea, a căzut asupra mea frică şi spaimă şi cu multă temere, rugându-mă Lui, am zis: „Mântuitorule, cine ţi-a rupt haina?" Iar Domnul a răspuns: „Arie cel fără de ruşine mi-a rupt-o, căci a despărţit de Mine pe poporul pe care l-am câştigat cu sângele Meu! Păzeşte-te ca să nu-l primeşti în sânul Bisericii, pentru că are viclene şi rele gânduri asupra Mea şi asupra poporului Meu. Şi iată că vor să te roage să îl ierţi. Dar tu să nu-i asculţi şi să nu primeşti în turmă un lup în chip de oaie."

Aşa i-a vorbit Mântuitorul Sfântului Petru al Alexandriei, şi dacă ne-ar vorbi nouă astăzi ne-ar spune acelaşi lucru: să nu ne lăsăm prinşi de ispita falsei iubiri faţă de cei care surpă Biserica lui Hristos.

De mare folos îi este sufletului meu descoperirea aceasta a Sfântului Petru... Şi uneori, când sunt ispitit de vrăjmaş să fiu mai înţelegător cu ereticii, cu cei care cred în reîncarnare sau folosesc tot soiul de bioenergii, mă reped şi mai citesc o dată Viaţa acestui sfânt. Şi de fiecare dată îmi dau seama că nu am dreptul să fac compromisuri în ceea ce priveşte toleranţa faţă de eretici.

Ni se cere să avem dragoste faţă de cei rătăciţi... Dacă nu am avea dragoste nu ne-ar durea că se află departe de Hristos. Eu, în nevrednicia mea, am mare dragoste faţă de protestanţii care nu cinstesc icoanele. S-ar

putea spune că am dragoste faţă de iconoclaşti. Nu e dragoste mai mare decât a le dori tot binele cu putinţă, adică a le dori fericire veşnică. Or, pentru a ajunge la aceasta, trebuie ca ei să facă parte din trupul lui Hristos, care este Biserica. Atât de mult îi iubesc pe toţi iconoclaştii încât mă rog pentru ei să primească adevărul dreptei credinţe.

Astăzi, în Duminica Ortodoxiei în care se prăznuieşte biruinţa apărătorilor icoanelor, aş striga cu glas mare: „Să vină iconoclaştii de tot felul şi să cadă la picioarele lui Hristos, mărturisindu-şi rătăcirile”. Da, Biserica are dragoste faţă de toţi ereticii care vor cu adevărat să meargă pe calea mântuirii. Dar dragostea nu are părtăşie cu minciuna şi nici un eretic nu va putea simţi dragostea Bisericii până nu se leapădă de înşelare.

Totuşi, să nu uităm că Hristos nu a venit pe pământ ca să împartă anateme şi să-i osândească pe păcătoşi. Nu Acesta este Hristosul în Care au crezut Sfinţii Părinţi. Hristos a venit nu pentru cei drepţi, ci pentru cei păcătoşi. Nu a venit numai pentru poporul iudeu, ci pentru toate neamurile. Nu există păcătos care să nu poată dobândi iertarea şi nu există eretic care să nu poată fi primit în Biserică dacă se pocăieşte de păcatul ereziei.

Cine crede că rezumatul învăţăturii bisericeşti stă în cuvântul „Anatema!” se află el însuşi în rătăcire. Cine crede că simbolul Bisericii este sabia se înşeală. Biserica este balsam, Biserica este leac pentru suflet. Nu Biserica îi osândeşte pe eretici, ci ei înşişi se supun osândei atunci când se rup de bunăvoie de Trupul lui Hristos. Biserica doar constată ruperea, doar observă rana care sângerează. Şi de fiecare dată când se rosteşte cuvântul „Anatema!”, se rosteşte ca un semnal de alarmă asupra faptului că cineva alege calea întunericului. Aşa cum vă rog să aveţi grijă de fraţii voştri căzuţi în erezie şi să le spuneţi adevărul Bisericii, aşa vă rog şi să nu vă puneţi stavilă între ei şi Hristos, ca să nu ajungeţi precum fariseii din Evanghelie.

Şi vai de cei care aleg rătăcirea... Suferinţele lor sunt veşnice. Nu o dată Părinţii cu viaţă sfântă au avut descoperiri în care i-au văzut pe eretici chinuindu-se în focul cel veşnic. Cred că ştiţi icoana în care Biserica este reprezentată ca o corabie care pluteşte pe mare, iar ereticii se află pe mal, fiind chinuiţi de diavoli. Stau şi mă gândesc: oare câţi dintre falşii învăţători ai zilelor noastre nu ar merita să fie pictaţi în astfel de icoane? Toţi, fără îndoială.

Am auzit des întrebarea: de ce vorbiţi despre eretici, nu vedeţi cât de puţini oameni mai păstrează învăţătura curată?

Ba da, văd şi eu ceea ce vedeţi şi voi. O înţeleaptă vorbă de încurajare zice că „şi când suntem singuri, suntem prea mulţi.” Adică oricât am fi de puţini, Hristos care e cu noi alungă orice gând de singurătate. Deci nici chiar în vremurile de pe urmă creştinii nu vor fi prea puţini.

Despre acele grele vremuri Sfântul Ignatie Briancianinov spunea că „apostații, intitulându-se şi prezentându-se în aparență drept creştini, îi vor prigoni cu atât mai lesne pe veritabilii creştini. Apostații, înmulțindu-se, îi vor împresura pe adevărații creştini cu nenumărate necazuri, vor pune nenumărate piedici în calea bunelor intenții de mântuire şi slujire a Domnului. Ei vor lupta împotriva robilor lui Dumnezeu recurgând la forța autorităților de stat, prin represalii şi denunțuri, prin diverse uneltiri, amăgiri şi prigoană feroce”.

Înfricoşătoare proorocire... Dar oricât de mare va fi apostazia, Biserica lui Hristos nu va fi înghițită de porțile iadului. Vor fi şi atunci, ca pe vremea Sfântului Prooroc Ilie, oameni care se vor închina adevăratului Dumnezeu.

Să nu confundăm Biserica cu o clădire în care au loc anumite slujbe. Să înțelegem că Biserica nu este altceva decât Trupul lui Hristos căruia îi suntem mădulare. Putea oare Hristos să întemeieze o Biserică pe care încercările să o poată doborî? Putea oare Fiul lui Dumnezeu să întemeieze o Biserică care să poată fi „biruită”? Nu, bineînțeles că nu. Noi să nu fim tulburați: până în vremurile din urmă vor exista slujitori vrednici ai Mirelui Ceresc.

Să nu uităm că vreme de secole credința noastră nu a fost apărată nici cu zâmbetul pe buze şi nici în aplauzele mulțimii. Mărturisitorii pe care îi cinstim nu au fost încununați cu flori şi nici nu au primit premii. Ci au primit ocări fără număr, scuipări, bătăi sau chiar mucenicia.

La început pe locurile pe care fuseseră martirizați creştinii se ridicau biserici. De fapt Biserica toată este ridicată pe temelia pătimirii Marelui Mucenic, Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos: pământul pe care mergem este udat cu sângele jertfei.

Astăzi nimeni nu mai este omorât pentru Numele lui Hristos. Dar prigoana nu a încetat, ci doar a îmbrăcat o formă mai greu de observat. Nimeni nu te mai obligă astăzi să te lepezi de Hristos. Dar sunt atâtea şi atâtea mijloace prin care oamenii sunt ispitiți să se lepede de Biserică şi să devină părtaşi întunericului.

Dacă înainte creştinii nu se lepădau nici după ce sufereau chinuri groaznice, creştinii de astăzi se leapădă din pricini minore, de exemplu atunci când li se oferă motive aşa-zis raționale pentru aceasta.

Aşa e cu teoria reîncarnării: orice creştin care crede în reîncarnare este apostat. S-a rupt de Biserică, nu se mai poate spovedi, nu se mai poate împărtăşi. Rugăciunile lui nu mai sunt ascultate de Dumnezeu, ci doar de vrăjmaşul care împlineşte tot ceea ce trebuie pentru ca omul să nu se întoarcă în Biserică. Chiar dacă în jurul nostru este plin de astfel de apostați, noi nu trebuie să lenevim şi să şovăim a le vorbi despre cursa în

care s-au lăsat prinşi şi de cât de important este pentru mântuirea lor să se întoarcă în Biserică.

Să amintim acum că nu cu vorbe goale îi vom convinge pe alţii de adevărul credinţei noastre. Dacă nu vom duce o viaţă curată, dacă nu vom avea o „dreaptă-vieţuire”, nu vom putea fi niciodată modele pentru alţii. Şi avem de dus această cruce grea: fără prea multă gălăgie, trebuie să trăim în aşa fel încât ceilalţi să vrea să cunoască puterea care ne ajută să fim atât de buni, atât de liniştiţi şi atât de iubitori de Dumnezeu.

Este oarecum corectă observaţia că unii sectanţi duc o viaţă mai curată decât drept-credincioşii. Nu beau, nu fumează..., iată că par mai aproape de Dumnezeu decât noi. Oare ascultă de alte porunci evanghelice decât noi? Nu, căci oricât au deformat Sfânta Scriptură, poruncile au rămas cam aceleaşi. Atunci de unde puterea lor de a duce o viaţă curată? Nu cumva Duhul Sfânt lucrează mai puternic la ei decât la noi?

Nu, iubiţilor. Dacă vedem că unii eretici nu suferă de patimi care sunt uşor de observat nu înseamnă că au sufletele curate. Vedem că, de multe ori, cei care merg la diferite grupări eretice - cum sunt cele yoghine - părăsesc imediat patimile care i-au chinuit câtă vreme s-au aflat în Biserica Ortodoxă - cum ar fi beţia sau consumul de droguri. Ştim că fiecare patimă este încurajată de un demon propriu. Ei bine, atunci când un om pătimaş intră într-o sectă, se poate întâmpla ca demonii mai mici, demonii patimilor trupeşti, să iasă pentru a face loc demonului mai mare: demonului ereziei.

Nu există patimă de care un drept-credincios care se pocăieşte să nu poată fi izbăvit. Dar aceasta presupune o luptă grea, căci diavolii nu se îndepărtează uşor. Noi nu de la cei din altă turmă avem de învăţat cum să ne rânduim vieţile. Mai zic unii că e bine să învăţăm ordinea şi disciplina de la „fraţii catolici” sau misionarismul social de la „surorile” protestante. Nu este adevărat: găsim în Vieţile Sfinţilor şi în Sfânta Tradiţie modele de virtute pentru orice faptă bună am vrea să facem, şi orice alt exemplu devine de prisos.

Să nu credem că a fi ortodox însemnă a fi mântuit. „Credinţa fără fapte este moartă”. Este adevărat că mai aproape de mântuire este cel mai mare păcătos care rămâne în Biserică decât un aşa-zis sfânt aflat în rătăcire. Dar a fi ortodox înseamnă a respira duhul Bisericii, înseamnă a te lăsa modelat de duhul Evangheliei şi a fi în acelaşi duh cu Sfinţii Părinţi. Or fără o viaţă curată, degeaba suntem ortodocşi. Tocmai de aceea există Biserica, pentru ca noi să ducem o viaţă sfântă şi să mergem pe calea mântuirii.

Certificatul de botez nu este paşaport spre rai. Sau, ca să zicem aşa, nu este de ajuns să ai un paşaport ca să şi ajungi într-o ţară străină. Poate şi pentru aceasta este înţeleasă greşit credinţa noastră: pentru că mulţi o prezintă ca pe o bibliotecă frumoasă, cu volume rare şi scumpe. Dar

„ortodoxia de bibliotecă” este un idol. Ortodoxia noastră este viață în Hristos şi nimic altceva. Acolo unde vi se prezintă ortodoxia ca un exponat de muzeu să ştiți că Hristos nu este prezent.

Dacă am putea să îi întrebăm pe Sfinții Părinți ce este Ortodoxia şi ce înseamnă să fii ortodox, cred că ne-ar răspunde: „O mare minune... o minune de necuprins în cuvinte... ”Oare avem noi ochi să vedem aceasta? Oare avem noi înțelepciunea de a pricepe ce mare dar ne-a făcut Dumnezeu?

Să se adune toate bogățiile din lume, şi ar păli în fața bucuriei duhovniceşti... Să se adune toate plăcerile trupeşti laolaltă şi tot nu se vor putea compara cu desfătarea pe care o dă inimii adevăratul Dumnezeu...

Să ştiți că noi trebuie să încercăm să le arătăm Ortodoxia celor rătăciți aşa cum le-am arăta unor prieteni cel mai frumos loc pe care l-am văzut în viața noastră. Sau cu emoția cu care le-am recomanda să citească o carte frumoasă...

Să nu ne punem noi în ipostaza Dumnezeului care îi pedepseşte pe eretici. Căci oricum, de pedeapsa Sa nu va scăpa nici unul dintre cei care nu se pocăiesc. Cuvântul nostru să fie dres cu sare. Şi să poarte în el delicatețea unui colind. Pentru că de fapt asta face tot cel ce vorbeşte aproapelui său despre Hristos: colindă. Şi chiar dacă unii ascultători refuză să ia aminte la astfel de „colinde”, cei care se lasă prinşi de dulceața tainicei melodii nu vor mai putea să stea departe de Hristosul pe care Îl propovăduieşte Biserica. Oricum, nu veți fi singurii care veți colinda astfel. Doar mai sunt atâția şi atâția drept-credincioşi care vor colinda împreună cu voi.

Cei dintâi chemați să se îngrijească de păstrarea adevărului de credință sunt păstorii Bisericii, cei care răspund de turmă. „Dacă nu este bine ca cineva să tacă atunci când cineva este nedreptățit, oare cum să nu fie osândit acela care trece cu vederea şi tace atunci când legile cele dumnezeieşti şi canoanele sunt defăimate?” întreba odată Sfântul Ioan Gură de Aur.

Răspunzând parcă la această întrebare Sinodul de la Cartagina a hotărât că „dacă vreun episcop nu va purta de grijă în privința ereticilor, să se mustre de către episcopii sârguincioşi vecini şi să i se arate greşeala ca să nu aibă cuvânt de apărare; iar dacă timp de şase luni din ziua în care a fost mustrat, petrecând în aceeaşi eparhie, nu va purta de grijă în privința celor ce sunt datori a se întoarce în unitatea sobornicească, cu unul ca acela să nu se intre în comuniune, până când nu va îndeplini acest lucru.” Vedeți câtă înțelepciune se ascunde aici? Nu eşti ierarh adevărat dacă nu ai grijă de pericolele care se apropie de turmă.

Mare este pedeapsa păstorilor care se îndepărtează ei înşişi de dreapta credință. Au existat ierarhi eretici şi chiar sinoade eretice care i-au

condamnat pe sfinți. Dar Dumnezeu nu a îngăduit ca lumina să fie înghițită de întuneric. Sfântul Meletie Mărturisitorul spunea că: „se cuvine celor ce ascultă cuvântul de mântuire şi care sunt învățați în Scriptură să cerceteze cu dreaptă socoteală cele pe care le zic dascălii şi arhiereii; şi câte sunt unite cu Scripturile să le primească, iară câte sunt neunite să le lepede. Şi să se îndepărteze de cei care rămân întru învățături greşite."

Şi iarăşi: „Să nu ascultați nici de călugări şi nici de preoți în cele ce vă sfătuiesc rău. Şi ce zic nici de preoți? Ci nici la arhierei să nu vă plecați, nici să vă supuneți, când vă sfătuiesc să faceți, să ziceți şi să cugetați acelea care nu au mărturii din Sfânta Scriptură şi nu sunt de folos sufletelor voastre".

Împotriva unor astfel de păstori rătăciți s-au pronunțat atât Sinoadele Ecumenice, cât şi Sinoadele locale. Iată de exemplu poziția Celui de-al treilea Sinod Ecumenic față de clericii trecuți la nestorianism: „Cei care au lipsit de la acest Sfânt Sinod şi s-au adăugat sau vor încerca să se adauge cetei dezbinării, sau cei care vor să se alăture dezbinării deşi au iscălit caterisirea lui Nestorie, aceştia să fie, după socotința Sfântului Sinod, cu totul străini de preoție şi să cadă din treaptă." La fel ar trebui caterisiți astăzi clericii care încurajează diferitele rătăciri, cei care cred în reîncarnare sau în oricare altă înşelare şi leapădă învățătura Sfintelor Sinoade Ecumenice.

Tot Sfântul Meletie zice: „Dacă arhiereul tău este rău după credință, adică dacă are dogme eretice şi hulitoare, fugi de dânsul chiar dacă este înger din cer." Aşa ar trebui să se îndepărteze poporul de acei clerici care calcă în picioare Sfânta Tradiție, de la cei care „deschid cartea" şi până la cei care se lasă păcăliți de arătările amăgitoare care apar la tot felul de secte. Aşa ar trebui să se îndepărteze poporul de clericii care în numele păcii universale fac lucruri care atrag osânda dumnezeiască.

„Se cuvine să stăm cu vitejie împotriva tuturor acelora care ne stau piedică în fața binelui - ne zice Sfântul Ioan Gură de Aur. Ascultă ce zice Hristos: «cel ce iubeşte pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine» (Matei 11, 37). Atunci când vrem să facem vreun lucru plăcut lui Dumnezeu, pe acela care vrea să ne împiedice să îl socotim ca pe un vrăjmaş al nostru şi luptător împotriva noastră, oricine ar fi şi orice s-ar întâmpla."

Poate că citatele pe care le-am spus acum v-au tulburat puțin. Dar vi le-am spus numai ca să vă atrag atenția încă o dată asupra gravității răspândirii ereziilor. Nu exemplele unor clerici apostați trebuie să purtăm noi în suflete. Ci exemplele unor arhierei, preoți sau diaconi care au mers pe calea sfințeniei, care s-au nevoit până la sânge pentru păstrarea neschimbată a Predaniei Sfinților Părinți.

Totuşi, trebuie să fim conştienţi că neamul clericilor apostaţi nu s-a stins, şi că nu se va stinge până la sfârşitul lumii. Voi aduce un exemplu în acest sens. Nu mai miră aproape pe nimeni faptul că în zilele noastre există ierarhi atinşi de virusul rătăcirii, precum mitropolitul acela din Rusia care avea de gând să tipărească Coranul şi să îl distribuie gratuit musulmanilor. Să distribuie Coranul, adică mincinoasa carte în care stă scris că a crede că Hristos este Fiul lui Dumnezeu e o blasfemie. Cartea ale cărei referiri binevoitoare faţă de credinţa creştină, cum ar fi o anumită apreciere a Maicii Domnului, se dovedesc înşelătoare în momentul negării dumnezeirii lui Hristos.

Dar dacă un asemenea act necugetat precum tipărirea Coranului nu mai miră aproape pe nimeni, faptul că un alt ierarh înalţă în gura mare osanale islamului, nesocotind învăţătura Bisericii, aceasta trebuie să ne pună pe gânduri. Ia auziţi ce spunea acest ierarh: „Profetul Mahomed este un apostol. El a fost un om al lui Dumnezeu, a lucrat pentru Împărăţia lui Dumnezeu şi a creat islamul. Cred că Dumnezeu îi iubeşte pe musulmani şi pe budişti. Când vorbesc împotriva mahomedanismului sau a budismului, nu sunt pe placul lui Dumnezeu.”[6]

Putem oare crede noi aşa ceva? Când am avut sute de martiri care s-au luptat cu toată puterea pentru a opri răspândirea blasfemiilor musulmane, mai avem dreptul de a crede unor cuvinte ca cele de mai sus? Mahomed nu a fost un apostol, ci un slujitor devotat al Satanei, care a răspândit ideile pe care i le-a descoperit îngerul căzut care s-a dat drept Sfântul Arhanghel Mihail. Dar putea oare Arhanghelul Mihail, care neîncetat dă slavă Fiului lui Dumnezeu, să spună ceva potrivnic învăţăturii propovăduite de Hristos? Nu, fraţilor! Cel care l-a inspirat pe Mahomed a fost îngerul întunericului, care s-a arătat ca înger de lumină, şi toată învăţătura islamică nu este decât abatere de la adevăr.

A vorbi împotriva rătăcirilor de orice fel, musulmane sau budiste, nu numai că este pe placul lui Dumnezeu, ci este chiar o datorie a păstorilor care veghează asupra turmei. Altfel Dumnezeu nu i-ar fi proslăvit cu darul facerii de minuni, sau chiar cu sfinte moaşte, pe cei care au mărturisit dreapta credinţă în faţa duşmanilor Bisericii, indiferent cărei credinţe i-au aparţinut aceşti duşmani.

Cât priveşte dragostea Domnului faţă de musulmani şi budişti, sunt multe de spus. Câtă vreme ei nu vor să primească învăţătura descoperită de Hristos Fiul lui Dumnezeu, şi se încăpăţânează a rămâne departe de adevăr, se aseamănă egiptenilor care au prigonit poporul lui Moise. Erau tare buni egiptenii, tare credincioşi. Şi multe erau zeităţile pe care le venerau cu grijă, aşa cum multe sunt şi sutele de chipuri venerate în templele budiste.

[6] Afirmaţia este făcută de patriarhul ecumenic Bartolomeu I. (n.ed.)

Dar mare a fost şi urgia cerească abătută asupra egiptenilor, atunci când au stat împotriva celor care se închinau unui singur Dumnezeu. Are oare Dumnezeu de ce să îi iubească mai mult pe budiştii de astăzi decât pe închinătorii egipteni de ieri? Oare este cineva în măsură să spună că rătăcirea de astăzi este mai neimportantă, că Dumnezeu S-a schimbat între timp şi că s-a adaptat normelor societăţii moderne? Aşa ceva nu se poate.

E adevărat că nu putem afirma că Dumnezeu îi iubeşte numai pe creştini, iar pe ceilalţi îi urăşte. Dar dacă toţi oamenii sunt copiii lui Dumnezeu, nu toţi copiii sunt şi ascultători. Degeaba un tată îşi iubeşte toţi copiii, chiar dacă unii ajung beţivi sau desfrânaţi. Câtă vreme copiii îşi pierd timpul prin ţinuturi străine nu se pot bucura de ceea ce vrea să le ofere tatăl lor. Câtă vreme budiştii sau musulmanii nu vor să vină să trăiască în Casa Domnului care este Biserica, se mai pot numi ei oare copii ai lui Dumnezeu? Copiii care nu vor să îşi cunoască tatăl se mai pot împărtăşi de dragostea lui? Răspunsul la această întrebare îl puteţi da şi singuri.

Şi dacă totuşi vor fi şi musulmani şi budişti care se vor mântui, aceasta nu se va datora credinţei lor, ci prea marii mile a lui Dumnezeu. Dar cine încearcă să se joace cu propria viaţă, gândindu-se că până la urmă va fi miluit de Dumnezeu aşa cum sunt miluiţi budiştii sau musulmanii, nu va avea parte decât de mila arătată în vechime egiptenilor şi de plăgi asemănătoare.

Opresc aici referirea la clericii apostaţi, ca să nu vă mai întristez sufletele. V-aş aduce acum şi umila mea mărturie că există un singur Dumnezeu, care şi în zilele noastre face minuni, şi o singură Biserică a Sa: Biserica Ortodoxă. Dar pentru că vorbele mele nu au multă putere, vă voi citi dintr-un cuvânt al marelui între sfinţi Ioan din Kronştadt, păstor model care a arătat ce înseamnă să slujeşti turma cu jertfelnicie. El a fost cinstit pentru nenumăratele sale minuni nu numai de către ortodocşi, ci şi de mulţi alţii care au văzut în el prieten al lui Dumnezeu. Auziţi acum:

„Iubiţi părinţi şi fraţi, cunoaşteţi slujirea mea neabătută în Biserica Ortodoxă în decursul a 50 de ani. Ştiţi, poate, şi râvna mea statornică în dreapta credinţă, aţi auzit poate de numeroasele mele scrieri întru slava lui Dumnezeu şi a Bisericii Ortodoxe şi despre atâtea semne ale puterii lui Dumnezeu, arătate nu numai creştinilor pravoslavnici, ci şi catolicilor, şi luteranilor, şi chiar evreilor şi mahomedanilor, atunci când ei se îndreptau cu credinţă către mijlocirea rugăciunilor mele. Despre toate acestea au adus şi aduc dovezi cronicile gazetăreşti cât şi mărturiile adevărate şi nemincinoase ale martorilor oculari.

Mărturisesc şi eu acum în faţa voastră, a tuturor, şi înaintea lui Dumnezeu cel Atoatevindecător, că până în prezent minunile vindecărilor n-au secat. Înseamnă aceasta că credinţa ortodoxă este o credinţă moartă,

după cum clevetesc catolicii? Nu mărturiseşte ea, oare, necontenit, de adevărul şi puterea ei mântuitoare, de faptul că este plăcută lui Dumnezeu?”

La care întrebare a Sfântului încerc să aduc în faţa voastră acest răspuns: „Da, Sfinte Ioan din Kronştadt, prea multe au fost semnele prin care Dumnezeu a arătat adevărul Ortodoxiei. Sunt de-ajuns sufletului meu minunile pe care tu şi soborul tuturor sfinților, împreună cu Preacurata Născătoare de Dumnezeu le-ați făcut spre slava Bisericii lui Hristos. Dar pentru că mulțimea clevetitorilor nu ne dă pace, vă rog să nu ne lăsați lipsiți de dulcele vostru ajutor, pentru ca împreună cu cei de aproape ai noştri să rămânem mădulare ale Trupului lui Hristos până la sfârşitul vieții noastre.”

Iubiților şi răbdătorilor credincioşi, cuvântul meu se apropie de sfârşit. A fost cam mare, mare cât este durerea pe care o port în inimă. Poate că v-am împuiat capul cu prea multe citate, dar nimic nu este mai potrivit în Duminica aceasta decât să ne adăpăm sufletele de la izvoarele Părinților cu viață sfântă.

Am căutat prin cărți, căci osândă mi-ar fi dacă v-aş vorbi numai după mintea mea, şi nu am găsit ceva mai potrivit pentru încheiere decât minunea pe care a făcut-o Sfântul Vasile cel Mare spre ruşinarea arienilor. Şi pentru că pe 1 ianuarie, la Praznicul sfântului, prea puțini dintre voi sunt în Casa Domnului, fiind obosiți după petreceri necuviincioase, îndrăznesc să vă obosesc şi eu acum, la Praznicul Ortodoxiei, şi dacă îmi îngăduiți vă voi spune încă o minune care vădeşte adevărul credinței noastre.

Ivindu-se certă între credincioşi şi arieni din pricina bisericii din Niceea, căci şi unii şi alții vroiau ca aceasta să fie a lor, Sfântul Vasile a zis: „Să mergeți şi voi arienii şi voi credincioşii şi să închideți biserica şi, încuind-o, să o pecetluiți cu pecețile, voi cu ale voastre şi aceştia cu ale lor; apoi să puneți pe amândouă părțile paznici tari. Mergând întâi voi, arienii, să vă rugați trei zile şi trei nopți şi după aceea să vă apropiați de biserică. Dacă se vor deschide singure uşile bisericii cu rugăciunea voastră, apoi a voastră să fie biserica în veci; iar de nu se vor deschide, atunci ne vom ruga şi noi o noapte şi vom merge spre biserică cântând şi dacă se vor deschide uşile, apoi să avem noi biserica în veci. De nu se vor deschide nici nouă, atunci a voastră să fie în veci.”

Până a vedea ce s-a mai întâmplat, să ne mirăm de credința Sfântului Vasile cel Mare... O, de ar mai fi în zilele noastre arhierei ca el... Cum ar mai spulbera hulele ereticilor... Să ne mirăm totodată de credința arienilor care au primit propunerea Sfântului. Vedeți voi, diavolul se bucură când ereticii îşi pun nădejdea în „dumnezeul” lor, aşa cum ortodocşii şi-o pun în Dumnezeul cel Viu.

După ce s-au rugat degeaba trei zile şi trei nopți, arienii s-au îndepărtat ruşinați. Creştinii au privegheat o singură noapte, şi apoi s-au

apropiat de biserică rugându-se. După ce Sfântul Vasile a însemnat de trei ori cu semnul crucii uşa bisericii, o, minune, s-a pornit un cutremur care a sfărâmat zăvoarele. Uşile s-au deschis şi bine-credincioşii au intrat în Casa Domnului cu bucurie mare.

O, Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti Dumnezeu care faci minuni... Ajută-ne să credem că aşa cum pe vremea Sfântului Vasile ai arătat biruinţa dreptei-credinţe, aşa o vei arăta şi la a Doua Venire a Ta. Să credem că atunci creştinii se vor bucura, iar ereticii se vor întrista mai mult decât ne întristăm noi astăzi.

Iubiţii mei, v-am întristat poate la începutul prea lungului meu cuvânt, când v-am spus că Biserica pare înveşmântată în doliu.

Amintindu-vă cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur: „Nădejdea noastră este Biserica, adăpostul nostru Biserica şi mântuirea noastră tot numai Biserica”, acum vă aduc şi vestea cea bună: vom învia, iubiţilor! Ne vom uni cu Hristos, Soarele şi lumina noastră! Şi nimeni şi nimic nu va putea întuneca bucuria noastră veşnică.

Vom prăznui odată aşa cum se cuvine Duminica Ortodoxiei! Vom prăznui biruinţa adevărului lui Hristos! În faţa tronului Dumnezeului cel în Treime lăudat, vom prăznui împreună cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi cu toţi sfinţii.

Da, iubiţilor, va veni vremea când cei care au iubit şi păstrat dreapta-credinţă vor prăznui veşnica Duminică a Ortodoxiei împreună cu Sfântul Apostol Pavel, cu Sfântul Ioan Damaschin, cu Sfântul Maxim Mărturisitorul şi cu soborul tuturor mărturisitorilor.

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, degeaba am încerca noi nevrednicii să coasem cu firul vieţuirii noastre cămaşa pe care Ţi-au sfâşiat-o şi o sfâşie ereticii de tot felul, căci aceasta ne este peste putinţă. Ca să nu fim părtaşi celor ce Te defaimă şi ca să ne bucurăm de Învierea Ta şi să fim părtaşi veşnicei Tale Împărăţii, dă-ne nouă în această Duminică a Ortodoxiei să punem început mântuirii. Şi să punem început bun mărturisirii Tale în faţa celor pe care diavolul i-a rupt de Biserica Ta. Că Tu eşti mântuirea noastră, Doamne, Tu eşti nădejdea noastră şi pe Tine Te lăudăm cu toţi sfinţii în vecii vecilor. Amin!

Bibliografie selectivă[7]

1. „Biblia sau Sfânta Scriptură", Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, (E.I.B.M.B.O.R), 1994
2. „Arhieraticon - adică rânduiala slujbelor săvârşite cu arhiereu", E.I.B.M.B.O.R ,1993
3. „Molitfelnic - cuprinzând slujbe, rânduieli şi rugăciuni săvârşite de preot la diferite trebuințe ale creştinilor", E.I.B.M.B.O.R, 1998
4. P.S. Andrei Andreicuț -„Legea românească", Editura Episcopiei Ortodoxe Române de Alba Iulia, 1995
5. Sfântul Atanasie cel Mare -„Scrieri", partea I, E.I.B.M.B.O.R, 1987
6. Cyrille Auboyneau -„Trăiți iubirea... - Mesajele Mariei, Regina Păcii", 1995
7. Georges Blond -„Furioşii Domnului", Editura Politică, Bucureşti, 1976
8. Francois Brune -„Hristos şi karma", Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997
9. Sfântul Chiril al Alexandriei – „Anatematismele", Tipografia cărților bisericeşti, Bucureşti, 1937
10. Pr. Dr. Constantin Coman -„Ortodoxia sub presiunea istoriei", Editura Bizantină, Bucureşti, 1995
11. Constantin Cuciuc -„Religii noi în România", Editura Gnosis, Bucureşti, 1996
12. Sfântul Ioan Damaschin -„Dogmatica", Editura Scripta, Bucureşti, 1993
13. Pr. Claudiu Dumea -„Maria în aparițiile sale", Editura Arhiepiscopiei Romano -Catolice Bucureşti, 1997
14. Sorin Dumitrescu –„7 dimineți cu Părintele Stăniloae" (volum de convorbiri), Editura Anastasia, Bucureşti, 1992
15. J.E. Esslemont - „Baha'u'llah şi Era Nouă", Fundația Baha'i - CETIB- Cluj- Napoca, 1993
16. Arhidiacon profesor dr. Ioan N. Floca – „Canoanele Bisericii Ortodoxe", 1993

[7] Această bibliografie selectivă conține numai cărțile care au fost citate în această carte. Deşi am consultat un bogat material bibliografic în limbi străine, pentru a facilita verificarea citatelor am reprodus numai citate din cărțile în limba română accesibile cititorilor (câțiva dintre cei care au citit cartea în manuscris şi-au exprimat mirarea față de unele afirmații ale ereticilor; pentru a preîntâmpina orice reținere față de ideile prezentate, reținere mascată sub motivul că accesul la sursă este dificil, toate citatele pot fi verificate. Dacă ar rămâne din carte numai citatele din scrierile eretice şi poziția Sfintei Tradiții, deci dacă s-ar face abstracție de contribuția noastră la realizarea acestei lucrări, semnalul de alarmă nu şi-ar pierde din intensitate).

17. Lothar Gassman -„New Age”, Editura Stephanus, Bucureşti, 1996
18. Florin Gheorghiță -„Fenomenul Valentina”, Editura Polirom, Iaşi, 1997
19. Timothy Good -„Ei sunt aici”, Editura Valdo & Savvas Press, 1993
20. Douglas Groothuis -„Portrete istorice atribuite lui Isus din Nazaret”, Editura Ariel, Timişoara, 1995
21. Don Hewitt -„Atacul psihic”, Editura L.V.B, Bucureşti, 1997
22. Ieromonah Hristodul Aghioritul –„La apusul libertății”, Editura Sofia, Bucureşti, 1999
23. Dave Hunt -„Pacea globală şi apariția lui Anticrist”, Editura Agape, Făgăraş, 1997
24. Dave Hunt & T. A. Mc Mahon -„Seducerea creştinătății”, Editura Agape, Făgăraş, 1996
25. Victor Kernbach – „Enigmele miturilor astrale”, Editura Albatros, Bucureşti, 1973
26. Marshall Kilduff şi Ron Javers -„Secta sinucigaşă”, Editura Politică, Bucureşti, 1981
27. Rabbi R. Maharaj şi Dave Hunt -„Moartea unui guru”, Editura Lumina lumii, 1994
28. Sfântul Maxim Mărturisitorul -„Scrieri”, partea a doua, E.I.B.M.B.O.R, Bucureşti, 1990
29. Jean - Francois Mayer -„Sectele: non -conformisme creştine şi noi religii”, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1998
30. Ernst Meckelburg -„Agenții P.S.I. - manipularea conştiinței noastre”, Editura Nemira, Bucureşti, 1996
31. Adolf Novak -„Mişcarea carismatică”, Editura Lumina Lumii, Korntal, 1995
32. Cuviosul Paisie Aghioritul -„Cu durere şi dragoste pentru omul contemporan”, Schitul Lacu, 2000
33. Patanjali -„Yoga Sutra”, Societatea Informația, Bucureşti, 1993
34. Adrian Pătruț -„De la normal la paranormal”, Editura Dacia, Cluj - Napoca, 1991
35. Diac. Lucian Petroaia -„Nu este sfârşitul lumii în anul 2000”, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1998
36. Pr. Gheorghe Petraru -„Ortodoxie şi prozelitism”, Editura Trinitas, Iaşi, 2000
37. Arhimandritul Justin Popovici -„Biserica şi statul”, Schitul Sfântul Serafim de Sarov, 1999
38. Alexander Reinhardt -„Povețele Maicii Sofronia”, Editura L.V.B., 1997
39. Marc Rem -„Anticrist”, Târgovişte, 1997

40. P.S. Irineu Pop Bistrițeanul -„Sfântul Irineu de Lyon –polemist şi teolog”, Editura Cartimpex, Cluj, 1998
41. Ieromonah Serafim Rose -„Ortodoxia şi religia viitorului”, Cartea Moldovei, Chişinău, 1995
42. Ieromonah Serafim Rose -„Cartea Facerii, Crearea lumii şi omul începuturilor”, Editura Sofia, Bucureşti, 2001
43. Arhiepiscopul Averchie Tauşev, Părintele Serafim Rose, „Apocalipsa în învățătura Sfinților Părinți”, Editura Icos, 1999
44. Sfântul Teofan Zăvorâtul -„Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an”, Editura Sofia, Bucureşti, 1999
45. Mihai Urzică -„Biserica şi viermii cei neadormiți”, Editura Anastasia, Bucureşti, 1998
46. Ernest Valea -„Creştinismul şi spiritualitatea indiană”, Editura Ariel, Timişoara, 1996
47. Sfântul Vasile cel Mare -„Scrieri”, partea întâia, E.I.B.M.B.O.R, Bucureşti, 1986
48. Jean Vernette -„Sectele”, Editura Meridiane, Bucureşti, 1996
49. Mitropolitul Hierotheos Vlachos -„Cugetul Bisericii Ortodoxe”, Editura Sofia, Bucureşti, 2000
50. Mircea Vlad „Apocalipsa 13 - Sfârşitul demnității umane”, Axioma Edit, Bucureşti, 1999
51. Bruno Wurtz - „New Age”, Editura de Vest, Timişoara, 1994
52. Mitropolit Ioannis Zizioulas - „Ființa eclesială”, Editura Bizantină, Bucureşti, 1996
53. *** „Învățătură de credință creştin ortodoxă - Catehism”, Cluj, 1993
54. *** „Patericul”, Episcopia Ortodoxă Română, Alba-Iulia, 1993
55. *** „Limonariu”, Episcopia Ortodoxă Română, Alba Iulia, 1991
56. *** „Apologeți de limbă latină”, E.I.B.M.B.O.R, Bucureşti, 1981
57. „Viețile Sfinților – pe octombrie”, Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993
58. „Viețile Sfinților – pe noiembrie”, Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor, 1993
59. *** „Viața şi învățăturile Cuviosului Părinte Filothei Zervakos”, Editura Orthodox Kypseli, Tesalonic, 1994
60. *** „Ortodoxia şi internaționalismul religios”, Editura Scara, 1999
61. *** „Crâmpeie de viață – Din viața şi învățăturile Părintelui Epifanie”, Schitul Lacu, 2000
62. *** „Fenomenul sectelor sau al noilor mişcări religioase”, document oficial al Vaticanului, tipărit în limba română de Misionarii Verbiți, com. Săbăoani
63. *** „Comunitatea Baha'i - Temelia, aspirațiile şi scopurile ei”, Centrul Mondial Baha'i, Haifa, 1990

64. *** „Învățăturile marelui yoghin Ramakrishna”, Editura Anandakali, Bucureşti, 1993
65. *** „Sfânta Lumină pascală de la Ierusalim”, Schitul Sfântul Serafim de Sarov
66. *** „Cuvântul lui Dumnezeu”, Editura RO – EMAUS, Bucureşti, 1995
67. *** „Baha'u'llah” – lucrare preparată de Comunitatea Internațională Baha'i, New York, Ediție apărută sub îngrijirea A.S.N. a Baha'i-lor din România
68. *** „ELTA - Revistă de metafizică”, nr. 5/1993
*** „Unele aprecieri asupra Credinței Baha'i” - broşură publicitară
*** „Câteva învățături ale credinței Baha'i” - broşură publicitară[8]

[8] Față de bibliografia folosită pentru prima ediție a cărții, cea mai sus este mai restrânsă. Motivul este că din ediția a doua au fost scoase capitolele despre astrologie, reîncarnare şi pervertirea Scripturilor, şi automat numărul citatelor folosite în lucrare s-a micşorat. Am considerat că este mai indicat să includ capitolele respective într-o altă lucrare care se află în lucru, şi care va avea titlul: “Despre farmecele şi vrăjitorii zilelor noastre”.

Dărâmarea idolilor

Despre rătăcirile contemporane

de

Danion Vasile

****

Rugați-vă pentru cei ce au trudit la realizarea
acestei versiuni digitale.

****

APOLOGETICUM
2004

****